

DATED
NEWS
DELIVER BY
SATURDAY
JUNE 22

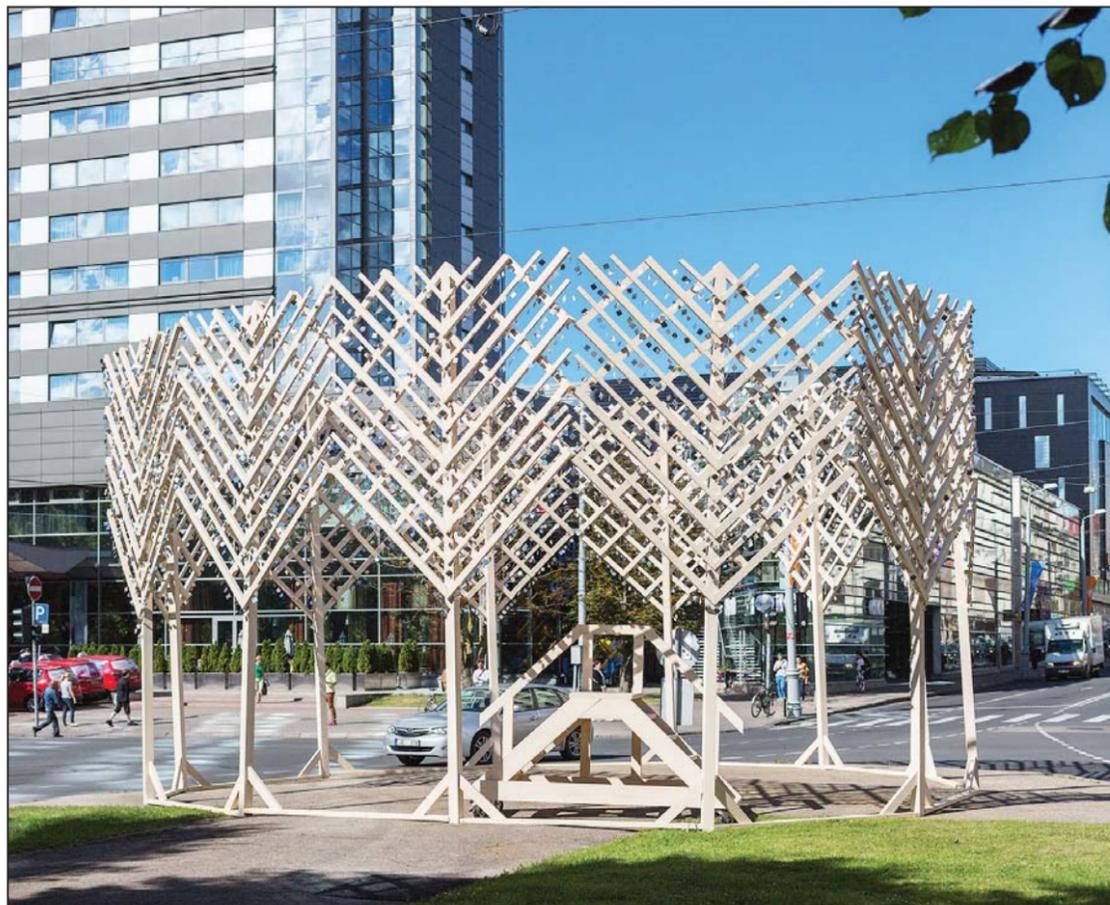
LAIKS

Published 49 times per year except the last week in June, the second week in September, the last week in December
Published weekly by: Latvian Newspaper "Laiks", Inc., 596 Middlesex Ave., Metuchen, NJ 08840
POSTMASTER: Send address change to: "Laiks", 596 Middlesex Ave., Metuchen, NJ 08840
Phone: 732-549-0445; Fax: 727-286-8543; E-mail: LaiksDSR@aol.com

WEEKLY NEWS
PERIODICAL
POSTAGE PAID
AT METUCHEN, NJ
AND ADDITIONAL
MAILING OFFICE
(USPS 301-500)

Volume LXIV Nr. 24 (5626)

2013. gada 22. jūnijs – 5. jūlijs

Rīgas centru rotā Dziesmu svētku "Sidraba birzs vainags" – XXV Vispārējo latviešu dziesmu un XV deju svētku galvenā mākslinieka Ivara Mailiņa vides objekts. No 17.jūnijā līdz pat svētku noslēgumam ikviens ir aicināts iziet cauri "Sidraba birzs vainagam" Elizabetes un Brīvības ielas krustojumā

Priecīgus Līgo svētkus!

Aleksandrs Čaks

Jāņu nakts

Nez ko gan gaida tas pūlis uz
Daugavas bruģētā krasta?
Dziesmu un auru bez sāta kā
Lielākās bajāra kāzās.
Kaŗi sen beiguŗies labi, sen
Strēlnieki nākuŗi mājās,
Viesis nav gaidāms neviens.-
Jāņu nakts,
Jāņu nakts valda.
Liekas, pat mirdzoŗais gailis uz
Pēterŗa baznīcas torņŗa,
Saŗķiebts no gaviļu spēka un
Jāņuzāļu tirdoŗām smarŗām,
Pacelties spārnos grib varens
Un iejaukties zilgmē ar
putniem,
Tālumiem jaunumus nest –
Jāņu nakts,
Jāņu nakts valda.

Esam gatavi Vispārīgajiem XXV Dziesmu un XV Deju svētkiem!

Uz Dziesmu un deju svētkiem Rīgā no ASV poŗas četras deju grupas un trīs koŗi. Amerikas latvieŗu apvienība ALA, atbalstot Dziesmu svētku tradīciju, pavasarī pieŗķīra mākslinieciskajām kopām atbalsta stipendijas. Par to, kā norit gatavoŗanās svētkiem un kā tiek izmantota ALA pieŗķīrtā stipendija, stāsta paŗi dalībnieki.

Deju kopa "Namejs" no Vaŗingtonas

Deju kopa "Namejs" jau vairākus desmitus gadu priecē Vaŗingtonas latvieŗu sabiedrību: "Esam viena komanda, un dejas prieks mūs vieno. Esam sajūsmīnāti par iespēju piedalīties Latvijas Dziesmu un deju svētkos, dejojot Daugavas stadionā, un ceram ņo dejas prieku un draudzību kopt kopā ar Latvijas dejojājiem."

"Namejam" parastie mēģinājumi notiek katru otrdienas vakaru, bet no ņi gada sākuma pulcējamies vēl arī svētdienas

Deju kopa "Namejs"

mēģinājumos, lai tie dejojāji, kuŗi brauc uz Latviju, var slīpēt dejas soli atseviŗķā mēģinājumā.

Braucienam uz tēvzemi, protams, ir vajadzīgi arī līdzekļi. ņogad esam rīkojuŗi vairākus līdzekļu vāķŗanas pasākus, ieskaitot tematisku Super Bowl kafijas galdu Vaŗingtonas drau-

zdes namā un veiksmīgu Nameja talanta un beztalanta vakaru.

Esam ļoti pateīcīgi ALAi par stipendiju, kas palīdz mums īstenot ņo vienreizējo iespēju! Lielākie izdevumi ir par transportu un dzīvoŗanu septīnpadsmī dejojājiem. Esam noīrējuŗi pāris dzīvoķļus Rīgas centrā, kur

nakŗņosim visu nedēļu. Esam arī izgatavojuŗi "Nameja" kopas kreķļus.

Apzināmieŗ, cik tas ir liels gods – uzstāties Latvijā, un tas mūs mudina ne tikai priecāties, bet arī krietni strādāt, lai varētu pilnībā izmantot ņo neticamo iespēju.

Mūsu kopas progresam varat sekot arī mājas lapā: www.namejs.com.

(Atbildēja Līga Sūritis.)

Deju kopa "Jautrais pāris" no Indianapolis

Indianapolis deju kopa "Jautrais pāris" dibināta 1950. gadā, un 2010.gada maijā tā atzīmēja 60 gadu jubileju – ar plaŗu programmu, kuŗā piedalījās gan bijuŗie, gan tagadējie dejojāji no visām paaudzēm. Kopa ir piedalījusies Latvijas Dziesmu un Deju svētkos 1990., 1993. un 1998.gados.

ņogad Indianapolis "Jautrais pāris" uzstāties ar deju programmu Tautas mūzikas maratonā piektdien, 5. jūlijā, Vērmanes dārzā. Programmā būs kopas dejojāju Ivetas Asones un Andŗa Krūmkalna jaunrades dejas, bet pavadījumu spēlēs Rīgas danķu kluba muzikanti.

(Turpināts 11.lpp.)

Nākamais laikraksta numurs iznāks 6. jūlijā!

Latvian newspaper

LAIKSFrequency: WKLY EXC 1ST WK - MAY; LAST WK - JUN;
2nd WK - SEPT; LAST WK - DEC**Latviešu nedēļas laikraksts**Iznāk sestdienās, 48 reizes gadā
Redakcija Rīgā, Ausekļa ielā 14-2, Rīga, LV-1010, Latvija.
Tālr. +371 67326761, fax +371 67326784,
e-pasts - redakcija@laiks.us
mājaslapa - www.laiks.usKantoris ASV: 596 Middlesex Ave., Metuchen, NJ 08840, USA
Tālr. 732-549-0445, fax. 727 286 8543, e-pasts - LaiksDSR@aol.comAbonēšanas maksa ASV dolāros: 1 gadam US \$ 139.00;
6 mēn. US \$ 80.00; 3 mēn. US \$ 48.00.Neizlietotus manuskriptus un fotoattēlus redakcija neuzglabā.
Redakcijai ir tiesības iesūtītos materiālus izmantot arī saīsinātus.
Laikrakstā iespējams, ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos
rakstos izteiktās domas ar redakcijas viedokli par pašu jautājumu
var arī nesaskanēt.

Par reklāmas vai sludinājuma saturu atbild reklāmdevējs.

Redaktore: Ligita KovtunaTālr.: +371 67326761, +371 29439423, faks: + 371 67326784,
e-pasts: ligita@laiks.us
Rīgā, Ausekļa ielā 14-2, LV-1010**Administratore ASV:** Rasma AdamsTālr.: 727 953 6313, faks: 727 286 8543 e-pasts: rasma@laiks.us,
1292 S. Kimona Dr. Clearwater Fl. 33764**Kanadas ziņas:** Mārtiņš Štaubers: tālr.: 514-639-8722,
e-pasts: stauvers@yahoo.ca, 104-3000 Notre Dame Street,
Lachine, QC, H8S 2H1**Reklāma laikrakstā Laiks un mājaslapā www.laiks.us**ASV - Tālr. 732-549-0445, fax. 727-286-8543,
e-pasts - LaiksDSR@aol.com

Rīgā - Ausekļa ielā 14-2, Rīga, LV-1010, Latvija.

Tālr. +371 67326761, fax +371 67326784,
e-pasts - redakcija@laiks.us

Agris atkal redz pasauli!

2011.gada oktobrī *Laikā* tika publicēta vēstule par jauno vīrieti Agri Makarēviču, kurš sprādziena negadījumā kļuva akls un aicinājums „Raudzīsim palīdzēt!”, aicinot lasītājus ar labprātīgiem ziedojumiem palīdzēt apmaksāt aci ievietojamu keratoprotēzi, lai Agris atgūtu spēju redzēt.Ceļš uz redzes atjaunošanu nav bijis viegls un ātrs – pēc pirmās publikācijas *Laikā* tas ilga gandrīz divus gadus.

Pateicoties labvēļiem, kas atsaucās Agra dzīvesstāstam, nepieciešamie līdzekļi tika saziesti deviņu mēnešu laikā. Turpmāk vēl gadu ilga visu medicīnisko manipulāciju izpilde un mazāk cietušās (labās) acs vairākkārtēja operēšana līdz nāca keratoprotēzes ievietošana.

No nelaimes brīža sākot, Agris kopskaitā ir pārcietis 38 acs operācijas – cik liela gan bijusi viņa pacietība un izturība šajā grūtajā cīņā. Vai var notikt brīnums ar acīm, kas tik ilgi nav redzējušas – pēc tik daudz ciešanām?

Gribam pavēstīt jums priecīgu, lielisko jauno ziņu – Agris redz!

Siltā jūnijā vakarā (01.06.2013) mēs satraukumā trisošām sirdīm sagaidījām Agri lidostā, atgriežoties no Maskavas pēc viņa pēdējās operācijas S. Fjodorova acu mikrochirurgijas klīnikā. Un sagaidījām nākam

Agris ar dzīvesbiedri Velgu

Agri priecīgu, smaidīgu, redzīgu - ar jauno keratoprotēzi aci!

Tirpas pārskrēja dzirdot, ka Agris redz mūsu priecīgās sejas un... pat spēj nolasīt mums uzrakstu uz lidostā izvietotās reklāmas: „Lēti reisi uz Rīgu!”

Cienijamie ziedotāji, milie Agra redzes atgūšanas projekta atbalstītāji!

Makarēviču ģimene vēlas pateikties visiem labvēļiem, kas ar savu atbalstu, ticību un domām palīdzējuši Agrim atgūt redzi!

Vienīgi pateicoties jūsu palīdzībai, Agrim ir bijis lemts piedzīvot šo patiesi saviļņojošo dienu.

Agris un viņa ģimene sūta

izjustu sirsnīgu paldies ikvienam ziedotājam un novēl visiem priecīgus, liksmus Jāņus!

Īpašs paldies *Laikam* par publikācijām un dāsnajam labvēlim no Amerikas, kurš vēlas palikt anonīms!Cienā – **Irēna Dubkēviča***No redakcijas.*

Te isti vietā izteikt pateicību arī Irēnai, kuŗa pēc savas iniciatīvas sāka cīņu par Agra atgriešanos aktīvā dzīvē. Novēlēsim Irēnai veiksmi, laimi, veselību! Viņa ir pierādījusi, ka cilvēciņas un labirdības priekšā atveras arī citu cilvēku sirdis.

LAIKS596 Middlesex Ave
Metuchen, NJ 08840
(732) 549-0445, laiksdsr@aol.com
www.Laiks.us

Lūdzu, maksāt ASV dolāros uz “Laiks” Inc. vārda

Abonējiet laikrakstu LAIKS, neizejot no mājām – lietojiet

www.laiks.us!“LAIKA” abonements maksā: 3 mēnešiem.....ASV \$ 48.00
6 mēnešiem.....ASV \$ 80.00
1 gadam.....ASV \$ 139.00

Gada abonenti saņems bez maksas:

- 1) sešus JAUNO LAIKS pielikumus;
-
- 2) gada beigās – nākamā gada
- Laika*
- mākslas kalendāru

Laiks pa gaisa pastu Amerikā

Gadā ASV \$230.00.....6 mēneši \$125.00

Laiks pa gaisa pastu Latvijā

Gadā ASV \$235.00.....6 mēneši \$125.00

Laiks pa gaisa pastu Kanadā

Gadā ASV \$240.00.....6 mēneši \$130.00

Laiks pa gaisa pastu citur ārzemēs

Gadā ASV \$330.00.....6 mēneši \$175.00

JAUNO LAIKS abonements sešas avīzes

Gadā.....ASV \$25.00

Kanadā gadā.....ASV \$30.00

Ārpus ASV LAIKU var pasūtīt tikai pa gaisa pastu.

Ar šo nosūtu Jums

US \$ _____ par _____ mēn./ _____ gadu

Ja abonementu nevēlaties atjaunot, lūdzu, norādiet iemeslu

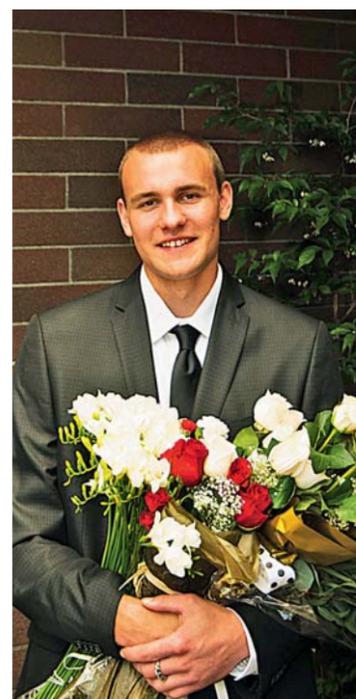
Uzvārds, vārds: _____

Adrese: _____

zip: _____

Jūlija Pružinska iesvēte Sietlā

2. jūnijā Sietlas latv. ev.lut. draudzes mācītāja Dr. Daira Cilne draudzes dievnamā iesvētīja Jūliju Ansi Pružinski.

Jūlijs Pružinskis sekmīgi beidza Sietlas *Nathan Hale* vidusskolu un studijas turpinās Vašingtonas Valsts universitātē biznesa un mārketinga jomā. Vidusskolas gaitās Jūlijs bija izcils sportists. Viņš ir ieguvis septiņas *Varsity* balvas (“*Varsity Letters*”) — četras basketbolā untrīs beisbolā. 2013. gadā Jūlijs tika izraudzīts par *McDonalds All-American* spēļu kandidātu basketbolā. Ne tik vien sporta gaitās, bet arī skolas sadzīvē Jūlijs ir arvien bijis priekšzīmīgs un divas reizes saņēmis izcilo “*Seymour Kaplan Humanitarian Award*” atzinības rakstu. Jūlijs ir Sietlas tautasdeju kopas “*Trejdexnitis*” dalībnieks, un viņš piedalīsies šī gada Dziesmu un deju svētkos Rīgā, Latvijā. Jūlijs**Riga Ven Travel Inc.**Zvaniet – INESE ZAKIS
32 South Penataquit Ave., Bay Shore, NY 11706-8815
Tālr.: 631-665-4455, 1-800-291-8311
Fax: 631-665-6164
E-pasts: rigaven@aol.com**Jūlijs Ansis Pružinskis**

ir bijis Rietumkrasta vasaras vidusskolas Kurša audzēknis un bērnu vasaras nometnes Mežotne dalībnieks, audzinātājs un darbinieks.

Kļūdas labojums

Laika 20. numurā publicētajā rakstā „Mūžs ir saulains, ja ir cēli mērķi” autore Rīta Laima Bērziņa lūdz labot kļūdu. Tekstā jābūt: „Klīvlādes latviešu skola iegādājās palagus Rāmuļu pamatskolai Latvijā par 2012.-2013. mācību gada bērnu svētbrižu kolektes iekrāto naudu.”

Red.

ALAs Kultūras fonds ziņo: 2013. gada projektu pieteikumi jāiesniedz līdz 1. augustam

*Aiz upītes balti bērzi
Sudrabiņa lapiņām;
Es paklāju villainīti,
Man piebira sudrabiņa.*

ALAs Kultūras fonda valdes vārdā sirsnīgi pateicamies organizācijām, draudzēm un katram individuālam ziedotājam par devīgo finansiālo atbalstu ALAs Kultūras fonda darbam. 2012. gadā jūs atkal atsaucāties, ar saviem dāsnajiem ziedojumiem atzināt, ka latviešu kultūras atbalsts ir jūsu sirdslieta, ne tikai vaļasprieks! **Jūsu ziedojumi deva iespēju ALAs Kultūras fondam 2012. gadā piešķirt \$25900 deviņpadsmit kvalitatīviem un daudzpusīgiem projektiem un vienai kultūras darba stipendijai.** Paldies, ka piepildījāt izklāto villainīti gan ar ziedojumiem, gan ar darbu pie veiksmīgiem projektiem.

Pateicoties prātīgi saimniekošanai ALAs KF valde varēja atkal piešķirt stipendijas no Edgara Sūnas piemiņas fonda (\$1 500) un no komponista Okolo-Kulaka piemiņas fonda (\$4 000). Stipendijas tiek izmaksātas no noguldījumu augļiem, neskarot pamatkapitālu.

ALAs Kultūras fonds darbojas Amerikas Latviešu apvienības paspārnē kopš 1951. gada. ALAs Kultūras fonda prezidijā ir ALAs Kultūras fonda priekšsēdis

(priekšsēde), ko ievēl ALAs kongresa delegāti, un viņa (viņas) vietnieki: Latviešu institūta vadītājs, ALAs Izglītības nozares vadītāja, ALAs Kultūras nozares vadītāja un ALAs KF padomnieks.

ALAs Kultūras fonda piešķirumi 2012. gadā

Trimda dimd! Video esejas par trimdas mūziku tīmekļu serijai. Projektu vada Māra Pelēce un Mārtiņš Šimanis. (\$1250)

Latviešu māksla trimdā. Izstādes katalogam. Projektu vada Dace Lambergā. Izstāde notiks Latvijas Nacionālā mākslas muzeja "Arsenāls" telpās 2013. gadā. (\$2200)

Čikāgas Pieciņu Dziesmu grāmatai. (121 dziesma; Lindas Treijas ilustrācijas.) Projektu iesniedz Uldis Streips. (\$1400)

Ekspedīcija pie Viskonsinas vecatviešu kolonijas pēcnācējiem. Projektu iesniedz Marianna Auliciema no muzeja un pētniecības centra Latvieši Pasaulē. (\$1500)

Daugavpils Universitātes Jauniešu (galvenokārt vidusskolas vecumam no Latgales un Ziemeļvidzemes) **interesu izglītības skolas studiju programmai Humanitārajā akadēmijā jauniešiem.** Projektu vada Dr. Maija

Burima. (\$800)

Ziemeļamerikas latviešu jaundeju sakopojumam (Pirmajai daļai). Projektu vada Andis Dimants. (\$500)

"Runā Rīga" - Mobile App. iPad, iPod, Android u.c. Projektu vada Korijs Avots (*Cory McLeod*). (\$2000)

XIV Ziemeļamerikas latviešu Ērģeļu dienām (2013. gada aprīlī). Projektu iesniedz Dace Apešāne. (\$1250)

Andrejs Jansons - Latviešu mūzikas vēstnieks (monografijai). Iesniedz komponists Pauls M. Dambis. (\$2500 no komponista Okolo-Kulaka piemiņas fonda)

I. Rumpētera melnbalto zīmējumu grāmatai. Projektu iesniedz I. Rumpēters. (\$2500)

Mazpulku avīzes izdošanai. "Lai ar sauli laukā ejam/Tirumus un dārzus sēt..." Projektu iesniedz ASV Latvijas mazpulku sakarnieks Agr. Arvids Bļodnieks (\$750)

Monografijas "J. Cilvēks, istajā vārdā J. Endzelins" manuskriptam. Projektu iesniedz Sarma Kļaviņa. (\$1000)

Edvarts Virza. RAKSTI, 5. sējumam. Projektu iesniedz Ingrida Segliņa, apgāds "Zinātne." (\$1500 no E. Sūnas piemiņas fonda)

Savējie sapratīs. Filmas NTSC DVD versijai, kā arī citos formātos izplatīšanai Ziemeļ-

amerikā (iTunes, VoD, MP4...) Iesniedz Šarlote Bludiņa, SIA "Screen Vision". Projektu vada Kristians Luhaers. (\$1200)

Uguns gari. Grāmatu iekārtojušas Julieta Rumberga un Maiga Kildiša. (\$400)

Spēlējies un mācies kopā ar "Ceļotāju Rūdi". Bērnu spēli. Projektu iesniedz Inese Grandāne, biedrība "Cita Rīga". (\$500 sēklas nauda)

Pasaules latviešu mākslas savienības (PLMS) centra pirmās telpas remonts Cesīs. Projektu iesniedz PLMS/darba vadītāja Lelde Kalmīte. (\$2000 sēklas nauda)

Radošā darba stipendija komponistam Romualdam Kalsonam. (\$1500 no komponista Okolo-Kulaka piemiņas fonda)

Divas \$500 stipendijas, lai piedalītos 2012. g. **Latviešu trimdas arhīvu un materiālās kultūras konferencē**, Mineapolē. (\$1000) Konferenci rīkoja ALAs KF ar partneriem.

Pēteru Vaska skaņdarbu 2012. g. Ņujorkas koncerta "Park Ave. Christian Church" **programmu drukāšanai.** (\$150)

ALAs Kultūras fonds vāc ziedojumus atsevišķi no pārējām ALAs līdzekļu vākšanas akcijām un piešķir līdzekļus latviešu kultūras un izglītības projektu atbalstam ASV un Latvijā. 2012.

gadā ziedojumu akcija ieņēma \$24 247. Ziedojumus papildināja \$1 994 par 2010. gada KF dotācijas saņēmējas Lienas Kaugaras grāmatas "Mūsu Tautas-tērs: ieteikumi valkāšanai" pārdošanu. L. Kaugara visu peļņu par grāmatu ziedo atpakaļ ALAs Kultūras fondam piešķiršanai jauniem projektiem. **ALAs KF ieņēmumu kopsumma 2012. gadā bija \$26 241.** ALAs KF iepriekšējā darbības gadā sadarbojoties ar Minesotas Universitātes *Imigrantu vēstures pētniecības centru* un LaPa muzeju sarīkoja "Trimdas arhīvu un materiālās kultūras konferenci", un Māras E. Dolles latviešu mākslas darbu kolekcijas izstādi un izsoli, un izveidoja ceļvedi darbā ar muzejiskām vērtībām "Neaizmet Trimdas vēsturi!"

ALAs Kultūras fonda 2013. gada projektu pieteikuma veidlapa atrodama ALAs mājaslapā: www.alausa.org Veidlapu vai lūgt atsūtīt arī pa parasto pastu. Jauni projekti jāpiesaka līdz 2013. gada 1. augustam.

Sarma Muižniece Liepiņa,
bijusi ALAs KF priekšniece

Sanita Šūmane,
ALAs Kultūras fonda
priekšniece

Iepazīsimies! ALA Kultūras fondam jauna priekšniece

Mani sauc Sanita Šūmane. Esmu dzimusi Rīgā, latviešu ģimenē, kuŗa paaudžu paaudzēs dzīvojusi Latvijā – vietā, kur ir manas saknes un manas istās mājas. Uzaugot Latvijā, esmu redzējusi Latviju dažādos, krietni atšķirīgos laikos, un tas man licis daudz ko saprast un novērtēt. Reizē arī apjaust, ka vēl ir tik daudz, pie kā jāpiestrādā un no kā jāmacās. Latvijā esmu beigusi LU Pēdējās un Psihologijas fakultātes izglītības bakalaura programmu, kur ieguvu bakalaura gradu pēdējā gada.

Sanita Šūmane.

Sākot ar 2002. gada vasaru, dzīvoju ASV - sākumā Austrumkrastā, bet no 2007. gada esmu pārcēlusies uz Dienvidkaliforniju. Biju aktīvi iesaistījusies ASV austrumkrastā dzīvojošo latviešu aktivitātēs: vairākus gadus ar interesi darbojos Ņudžersijas Latviešu skolā, dziedāju Ņujorkas Latviešu kori, no 2003. līdz 2006. gadam palīdzēju pie „Latvju Enciklopedijas” 5. sējuma salikšanas, kā arī apmeklēju Ņujorkas Latviešu draudzes sarīkojumus. Pateicoties Dienvidkalifornijas aktīvajai un pretimnākošajai latviešu sabiedrībai, man ir bijusi izdevība iesaistīties latviešu aktivitātēs arī rietumkrastā. Jau vairākkārt izdevies piedalīties ASV Latviešu Dziesmu svētkos un vairākus gadus darboties *Gaŗezera Vasaras vidusskolā,*

palīdzot jauniešiem apgūt latviešu valodu un literatūru. Esmu iepazinusies arī ar 2x2 un 3x3 nometnēm ASV, tādējādi esmu iepazinusi vairāku paaudžu latviešus no dažādām šī kontinenta vietām, un tas man devis plašāku sapratni par šeit mītošo tautiešu dzīvēm, iekoptajām tradīcijām un vajadzību tās uzturēt. Pavadot laiku sarunās ar dažādu paaudžu pārstāvjiem, ir interesanti novērot un apjaust latviešu kopīgo, atšķirīgo. Tomēr pastāv vajadzība sanākt kopā, veidot savu vidi dažādos veidos, to kopt, iepazīstināt ar to citus un izbaudīt pašiem. Pārņemot ALA Kultūras fonda vadību, mani priecē apziņa, ka būšu daļa no tā koda, kas veido, uztur, saglabā un nodod latviešu kultūru nākamajām paaudzēm.

JĀIZVIRZA KANDIDĀTI ALAs ATZINĪBAS RAKSTIEM

Ik gadu Amerikas Latviešu apvienība piešķir atzinības rakstus organizācijām un atsevišķiem cilvēkiem par izciliem sasniegumiem sabiedriskā un latviešiem nozīmīgā kultūras darbā. Kandidātus šiem atzinības rakstiem var ieteikt organizācijas, organizāciju apvienības, ALAs valde, kā arī atsevišķas personas. ALAs valde izvērtē ieteikumus savā septembra sēdē un atzinībasraksti tradicionāli tiek pasniegti 18. novembra sarīkojumos, saņēmēja vārdu iepriekš neizpaužot.

ALAs Kultūras nozare atgādina visiem draudžu, organizāciju vadītājiem un ieinteresētiem

tautiešiem, ka ir laiks izvēlēties un pieteikt kandidātus šī gada atzinības rakstiem. **Pieteikumi jāiesūta ALAs birojam līdz 2013. gada 31. augustam, lai tos varētu laicīgi izvērtēt un rakstus sagatavot un izsūtīt.**

Kandidātus piesakot, lūdzam aprakstīt viņu darbību un panākumus, darbības ilgumu un tās nozīmi latviešu sabiedrībai. Aprakstam jābūt pietiekami labi saprotamam arī vērtētājiem, kas kandidatūru personiski nepazīst. Tātad – atzinības rakstus piešķir ir par: *sabiedriskās dzīves vadīšanu; jaunu un sekmīgu pasākumu veidošanu; sekmīgu darbu latviskās kultūras uzturēšanā, saglabāšanā un jaunradē; palīdzības darbu latvju tautas dzīvošanas veicināšanā; latviskās kultūras un vēstures populā-*

rīzēšanu cittautiešos.

Pieteikumus lūdzam sūtīt ALAs Kultūras nozares vadītājai Līgai Ejupei 5321 Johnson Ave., Western Springs, IL 60558, vai arī pa e-pastu: ligaejups@gmail.com. Ieteikumus, kuŗi saņemti pēc 31. augusta termiņa, diemžēl šogad nevarēs izvērtēt. Atzinības rakstu piešķiršanas noteikumi ir atrodami ALA mājas lapā www.alausa.org latviešu valodā kultūras nozares daļā.

ALA atzinības rakstu var saņemt tikai vienreiz mūžā. ALA mājaslapā ir alfabētisks saraksts atzinības rakstu saņēmējiem kopš 1996. gada. Ja rodas jautājumi, var rakstīt uz minēto adresi vai zvanīt uz ALA biroju 301-340-1914.

Līga Ejupe,
Kultūras nozares vadītāja

Paziņojums par LELB/LELBĀL kopēju dievkalpojumu Rīgas Domā trešdien, 2013. gada 3. jūlijā, pl 3 pēcpusdienā, un sekojošu sadraudzības laiku Doma dārzā

Latvijas Dziesmu un deju svētku laikā paredzēts kopējs LELB un LELBĀL dievkalpojums Rīgas Domā trešdien, 2013. gada 3. jūlijā, pl. 15. Piedalīsies abi arhibīskapi, Latvijas un ārpus Latvijas kori.

Dievkalpojuma sekos sadraudzības laiks, cerams, ar atspirdzinājumiem Doma dārzā.

Kolekte domāta kopīgam LELB un LELBĀL misijas darbam. Amata brāļi un māsas aicinātas aktīvi piedalīties, talārā vai kolāra krekļā. Ja albā, tad ar zaļu stolu.

Visi mūsu draudžu locekļi laipni ielūgti, lai vispirms teiktu Dievu ar dziesmām un lūgšanām un lai, pieslēdzoties Doma dārzā, atjaunotu senas draudzības saites un iedibinātu jaunas.

Lūdzu šo informāciju sniegt pēc iespējas tālāk!

XIV LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKI KANADĀ
Hamiltonā – 2014. g. no 3. līdz 6. jūlijam
XIV LATVIAN SONG FESTIVAL IN CANADA
Hamilton – July 3-6, 2014

Dziesmu pinu, deju pinu latvju tautas vainagā!

Viesu koris *Sonore*

Mazā gilde jauktais koris *Sonore* (diriģents Mārtiņš Ozoliņš) ir pieņēmis ielūgumu uzstāties Hamiltonā un sniegt īpašu koncertu. *Sonore* ir viens no Latvijas izcilākajiem korjiem un izraudzīts par vienu no finālistiem 2013. gada Dziesmu svētku koru karos.

Kameramūzikas un operas pēcpusdienā, arī katedrālē, piedalīsies izcilais klarnetists no Liepājas Mārcis Kūlis, džeza flautiste Ilona Kudiņa no Daugavpils/Bostonas un svētku kamerorķestris. Latviešu izcelsmes kontrabasists *Andrew Downing*, džeza docents Toronto universitātes mūzikas fakultātē, piedāvās jaundarbu abiem pūtējiem un kamerorķestrī solistiem; būs arī citu Ziemeļamerikas latviešu komponistu skaņdarbi. Pēc pārtraukuma uzstāsies Latvijas Nacionālās operas solisti ar fragmentiem no latviešu operām, kamerorķestrī vadīs LNO diriģents Mārtiņš Ozoliņš.

Svētkos varēs noskatīties klasisko lugu *Skrodeņdienas Silmāčos*, kas tradicionāli tiek spēlēta ap Jāņiem. Trīs izrādes šoreiz

citu.

Protams, no maizes vien nevar iztikt. Un mēs piedāvājam dažādu veidu izpriecās. Sāksim pirms svētkiem ar Sidrabenes rīkotiem Jāņiem un pēc tam 1. jūlijā, Kanadas Valsts svētkos, «Vasaras vainags», arī Sidrabenē. Iepazīsimies tuvāk sadraudzības vakarā 3. jūlijā. Jau iepazīnušies, ballēsimies svētku ballē, ar to pašu biļeti – «Mūzikālais kokteilis», tad teiksim ardievas «Atvadu dancim». Jauniešiem būs «Diskotēka lauku sētā», vēl jaunākiem – «Bērnu balle». Brīvos brīžos, ja tādi būtu, «niksim» zem paplašināta *Sheraton* viesnīcas populārā jumta pie Latviešu centra virtuves ēdiena un varbūt pat kādas glāzītes Latvijas alus.

Tuvojoties svētkiem, būs nepieciešama plašāka informācija. Rīcības komiteja aņemas regulāri informēt tautu gan laikrakstos, gan informācijas biļetenos/sarīkojumos. Mājaslapu gatavo svētku mākslinieks un logo autors Robins Ozoliņš. Jaunākā informācija būs pieejama ap Jāņiem www.latviansong-fest.com. Vēl modernākiem informācijas un tehnoloģiju lietotājiem iesaku mūsu Facebook lapu (XIV Latviešu Dziesmu svētki, uzklikšķinot *like*) vai *Twitter*.

Visi mīļi lūgti piedalīties «Foto aicinājumā»: uzņemiet fotogrāfiju, kurā redzams arī XIV Dziesmu svētku logo, un pievienojiet šo foto Facebook lapā «Events-Foto aicinājums/Photo Challenge». Un, ja patīk kāds foto, uzklikšķiniet *like*.

Svētku administrācija ziņo, ka istabas varēs rezervēt *Sheraton* un *Crown Plaza* viesnīcās (*Sheraton* būs galvenā svētku viesnīca), un, sākot ar septembra mēnesi, arī *Staybridge Suites*, tīmekļa saites vēl nav pieejamas.

Biļetes – ar atlaidi «agriem putniem» – būs pieejamas oktobrī.

Nobeigumā izvilkums no Andra Ritmaņa dzejoļa, kas veltīts svētkiem:

Acis man vēl miega pilnas,
Putnu dziesmas skaļāk skan.
Stāsta, jāsteidzas ir man,
Stāsta, jāsteidzas ir man.

Jāpin dziesmu, jāpin deju
Latvju tautas vainagā.
Jāpin dziesmu, jāpin deju
Latvju tautas vainagā.

Vai pie Ventas, vai pie Gaujas,
Vai pie mūsu Daugaviņas
Meklēsim mēs jaunas dziesmas,
Ko pīt tautas vainagā.

Dzintarzemē, mūsu zemē,
Jaunas dejas veidosim,
Lai pin jauni, lai pin veci
Mūsu tautas vainagā.

Visim visi tās dziesmas un dejas
Hamiltonā 2014. gadā, no 3. līdz
6. jūlijam!

Juris Ķeniņš,

XIV Latviešu Dziesmu svētku
Kanadā Rīcības komitejas
priekšsēdis un mūzikas nozares
vadītājs

Latviešu Dziesmu svētku biedrības Kanadā pilnsapulcei tiekoties 2011. gada 11. jūnijā, klātesošie ar sajūsmu apstiprināja XIV Latviešu Dziesmu svētku Kanadā norisi. **2014. gadā no 3. līdz 6. jūlijam svētkus atkal svinēs viesmīlīgajā Hamiltonā**, kur noritēja pozitīvu atsauksmju suminātie XIII svētki. Protams, svarīgākais jautājums vienmēr ir – kurī būs tie uzņēmīgie tautieši, kas būtu ar mieru bez citiem sabiedriskiem pienākumiem uzņemties šo milzīgo uzdevumu. Ar tikpat lielu entuziasmu pilnsapulce pieņēma biedrības valdes sastādīto kandidātu sarakstu. Septiņi drosmīgie uzņēmās šo garo ceļu, viņiem Rīcības komitejā piedrošās vēl divi, nākamajos divos gados nākot talkā vēl desmit reīžu lielākam skaitam un ziedojošiem tūkstošiem stundu brīvprātīga darba.

Nesen izsludinātais ceļš uz planētu Marss ilgs septiņus mēnešus, bet ceļš uz Dziesmu svētkiem ilgs veselus trīs gadus. Šis garais ceļš jau tiek mērots kopš 1873. gada, un Ziemeļamerikas trimdas gaitās kopš 1953. gada. Virsdiriģents Haralds Mednis ir teicis: «Viens ir skaidrs, ja nebūtu saglabājušies Dziesmu svētki, Latvijas nebūtu.» Līdzīgi varētu izteikties arī par Dziesmu svētkiem ārpus Latvijas. LR kultūras ministre Žaneta Jaunzeme-Grende uzskata mūsu svētkus par svarīgu Latvijas Dziesmu svētku sastāvdaļu UNESCO nemateriālā mantojuma sarakstā.

Par hamiltoniešiem kā svētku saimniekiem jau bija pārliecināti balsots, gatavojoties XIII svētkiem, bet, pilnsapulcei izraugot XIV svētku mājvietu, nebija divu domu par ideālāko vietu: Hamiltonā! Vairums apmeklētāju novērtēja arī to, ka uz visiem galvenajiem sarīkojumiem varēja viegli nokļūt kājām, bieži pa dzesinātiem tiltiem un koridoriem. Turklāt sarīkojumu telpas bija ērtas un piemērotas ikkatram sarīkojumam. Laikam neviens tautietis nesūdējās, ka viesnīcas cenas bija stingri labvēlīgākas nekā lielpilsētās.

Tieši gadu pirms svētkiem – tas ir piemērots brīdis, lai paskatītos uz pienākumiem, kurī vēl veicami. Svētku Rīcības komiteja ir lepna par izraudzīto programmu.

Jau kopš paša sākuma tautasdejas un koru dziedāšana ir bijuši svētku stūrakmeņi. Lielākie sarīkojumi gan pēc apmeklētāju, gan dalībnieku skaita būs tautasdeju lieluzvedums un svētku pēdējā diena plašajās un ērtajās *Copps Coliseum* telpās un kopkoru koncerts svētku sestdienā elegantajā un skanīgajā Lielajā aulā *Hamilton Place Great Hall*. Par svētkiem ir interesējies liels skaits koru un deju grupu

gan no Ziemeļamerikas, gan no tēvzemes. Ir sagaidāmi arī dejojotāji un dziedātāji no tādām valstīm kā Austrālija, Anglija, Beļģija, Vācija un Zviedrija. Visus, it visus ar prieku sagaidām.

Kopkoru programma ir izveidota un korjiem izziņota, grāmatas nodrukātas. Programmā godinām mūsu kopējos senčus ar klasiskām dziesmām, tostarp *Gaismas pils*, *Jāņu vakars*, kantāti *Tēvijai*, vīru korjiem iemīļoto *Mūžam zili*, kā arī Dziesmu svētku pamatlicēja Jāņa Cimzes *Rīga dimd un Teici, teici, valodiņa* apdares (svētku atklāšanas dienā svinēsim Cimzes 200 jubileju!). Protams, ka Ziemeļamerikas svētkos nozīmīga vieta ir mūsu diasporas komponistiem. Te jāmin Dace Aperāne, Jānis Kalniņš, Tāivaldis Ķeniņš, Jānis Norvilis, Arvids Purvs, Imants Ramiņš, Bruno Skulte un citi. Neaizmirsīsim arī vietējos «milžus»: hamiltoniešus Jāni Ciruli (I latviešu Dziesmu svētku Kanadā virsdiriģents) un Imantu Saksu (pirmā latviešu koru Kanadā – Hamiltonas Latviešu biedrības koru – dibinātājs). Koncertā būs dzirdamas jaunākās pazīstamo autoru Zigmara Liepiņa, Artura Maskata un Ilonas Rupaines dziesmas. (Visus trīs skaņdarbus dzirdēsim arī Latvijas Dziesmu svētku noslēguma koncertā Rīgā.) Divi jaundarbi ir veltīti svētkiem par «svētku vainaga» temu: Juŗa Ķeniņa «Rožu vainadziņš» un koncerta noslēgumā *Emy* balvas laureātes Lolitas Ritmanes *Dziesmu pinu, deju pinu* ar tēva Andra Ritmaņa tekstu. Pavadijums atskaņos Ziemeļamerikas Latviešu profesionālo mūziķu kamerorķestris.

Tautasdeju lieluzvedumā būs gan tradicionālās dejas (*Sudmalīņas*, *Gatves deja* u.c.), gan arī modernākas choreografijas (*Čukai nukai*, *Sasala jūriņa*, *Uz dālderu danci grieza* u.c.), kā arī īpašas dejas visjaunākajiem dalībniekiem. Prieks, ka tautasdejas šodien ir redzami gan visjaunākie dalībnieki, gan dalībnieki labākajos gados, gan sirmgalvjī. Deju pavadijumiem ir sarunāta Latvijas grupa *Folkvakars*. (Daudzveidīgais *Folkvakars* būs arī viena no vairākām balles kapelām, piedāvājot deju mūziku *Atvadu dancim*, kā arī tautasdeju *Sadanci*; dažās dejās *Folkvakaram*

piebiedrosies kopkoris.) Ansambļa vadītāja Kristīne Kārkle ir jau no Kanadas svētkiem pazīstama kā folkloras ansambļa *Ceiruleits* dalībniece, kas iepriecinājusi klausītājus ar savu skaisto balsi un vijoles spēli, kā arī ar savām enciklopēdiskajām zināšanām par tautasdziesmām.

Blakus lieluzvedumam par populāru sarīkojumu ir kļuvusi jaundeju skate, arī uz *Hamilton Place Great Hall* milzīgās skatuves, kur 2000. gadā koncertu baudīja 700 viesi. Protams,

Kanadas koristes jau gatavojas XIV Dziesmu svētkiem

lielākā daļa darba notiek ilgi pirms svētkiem, choreografiem uzrakstot, iemācot un iesniedzot savus jaunradītos soļus žūrijas vērtējumam. Tautasdeju nozares vadītāja Māra Simsons lūdz gan pieredzējušus choreografus, gan iesācējus sākt domāt un kerties pie darba.

Būs arī tradicionālais garīgās mūzikas koncerts Anglikāņu baznīcā *Christ's Church Cathedral*, piedaloties 150 balsu kopkorim, svētku kamerorķestrim, solistiem un ērģelniekiem. Pazīstamajiem Ziemeļamerikas autoriem (Viktors Baštīks, Tāivaldis Ķeniņš, Arvids Purvs u.c.) līdzās dzirdēsim garīgu repertuāru no Latvijas jaunākiem komponistiem Richarda Dubras un Ērika Ešenvalda, kā arī dižos meistaros Andreju Jurjānu un Jāzepu Vītolu.

Skaistā, skanīgā katedrālē piedzīvos vēl divus koncertus. XIV Dziesmu svētki ir lepni, ka Rīgas kultūras un mākslas centra

būs mājīgajā trīssimt sēdvietu teātrī *Citadel Theatre*, kas viegli sasniedzams kājām no galvenajām Hamiltonas viesnīcām. Sevišķi jaunākajai paaudzei šī varētu būt unikāla iespēja piedzīvot un pārdzīvot šo Rūdolfā Blaumaņa meistardarbu, ko sniegs Daugavas Vanagu teātris Kanadā (vadītāja Sandra Cifersone) Jolantas Lindes režijā. Režisore sola, ka izrāde būs «krāšņs zieds svētku vainagā».

Vieglākā žanrā būs kabare vakars *Debesmanna*, kurū gatavo trīs pieredzējušas un apdāvinātas aktrises dziedātājas Linda Maruta Kronberga, Anna Broka un *Maria Thorburn*. Viņu sniegums tiks mūzikāli ietērpts Pēteru Zariņa instrumentālā vadībā. Rīcības komiteja apsola labi organizētus notikumus labās telpās ar jauku Mazās Latvijas gaisotni. Piedāvāsim sarīkojumus un izstādes rakstniekiem, tēlotājmāksliniekiem, daiļamatniekiem, tautastērpu skati, tirdziņu un vēl daudz, daudz ko

LAIKU UN VIETU MIJĀS

No Krimas līdz Kalifornijai, 1945 - 2013: pasaules "likteņu lēmēji"

VĒROJUMI UN PĀRDOMAS

Krimas pussalas dienvidkrastā, Jaltas kūrvieta, no 1945. gada 4. līdz 11. februārim apspriedās Josifs Staļins, Franklins Delano Ruzvelts un Vinstons Čerčils - *the Big Three*, kā viņus dēvēja. Šajā pasaules "likteņu lēmēju" konferencē Ruzvelts un Čerčils nodeva Staļina rīcībā un pakļautībā faktiski visu Viduseiropu un Austrumeiropu, ieskaitot Baltiju, un līdz pat PSRS sabrukumam 1991. gadā Kremlis allaž uzsvēra t. s. "Jaltas robežu" nemainīgumu. Oficiālajā šīs trijotnes fotografijā redzams, ka aiz Staļina stāv, tramīgi raudzīdamies apkārt, virsnieks ar zili sarkano čekista naģeni galvā.

No saulainās Krimas uz ne mazāk saulaino Kaliforniju: tur, *Palm Springs* kūrvieta, šā gada 7. un 8. jūnijā tikās tagadējie pasaules "likteņu lēmēji" - Amerikas Savienoto Valstu 44. prezidents Baraks H. Obama un Ķīnas Tautas Republikas 7. prezidents Sji Dzinpins. Bilde redzams, ka šie *Big Two* vaļējos kreklos bez šlīpsēm pastaigājas pa zālāju, nepiespiesti tērzēdami, pār-

runājot globāla mēroga problēmas.

Kas to 1945. gadā varēja paredzēt, ka pienāks laiks, kad katra pasaules iedzīvotāja situācija zināmā mērā būs atkarīga no lēmumiem, ko pieņems afroamerikānis Obama un ķīnietis Sji...

ASV un Ķīna tagad vairākos aspektos atrodas vienā līmenī: "dolara imperija" ir Ķīnas parādniece (runa ir par triljoniem), bet Ķīna tehnoloģiskās un ekonomiskās jaudas ziņā sekmīgi lūko panākt Ameriku. Politologi jau spriež, ka beidzas *American Century* un sākas *Pacific Century*.

Jā, Obama tagad nonācis sprūkās, jo "sabiedriskā doma" viņu kaunina par to, ka Nacionālās drošības aģentūra (NSA) sadarbibā ar *Google*, *Microsoft* un citiem tīmekļa milžiem katru ASV iedzīvotāju "padarījusi caurspīdīgu", ik brīdī pakļaujot novērošanai. Īsumā dilemma ir šāda: *security vs. privacy*.

The New York Times slejnieks Tomass Fridmans pilsontiesību aizstāvju vispārējam sašutumam nepiekrīt: savā 11. jūnija rakstā viņš pauž viedokli, ka šī visaptverošā "izspiedze" ir vajadzīga, lai neatkārtotos 2001. gada 11. septembris.

Varbūt viņam ir taisnība - teroristi taču prasmīgi izmanto gan tīmekli, gan IT tehnoloģijas vispār, lai apkaŗotu nīsto Rietumu civilizāciju ar tās ieročiem.

Amerikāņu žurnāls *The New Republic* (TNR) tieši tagad atradis par vajadzīgu atkārtoti publicēt fundamentālo apcerējumu *Not Fade Away*, ko analitīķis Roberts Kaplans sarakstījis 2012. gada janvārī. Tajā uzsvērts, ka par spīti visām krīzēm ASV joprojām ir varena, producējot ceturto daļu no visas pasaules ekonomiskā ražojuma (*output*). ASV tērē aizsardzībai (militārais budžets) gandrīz 600 miljardus dolaru gadā - vairāk nekā citas lielākas valstis kopumā. Par Amerikas norietu (*decline*) nevar būt ne runas, raksta Roberts Kaplans.

"Aukstā kara" gados pasaulē bija divi pretpoli - ASV un PSRS. Pēc Padomju Savienības sabrukuma analitīķi ņēmās spriest: nu mums ir *a multipolar world*. Uzdrošinot apgalvot, ka patlaban pasaulē atkal iezīmējas divi poli - ar to atšķirību, ka ASV un Ķīna nav ienaidnieki un pat ne tik daudz pretinieki, cik konkurenti. Šī sāncensība,

šķiet, mieru pasaulē neapdraud.

Lai saprastu, kāds industriāls un finansiāls potenciāls ir lielvalstij, ko vada Sji Dzinpins, jāizlasa šī ziņa: Nikaragvā ķīnieši būvēs kanāli, kas savienos Atlantijas un Kluso okeanu un caurlaidēs/jaudas ziņā pārspēs Panamas kanāli, kuŗš atklāts 1920. gadā un līdz 1999. gadam atradās ASV kontrolē. Nikaragvas kanāla būves izmaksa - 40 miljardi dolaru. 2014. gada maijā kanāla projektam jābūt gatavam. Kanāla atklāšana paredzēta jau 2019. gadā! Kanāla garums - 286 km (Panamas kanālis - 82 km). Jaunais kanālis pavērs ceļu lieljaučdas kuŗiem ar 270 000 tonnu celtspēju (pa Panamas kanāli pat pēc modernizācijas 2015. gadā - tikai 130 000 tonnu). Šo XXI gadsimta "megaprojektu" isteno ķīniešu kompanija *HK Nicaragua Canal Development Investment Co, Limited*, iegūstot koncesiju uz 100 gadiem. Paralleli kanālim tiks uzbūvēta dzelzceļa līnija, būs naftas vads, divas lidostas.

Vladimiram Vladimirovičam Putinam atliek tikai skaidībā noskatīties, kā "paša augšā" naski rīkojas Obama un Sji: ja sāks kristies

naftas un gāzes cenas pasaules tirgū, Krievijas Federācija, kur trūkst cilvēku, kas apgūtu tās milzu plāsumus, nonāks neapskaučzamā situācijā. Kremlis tiecas kompensēt šīs bēdīgās izredzes ar imperisku bravūru, sastikējot nez kādu Eirāzijas savienību.

Interesanti, ka *Global Peace Index* 2013 rāda: pēc miermīlības pakāpes Krievijas Federācija ir 155. vietā (no 162 valstīm). Vēl mazāk miermīlīgas ir tikai Afganistāna, Iraka, Sudāna, Pakistāna, Sīrija un Somālija. Pirmajās vietās, kā jau varēja paredzēt, ir Islande, Dānija un Jaunzēlande. Galvenie kritēriji miermīlības raksturošanai bijusi sabiedriskā drošība un militarizācija, ziņo *The Guardian*.

Tikmēr par Krievijas "pelēko kardinālu" arvien lielākā mērā kļūst vicepremjers Dmitrijs Rogozins, kas agresivitātes ziņā pārspēj Kremļa saimnieku. Viņa aprūpē nodota bruņojuma industrija, un viņa iemīļotais talismans ir leģendārā Kalašnikova patšautene AK-47.

Franks Gordons

Nedienas korupcijas apkaŗošana

"Nevajag mēslus nest ārā no mājās." Tas ir mūsusē pazīstams variants angļu valodas izteikam: „Nemazgā savu netīro veļu tur, kur citi to redz.” Vienādi vai otrādi, šī doma ir saistāma ar to, kas patlaban notiek Latvijas Korupcijas novēršanas un apkaŗošanas birojā (KNAB).

Proti, KNAB direktors Jaroslavs Streļčenoks nesen pabeidza to KNAB darbinieku vērtēšanu, kuŗi ir viņa tiešā pakļautībā. Savai vietniecei Jutai Striķei priekšnieks piešķīris vērtējumu "D", kas ir otra zemākā atzīme skālā no "A" līdz "E". Tādu pašu vērtējumu J. Streļčenoks devis KNAB Korupcijas novēršanas nodaļas vadītājam Diānai Kurpniecei. Viņa kādreiz vadīja starptautiskās pretkorupcijas organizācijas *Transparency International* nodaļu Latvijā. Savukārt pašu zemāko "E" reitingu KNAB direktors atvēlējis KNAB Juridiskās un personālvadības nodaļas vadītājam Ilzei Draveniecei. Jāpiebilst, ka šāda veida vērtēšana notiek ne jau *knābi* vien, to dara visas valsts iestādes, un statistika rāda, ka minētos "D" un "E" vērtējumus saņēmuši tikai 0,5 un 0,1 procentus valsts pārvaldē strādātāju. Citiem vārdiem sakot, tik zems *reitings* ir ļoti reta parādība.

KNAB gadījumā vērtēšanas dokumenti pagājušajā nedēļā nokļuva urķīgā portāla *pietiek.com* rokās, un interesenti tos tur arī var aplūkot. Visos gadījumos vērtējums ir uz daudzām lapām, J. Streļčenoks skrupulozi ir uzskaitījis visus gadījumus, kuŗos, viņaprāt, minētās dāmas nav pilnvērtīgi veikušas savus pienākus vai arī rīkojušās

neatbilstīgi direktora instrukcijām. J. Striķes vērtējumā runa ir vairāk nekā par 50 dažāda rakstura pārkāpumiem, un jautājums bijis arī par to, vai dažos gadījumos vietniece priekšniekam stāstījusi nepatiesību, tāpat - melojusi.

Uz vērtēto darbinieču reakciju ilgi nebija jāgaida. D. Kurpniece par savu vērtējumu, tā ziņo *pietiek.com*, ir teikusi, ka tas ir "subjektīvs, emocionāls, tendenciozs un neprofesionāls, līdz ar to juridiski prettiesisks un tajā ir mobinga pazīmes". J. Striķe savukārt ziņo aģentūrai LETA atzina, ka "man vēl nav skaidrs, kādas man ir attiecības ar biroja priekšnieku, jo viņš vēl ir jauns vadītājs". Par to nu gan var diskutēt, jo J. Streļčenoks, kas biroja ir strādājis kopš 2003. gada, par direktoru tapa 2011. gada novembrī, bet tā nu viņa vietniece ir teikusi.

Pats biroja direktors šajā jautājumā ir samierniecisks. Televīzijas raidījumam *De facto* viņš stāstījis: "Es šeit negribētu teikt - apmierina vai neapmierina - par konkrētiem gadījumiem. Tā ir iespēja man kā procesā, novērtēšanā saprast, izrunāt un tā tālāk. Es nesaku, ka vienā vai otrā gadījumā esmu novērtējis 100% pareizi vai kaut kādā veidā sapratis vai uzdevis izpildīt." Pagaidām par konkrētām kļūdām viņš nevēloties runāt, jo vispirms gaidīšot attiecīgo amatpersonu skaidrojumu tam, kas viņam licies nepareizi. Latvijas Radio raidījumā "Aktuālais temats" KNAB direktors sacīja, ka viņš nebūt nevēloties no zemu vērtētajām kundzēm atteikties, - runa neesot par viņu atstādīšanu vai padzišanu.

Skandals ir īsta medusmaize tiem Latvijas politiķiem un žurnālistiem, kuŗi Korupcijas novēršanas un

apkaŗošanas birojam labu nevēl. Ventspils naftas interešu kontrolētā *Neatkarīgā Rīta Avīze* allaž bijusi KNAB ienaidniece, tostarp apgalvojot, ka iestāde nav nekas cits kā valdošās partijas *Vienotība* rupors, kas darbojas tikai un vienīgi tās interesēs. Laikraksta attieksmi var saprast tiktāl, ka viens no KNAB galvenajiem mērķiem ir bijis Ventspils boss Aivars Lembergs, ko laikraksts uzskata gluži vai par Dieva tā Kunga iemiesojumu Latvijā.

Citādi kādreiz bija ar laikrakstu *Diena*, kas agrāk vienmēr bija aktīvs tiesiskuma aizstāvis, bet, kopš no avīzes aizgājusi visa vadošā komanda un ipašumtiesības tur pārņēmuši cilvēki, kas nepārprotami ir vai vismaz ir bijuši saistīti ar mūsu valsts tā dēvētajiem oligarčiem, - tonķārta avīzē ir pat ļoti mainījusies. Pagājušajā nedēļā kāds *Dienas* komentētājs konstatēja: ja jau J. Streļčenoks aicina mēslus nenest ārā no mājās, tad acimredzot *knābi* mēsli ir, vēl piebilstot, ka "KNAB ar savām akcijām un aizturēšanām ir diezgan acīs krītoši vienmēr pakalpojīgs valdošā politiskā spēka propagandas mērķiem un priekšvēlēšanu kampaņām". Tā nu ir tā pati Ventspils interešu stabule, kuŗā tagad diemžēl pūš arī kādreiz nopietnais laikraksts.

Skandalam augot augumā, daži KNAB darbinieki aicināja Valsts kontroli (VK) biroja veikt auditu, lai konstatētu, kas īsti tā mikroklimatā nav kārtībā. VK atbildēja, ka pasūtīnājuma auditus tas neveic, iestādes tiek pārbaudītas rindas kārtā un tad, kad kontrole pati to uzskata par vajadzīgu. Drīzāk jau tad vērtējumam būtu jānāk no valdības vadītāja Valža Dombrovska, jo KNAB darbojas tiešā Minist-

ru prezidenta pakļautībā, taču arī mūsu premjers ir visnotaļ samierniecisks. Grūti spriest, vai viņš šajā jautājumā gribēs ieņemt konkrētu pozīciju. Ļaunas mēles vienmēr ir melsušas, ka patiesā KNAB direktore neatkarīgi no tā, kuŗš ieņem attiecīgo amatu, ir bijusi tā pati Juta Striķe, jo viņai, lūk, esot personiskas attiecības ar dažiem *Vienotības* pārstāvjiem un tāpēc esot pielaučjams, ka viņai ir nesatricināma politiska "aizmugure".

Taisnība ir tiktāl, ka *Vienotība* (un ne tikai) nostājās J. Striķes pusē tad, kad KNAB darbiniekiem izvērtētus konfliktus ar iepriekšējo direktoru Normundu Vilnīti, taču tas nu nebūtu attiecināms uz J. Streļčenoku, vēl jo vairāk tāpēc, ka minētajā *Dienas* komentārā viņš nosaučts par "Valža Dombrovska un *Vienotības* ielikteni". Ja tā, tad acimredzot "aizmugure" ir abiem cilvēkiem, un tas jau izklausās visnotaļ sarežģīti.

KNAB mūsu valstī allaž ir bijis sāpju bērns. Biroja pirmsākumos pat ļoti grūti nāčās tam piemeklēt direktoru, jo toreizējais Ministru prezidents Einars Repše par visām varītēm vēlējās šai amatā redzēt "savu" cilvēku, konkrēti - to pašu J. Striķi. Ar laiku sameklētais direktors Aleksejs Loskutovs iekūlās nepatīkšanās un amatu zaudēja, kad divi KNAB darbinieki no biroja seifa *nospēra* naudu, ko KNAB bija konfiscējis aizdomās turētajiem. Savukārt N. Vilniša iecelšana amatā bija stipri apšaubāma, jo toreizējais valdības vadītājs Ivars Godmanis vienpersoniski nolēma, ka KNAB darbinieki uz amatu pretendēt nedrīkst, un N. Vilnītis tika atrasts, tā teikt, "no ārpusē". Konflikts starp N. Vilnīti un viņa

padotajiem aizgāja tik tālu, ka 94 no 142 KNAB darbiniekiem izplatīja atklātu vēstuli, kuŗā savam priekšniekam būtībā izteica neuzticību. J. Striķe un kopš tā laika no biroja aizgājušais direktora vietnieks Alvis Vilks Ģenerālprokurātūrā iesniedza sarakstu aptuveni ar 70 epizodiem, kuŗi, viņuprāt, liecināja par N. Vilniša prettiesiskumu rīcību. Ģenerālprokurors Ēriks Kalnmeiers žurnālistiem norādīja, ka vēstulē minēto apgalvojumu kopums esot pietiekama "kritiskā masa", lai vērtētu N. Vilniša atbilstību amatam. 2011. gada 16. jūnijā Saeima ar lielu balsu vairākumu (82 par, divi atturas, neviens pret) nobalsoja par Vilniša atstādīšanu.

Ar J. Streļčenoka iecelšanu amatā tika saistītas lielas cerības. Darbinieks no paša KNAB vides, *drēbi pazīst*, neliekas tikpat kašķīgs kā N. Vilnītis, kas biroju centās pārorganizēt atbilstīgi paša uzskatiem. Taču izrādās, ka rīvēšanās starp direktoru un padotajiem diemžēl turpinās, bet korupcija Latvijā joprojām si ļoti augstu vilni. Nekur nav izgaisuši J. Striķes kādreiz teiktie vārdi par sistēmisko korupciju Rīgas domē. Tikai pirms pāris nedēļām KNAB veica kratīšanu domes Satiksmes departamentā. Un demagoģiskās avīzes tūlīt apgalvoja, ka tas darīts tādēļ, lai pašvaldību vēlēšanās *Saskaņas centrs* zaudētu balsis. Ikvienam ir skaidrs, ka tās ir muļķības. Domes attieksme pret korupciju vienmēr ir bijusi ļoti nevēriģa.

Korupcija jebkuŗas valsts tautsaimniecību pasliktina. Cerēsīm, ka KNAB darbinieki un priekšnieks atradīs kopīgu valodu, jo valsts nedrīkst palikt bez pretkorupcijas iestādes.

Kārlis Streips

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Valsts prezidents sveic konkursa "Gada labākais ekonomikā 2013" laureātus

Valsts prezidents Andris Bērziņš biznesa izglītības biedrības *Junior Achievement - Young Enterprise Latvia* rīkotā konkursa "Gada labākais ekonomikā 2013" apbalvošanas ceremonijā sveica labākos šajā jomā Latvijas skolās.

Ceremonijā tika noskaidroti "Gada labākais skolotājs ekonomikā 2013" un "Gada labākais skolēns ekonomikā 2013", kā arī paziņots titula "Gada jaunais uzņēmējs 2013" ieguvējs - jauniešs, kurš pēc Latvija programmu absolūvēšanas uzrāda panākumus uzņēmējdarbībā. Labākos skolēnus un skolotājus nominācijām konkursā izvirza skolas, bet saņemtos pieteikumus izvērtē neatkarīga žūrija. Žūrijā izraudzīti Latvijas vadošo augstskolu, uzņēmumu, kā arī Latvijas Ekonomikas attīstības foruma pārstāvji. Konkurss notiek jau 17. gadu.

Piemin komunistiskā genocīda upurus

Pieminot 72. gadadienu kopš 1941. gada 14. jūnija, kad no Latvijas tika izvesti vairāk nekā 15 000 dažādu tautību iedzīvotāji, Rīgā pie Brīvības pieminekļa tika nolikti ziedi, pulcējot ap 200 gājiena dalībnieku un vairākus simtus skatītāju.

Gājienā piedalījās vecākās paaudzes cilvēki kopā ar Saeimas deputātiem, ministriem, Nacionālo bruņoto spēku (NBS), Rīgas domes un ārvalstu vēstniecību pārstāvjiem, kas Brīvības pieminekļa pakājē nolika ziedus

Gājiena dalībnieki nesa ziedus un vainagus, rokās turēja Latvijas karogus ar sēru lentēm, kā arī Baltijas valstu karogus. Kāda gājiena dalībniece nesa ar ziedošu jasmīnu zariem rotātu baltu krustu, dzelondrašu vainagu un skaitli 72, vairāku gājiena dalībnieku rokās bija plakāti, kas aicināja neaizmirst nāves noietnēs bojā gājušos un „nīst krievu sarkano fašismu”.

Valsts prezidents Andris Bērziņš uzrunā sacīja: „Šodien atceramies vairāk nekā 15 000 Latvijas cilvēku, kuri pirms 72 gadiem bez tiesas vardarbīgi tika aizvesti projām no mūsu zemes. Atceramies arī tos, kuri Padomju Savienībā pazuda Lielā terora laikā 1937. un 1938. gadā, vairāk nekā 45 000 cilvēku, kuri tika izvesti 1949. gadā, kā arī tos, kuri dažādos laikos līdz pat

1989. gadam tika represēti, - tas bija veids, kā tika veidota padomju valsts, kā komunistiskais režīms veidoja savu ietekmi.”

Piemīņas sarīkojumi notika daudzviet Latvijā.

Valsts prezidents Slovaikijā

Valsts prezidents Andris Bērziņš piedalījās 18. Centrāleiropas valstu vadītāju galotņu apspriedē Slovaikijā. Uzrunā Bērziņš uzsvēra, ka Latvija ir atgriezies uz izaugsmes ceļa, par ko var pateikties Latvijas valdības drosmīgajam darbam, tautas pacietībai, kā arī uzņēmēju spējai adaptēties situācijā.

Galotņu apspriedē Valsts prezidents Andris Bērziņš sasveicinās ar Bulgārijas Republikas prezidentu Rosenu Plevneliju

Latvijas vēstnieks ANO, Ņujorkā, būs Jānis Mažeiks

Notikusi Latvijas vēstnieku maiņa Apvienoto Nāciju Organizācijā Ņujorkā. Normanu Penki nomainīs Jānis Mažeiks, kas patlaban veic Ārlietu ministrijas Ekonomisko un divpusējo attiecību direkcijas vadītāja pienākumus. Tuvākajā laikā Valsts prezidents Andris Bērziņš Mažeikam pasniegs akreditācijas vēstules.

Apspriež gaidāmo Latvijas prezidentūru ES Padomē

Ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs un Latvijas prezidentūras Eiropas Savienības (ES) Padomē sekretāriāta direktore Inga Skujīņa 14. jūnijā tikās ar sociālajiem partneriem un nevalsts sektora pārstāvjiem, lai viņus informētu par aktualitātēm, gatavojoties Latvijas prezidentūrai ES Padomē 2015. gada pirmajā pusē, un vienos par turpmāko sadarbību.

Latvijas vēstnieks ANO Ženēvā Jānis Mažeiks

Jānis Mažeiks karjēru Ārlietu ministrijā sācis 1995. gadā. Viņš vadījis AM Humānāro jautājumu nodaļu, Krievijas nodaļu, strādājis pastāvīgajā pārstāvībā Eiropas Padomē. Bijis arī ekspresidentes Vairas Vīķes-Freibergas ārlietu padomnieks. 2007. gadā iecelts par Latvijas vēstnieku ANO, Ženēvā. 2011. gada nogalē Mažeiks sāka vadīt Ekonomisko un divpusējo attiecību direkciju.

Augsta prestiža Fulbraita stipendiju saņems seši Latvijas pārstāvji

ASV vēstniecība paziņojusi, ka augsta prestiža Fulbraita stipendiju 2013./2014. mācību gadam saņems četri studenti un divi pētnieki no Latvijas studijām un pētniecībai ASV.

Divi vidusskolēni saņems Bendžamina Franklina stipendiju daļībai jauniešu vasaras skolā, savukārt 18 stipendiāti - Baltijas-Amerikas brīvības fonda (BAFF) sti-

pendijas studijām, pētniecībai vai praksei ASV, kā arī tiks atbalstīti ASV lektora viesošanās Latvijā.

Fulbraita pētnieku stipendiju saņems Latvijas Universitātes Kognitīvo zinātņu un semantikas centra direktors **Jurģis Šķilters**, Latvijas Universitātes Pedagoģijas un psiholoģijas fakultātes docētāja **Dace Viņola**. Fulbraita studentu stipendiju saņems Āgenskalna ģimnazijas skolotājs **Ansis Nudiens**, žurnāla *Foto Kvartāls* māksliniece **Elīna Ruka**, studente **Agnese Bukovska** un Rīgas Tehniskās universitātes students **Dmitrijs Celinskis**.

Bendžamina Franklina stipendiju saņems Talsu Valsts ģimnazijas skolnieks Niklāvs Kālbergs un Ziemeļvalstu ģimnazijas skolniece Emīlija Mikalauska.

Pie Baltijas-Amerikas brīvības fonda (BAFF) stipendijas maģistrantūras studijām tiks Mārtiņš Hiršs un Māris Krūmiņš. Savukārt BAFF stipendijas pētniecībai saņems Rīgas Ekonomikas augstskolas prorektore Diāna Pauna un Latvijas Universitātes mācībspēks Daunis Auers. Stažēties uz ASV dosies Mārtiņš Birģelis, Sabīne Brice, Edgars Dzirkalis, Lita Jurberte, Natālija Knaidele, Zane Kokina, Jānis Moisejs, Pāvels Seņins, Juris Sorokins, Līga Svempe un Egils Zanders.

BAFF dialoga programmā kinoloģijā darbosies Marija Vladimirova, pētnieciskajā žurnālistikā - Inga Sprinģe, mākslas un nevalsts organizāciju vadībā - Zane Onckule.

Balva Kalnietei

Eiropas Parlamenta deputāte Sandrai Kalnietei piešķirta disidenta, bijušā Čehoslovākijas iekšlietu ministra Jāna Langoša vārdā nosauktā balva, ko pasniedz cilvēkiem par ieguldījumu cīņā pret totalitāriem režīmiem, kā arī par ieguldījumu pūlēm cilvēka cieņas un brīvības veicināšanā.

Langošs (1946-2006) bijis disidents un no 1990. līdz 1992. gadam - Čehoslovākijas iekšlietu ministrs. Kad Čehoslovākija sadalījās, Langošs kļuva par Slovaikijas parlamenta deputātu un Slovaikijas Demokrātiskās partijas priekšsēdi. Viņš gāja bojā autoavarijā, braucot uz tiesu, lai sniegtu liecību pret bijušo slepeno dienestu pārstāvjiem. Langoša vārdā nosauktā balva savulaik piešķirta arī Tibetas budistu garīgajam līderim Dalailamam un bijušajam Čehijas prezidentam Vāclavam Havelam. Balva Kalnietei tiks pasniegta 20. jūnijā Bratislavā.

Paturēsim prātā vēstures mācības

Latvijas vēstniece Beļģijā Lelde Līce-Līcite piedalījās Beļģijas latviešu ev. lut. draudzes rīkotajā gadskārtējā kritiķu un aizvesto piemiņas svētkos Lommeles Brāļu kapos.

Oikūmeniskajā piemiņas svētkos, kas ik gadus notiek kopš 1958. gada, Beļģijā dzīvojošie tautieši pieminēja Otrā pasaules kara kaujas laukos kritušos un komū-

nistiskā režīma represijās bojā gājušos latviešus. Prāvests Klāvs Bērziņš svētkos uzsvēra, ka svecēšanā zemes klēpī gulditie latvieši nav bijuši sava likteņa noteicēji, un aicināja viņus turēt tautas piemiņu. Latvijas vēstniece Beļģijā, uzrunājot piemiņas brīža dalībniekus, aicināja paturēt prātā vēstures mācības, lai tās izmantotu, pieņemot nākotnes lēmumus. Klātesošiem uzrunu teica arī Latvijas Aizsardzības ministrijas pārstāvis. Sarīkojumā uzstājās Briseles latviešu vokālā grupa. Lommeles Brāļu kapos ir apbedīti vairāk nekā 39 tūkstoši Otrā pasaules kara kritušie karavīri, tostarp ap 90 latviešu puīši.

Izstāde Zagrebā "Viss, kas mūs vieno"

Latvijas vēstniecība Chorvatijā sadarbībā ar *Latvijas Pastu* atbalstīja filatelijas kluba *Marija Hunjak* rīkotās pastmarku izstādes „Viss, kas mūs vieno” atklāšanu Zagrebā. Izstādes afiša

Izstāde sarīkota par godu svarīgam notikumam - ar šā gada 1. jūliju Chorvatija pievienojas Eiropas Savienībai. Izstādē apskatāmas vairāku Eiropas Savienības dalībvalstu pastmarkas, kurās atainota katras valsts specifika. Latvija izstādē pārstāvēta ar vēstures, politikas, dabas, kultūras un folkloras pastmarku serijām.

Latviešu - dāņu biedrībai jauna vadība

Latvijas vēstnieks Dānijā Gints Jegermanis Dānijas pilsētā Vejlē piedalījās Latviešu - dāņu biedrības izkārtotajā sarīkojumā par godu biedrības vadības nomainībai. Latviešu - dāņu biedrību Vejlē pirms astoņiem gadiem izveidoja Ineta Sokolovska. Biedrība organizējusi dažādus sarīkojumus un atbalstījusi latviešu sabiedrisko dzīvi Jitlandē. Atvadu runā Sokolovska dalījās atmiņās par šajā laika posmā pieredzētajiem notikumiem.

Kopš 19. maija biedrību vada **Evika Jaunpujēna**. Jaunā biedrības vadītāja uzrunāja klātesošos un pastāstīja par sevi, savu ģimeni un iecerēm turpmākajā biedrības darbībā.

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Rīgu iepazīst

Sanmarīno un Itālijā

Latvijas vēstniecība Itālijā sadarbībā ar nodibinājumu *Rīga 2014* un Tūrisma attīstības valsts aģentūru (TAVA) Sanmarīno un Ravennā rīkoja seminārus, kurus informēja par Rīgu - Eiropas kultūras galvaspilsētu 2014. gadā. Interesentiem no Emīlija Romanja reģiona un Sanmarīno bija iespēja arī gūt ziņas par tūrisma iespējām Latvijā. Seminārus vadīja nodibinājuma *Rīga 2014* programmas vadītāja Aīva Rozenberga, kā arī TAVA pārstāve Linda Penka.

Vēstniecībā Somijā Ligo svētkus sagaida vietējie latvieši un viesi

Latvijas vēstniecības Helsinkos dārzā 12. jūnijā notika Līgo svētku gaidīšanas sarīkojums, kurā bija aicināti piedalīties Somijā dzīvojošie latvieši, Somijas - Latvijas draudzības biedrības („Rožentāla biedrība”) biedri un ārvalstu diplomāti.

Līgo svētku sarīkojumu kuplīnāja Limbažu novada Vidrižu pagasta folkloras kopa *Delve*. Viesi vēstniecības dārzā varēja nobaudīt Līgo svētku tradicionālo Jāņu cienastu un Latvijas alu.

Latviešu skoliņa Austrijā mācību gada nobeigumā

Šogad Austrijas latviešu nedēļas nogaļas skolai apīrt pieci gadi kopš tās darbības sākuma. Skoliņā mācās bērni no 3 līdz 12 gadu vecumā. Skolas mērķis ir kopīgiem spēkiem radīt latvisku vidi, kurā visi kopj latviešu tradīcijas, iepazīst Latvijas vēsturi un ģeogrāfiju, kā arī apgūst latviešu valodu. Valodas mācīšanās notiek pa grupām, kurās bērni sadalīti atbilstoši vecumam un valodas prasmei. Skoliņā darbojas pieci brīvprātīgie skolotāji. Vairāki valodas skolotāji ir apmeklējuši diasporu skolu skolotāju seminārus un kursus Latvijā.

Turpinot iesākto tradīciju stip-

Vēstnieks Indulis Bērziņš pasniedz pateicības rakstus Latviešu skoliņas audzēkņiem mācību gada nobeigumā

rināt saikni ar vietējo latviešu kopienu Austrijā, Latvijas vēstnieks Austrijā Indulis Bērziņš ielūdza vietējās Latviešu biedrības pārstāvjus un Latviešu nedēļas nogaļas bērnu skolas audzēkņus uz vēstniecību, lai svinīgi beigtu šo mācību gadu.

Uzrunā vēstnieks sveica bērnus, vecākus un skolas brīvprātīgās skolotājas. Skolas audzēkņiem tika pasniegti Latvijas izglītības un zinātnes ministra parakstīti pateicības raksti. Tos bērni saņēma par latviešu valodas un kultūras apguvi un zināšanu pilnveidi. Nobeigumā bērni gāja kopīgās rotaļās Līgo svētku ieskaņā.

Vitebskā Latvijas mākslinieku izstāde „Laikabiedri”

Vitebskā (Baltkrievijā) Mūsdienu mākslas centra izstāžu zālē atklāta 17 Latvijas mākslinieku izstāde „Laikabiedri”.

Ainas Putniņas glezna „Iela”

Izstādē piedalās mākslinieki

Sandra Strēle, Nikolajs Krivošeins, Simona Larka, Inga Jurova, Dmitrijs Lavrentjevs, Agnija Ģermane, Aija Bāliņa, Māris Upzars, Aneta Kalniņa, Vita Beikerte, Ieva Purgaile, Elga Grīnvalde, Aina Putniņa, Līga Jukša, Anda Poikane, Kate Seržane, Ineta Freidenfelde.

Vēstniece Dr. Argita Daudze vizītē Odesā un Simferopolē

Latvijas vēstniece Ukrainā Dr. Argita Daudze darba vizītē apmeklēja Odesu un Simferopoli.

Odesā vēstniece vizītes laikā ar apgabala gubernatoru Eduardu Matvičeku, pilsētas mēra vietnieku Kirilu Šalamaju un Ukrainas Ārlietu ministrijas pārstāvi Odesā Konstantīnu Ržepiševski apsprieda Latvijas Valsts prezidenta Andra Bērziņa vizītes Ukrainā (šā gada 14.-15.martā) rezultātus un turpmāko sadarbību starp abām valstīm jau iezīmētās jomās. Viens no šādiem sadarbības projektiem ir konteinervilciena pārvadājumi.

Ineses Galantes fonds

Pasauleslavenā operdziedātāja Inese Galante nodibinājusi *Ineses Galantes fondu*, lai ar labiem darbiem Latvijai atmaksātu visu, ko savā jaunībā saņēmusi, šeit dzīvojot.

„Gribu atmaksāt par visu to labo, ko esmu saņēmusi, jo jaunībā - jau tad, kad veidojos par dziedā-

tāju, es saņēmu daudz mīlestības un atbalsta. Tie, kas ir laimīgi un spēcīgi, var palīdzēt tiem, kuriem tā visa vajag vairāk. Gribētu, lai mēs visi varētu dalīties - kuri spēji, tie varētu dalīties naudā, citi - idejās, dvēseliski vai kā citādi. Tā jau pasaule pastāv - es dalos, un ar mani dalās,” sacīja Galante.

Jaundibinātais fonds ir izvirzījis vairākus mērķus, un viens no šiem mērķiem būs jauno talantu atbalstīšana - dodot mūziķiem iespēju pilnveidot savu talantu Latvijā. Fonds mēģināšot atrast sponsorus, kas rūpēsies par stipendijām jaunajiem talantiem, sacīja dziedātāja, kā arī rīkošot Latvijā konkursus un aicināšot viesus no ārzemēm, lai jaunie talanti gūtu iedvesmu.

Valters Silis Viļņā veidos izrādi par 1991. gada 13. janvāra notikumiem

Režisors Valters Silis uzaicināts nākamajā sezonā Lietuvas Nacionālajā drāmas teātrī iestudēt izrādi, kas būs veltīta barikāžu laikam - 1991. gada 13. janvāra notikumiem Viļņā.

Izrādes darba nosaukums ir „13.janvāris”, un tās pirmizrāde paredzēta 22. un 23. februārī. „Lai

gan mēs visi stāvējām Baltijas ceļā, tomēr latviešu, igauņu un lietuviešu pieredze atšķiras. Gribētos šīs atšķirības apjēgt un parādīt. Būs interesanti stāstīt šo stāstu no šīs dienas skatupunkta, kad nu

jau pieauguši cilvēki atcerēsies savas bērnības notikumus,” sacīja Silis.

Mākslinieces Lindas Konones izstāde Berlīnē

Berlīnesmākslas un urbānistikas centrā ZKU bija apskatāma mākslinieces Lindas Konones, arhitekta Toma Kokina un choreografa Muhameda Fuada kopīgā projekta - videoinstalācijas „Apdzīvojot telpas” izstāde.

Linda Konone

„Apdzīvojot telpas” ir Laikme-

tīgās mākslas centra un Aleksandrijas mūsdienu dejas organizācijas *Rezodanse Egypte* sadarbības projekts programmas *Tandem/Shaml* ietvaros

Latvija 15. vietā dzimumu līdztiesībā ES

Eiropas dzimumu līdztiesības institūts publicējis jauno dzimumu līdztiesības indeksu Eiropas Savienības (ES) dalībvalstīs. Latvija tajā ierindota 15. vietā. Indekss vienā rādītājā apvieno sešas jomas, kurās ir atšķirība starp sievietēm un vīriešiem, - darbs, nauda, zināšanas, laiks, vara un veselība. Vidējā dzimumu līdztiesības indeksa vērtība 27 ES dalībvalstīs ir 54 punkti no 100 iespējamiem (1 - galējs dzimumu līdztiesības trūkums; 100 - pilnīgi ievērota dzimumu līdztiesība). Līderes dzimumu līdztiesībā ir Zviedrija (74,3), Dānija (73,6), Somija (73,4) un Nīderlande (69,7). Igaunija ar 50 punktiem ir 14. vietā, bet Latvija ar Čehiju dala 15. un 16. vietu ar 44,4 punktiem.

Reformu partijā paliks ap 700 biedru

Lai Reformu partija (RP) saliedētos, tās valde ir pieņēmusi lēmumu izslēgt no partijas tos biedrus, kuri jau ilgstoši nav piedalījušies partijas darbā.

Pēc šīs procedūras RP rindās paliks ap 700 biedru, kuri aktīvi līdzdarbojas partijas dzīvē. Tādējādi tiks nodrošināta ciešāk saliedēta partijas darbība visos Latvijas reģionos.

Lemj par eksprezidentu sociālajām garantijām

Saeimas deputāti otrajā lasījumā atbalstīja grozījumu projektu likumā „Par Valsts prezidenta darbības nodrošināšanu”. Tas paredz atteikties no eksprezidentu nodrošināšanas ar dzīvokli pēc

prezidentūras. Likumprojektā, ko Saeimā iesniedzis Valsts prezidents Andris Bērziņš, par kompensējošu mehānismu ierosināts palielināt bijušā prezidenta ikmēneša pensiju, kas dotu iespēju brīvi izvēlēties sev mājokli. Eksprezidenta ikmēneša pensiju plānots palielināt no līdzšinējiem 50% līdz 85% no Valsts prezidenta mēneša atalgojuma. Paredzēts, ka bijušajam prezidentam būs iespēja no pensijas atteikties. Deputātiem būs jālemj, vai eksprezidentam pēc kļūšanas par deputātu vai ministru nemaksās viņam paredzēto pensiju.

Piemineklis somu lidotājiem

Saulkrastos 4. jūnijā atklāja piemiņas vietu bojā gājušiem somu lidotājiem. 4. jūnijs tika izvēlēts ar nolūku, jo šajā datumā Somijā svin Armijas karoga svētkus. 1943. gada 23. aprīlī mūsdienu Saulkrastu teritorijā ceļā no Vācijas uz Somiju notika bumbvedēja *Junkers* avarija, gāja bojā četri somu kaņavīri - Urho *Jääskeläinen*, Lauri *Suhonen*, Aimo *Valkeeniemi* un Erkki *Horma*. Saskaņā ar so-mu kara lidotāju tradīcijām, lidmašīnu krišanas vietās tiek uzstādītas piemiņas zīmes. Sarīkojumā piedalījās Latvijas Republikas Aizsardzības ministrijas parlamentārais sekretārs Veiko Spolītis, Somijas Republikas vēstniece Latvijā Pirkko *Hämäläinen*, Lapzemes lidotāju ģildes pārstāvji, bojā gājušā lidotāja Aimo *Valkeeniemi* tuvinieki. kā arī citi lūgtie viesi no Somijas un Latvijas.

Kultūras ministre pārkāpusi „sarkanās līnijas”

Kultūras ministre Žaneta Jaunzeme-Grende, piedaloties Krievijas vēstnieka Aleksandra Vešņakova pieņemšanā par godu Krievijas dienai, izraisījusi neapmierinātību nacionāļu nometnē. Daudzi *Visu Latviju!//TB/LNNK* biedri pat pieprasa ministres demisiju. Nacionāli noskaņoto ieskatā Nacionālās apvienības biedrei, kultūras ministrei pieņemšanā Krievijas vēstnieka rezidencē nebūtu vajadzējis piedalīties, jo Krievija neatzīst Latvijas okupāciju, nicīgi izturas pret nacionālajiem spēkiem un legionāriem, tos dēvējot par fašistiem un neonacistiem, ir atbalstījusi vairākus Latvijai nedraudzīgus žestus un tamlīdzīgi.

Nacionālās apvienības valdes sēdē vērtēja kultūras ministres rīcību. Žaneta Jaunzeme-Grende dzirdēja daudz skarbu pārmetumu ne tikai par piedalīšanos Krievijas dienas svinībās, bet arī par partijas tēla grausšanu, ko viņa pēdējā laikā kultūras ministres amatā atļāvusies gan ar saviem neveiklajiem izteikumiem, gan komandējumiem uz Austrāliju un Maskavu.

(12. jūnijā tiek svinēta Krievijas diena. 1990. gadā šajā dienā Krievijas Padomju Sociālistiskās Republikas parlaments Borisa Jeļcina vadībā pieņēma Krievijas suverēnitātes deklarāciju, tādējādi apliecinot vēlmi attālināties no PSRS.)

Ziņas sakopojis P. Karlsons

Otrā Amerikas Austrumkrasta latviešu uzņēmēju tikšanās, iepriekš zināma kā Ņudžersijas un Ņujorkas apkārtnes latviešu uzņēmēju tikšanās

Man ir liels prieks pastāstīt par vēl vienu ražīgu latviešu uzņēmēju tikšanos, kas notika 8. jūnijā Priedainē, Ņudžersijā. Sākšu ar to, ka lielās intereses rezultātā mūsu grupa tika pārdēvēta no Ņudžersijas un Ņujorkas apkārtnes latviešu uzņēmējiem par Amerikas Austrumkrasta latviešu uzņēmējiem (AALU), lai labāk atspoguļotu ģeogrāfisko teritoriju, kuŗas iedzīvotāji ir mūsu dalībnieki.

8. jūnija uzņēmēju tikšanās Priedainē tika saskaņota ar Liepājas teātra izrādi „Laimesciema podniekdarbnīca”. Tas mums deva iespēju pirms tikšanās baudīt teātri un atbalstīt gan Liepājas teātri, gan mūsu grupas dalībnieku Sarmītes un Jāņa Grigaloviča-Lejas pārstāvēto Ņudžersijas latviešu kultūras centru Priedainē.

Mums sestdiena Priedainē iesākās ar reklāmas galda sagatavošanu, uz tā izlikām savas biznesa kartes un reklāmas materiālus, lai tie Priedaines apmeklētāji, kuŗi bija devušies noskatīties izrādi, var iepazīties ar mūsu uzņēmumiem un mūsu piedāvātajām precēm un pakalpojumiem. Reklāmas galds bija ļoti veiksmīgs. Piemēram, šuvēja Valda Rainey (viņas uzņēmumu sauc *Gowns by Valda*, tel.: 201-203-9731) turpat uz vietas uzsāka sarunas par pasūtījumu tērpju šūšanai Ņujorkas kuŗa dalībniekiem! Cerams, ka Ina Pelse (tel.: 201-203-9731), kuŗa arī bija ieradusies uz tikšanos un strādā par šuvēju, varēs Valdai palīdzēt tikt galā ar lielo pasūtījumu.

Pirms Liepājas teātra izrādes, starpbrīdi un pēc izrādes mums, uzņēmējiem, bija lieliska iespēja pie reklāmas galda aprunāties ar sabraukušajiem tautiešiem, iepazīties ar viņiem personiski un uzreiz atbildēt uz jautājumiem par mūsu uzņēmumiem. Uz teātri bija ieradušies viesi pat no galvaspilsētas Vašingtonas, un tas liek mums cerēt, ka ziņa par AALU izplatīsies arī Vašingtonas latviešu vidū.

Tāpat kā mūsu pirmā tikšanās, arī šī iesākās ar klātesošo uzņēmēju iepazīšanos. Īpaši vēlos pieminēt jaunos dalībniekus, kuŗi bija ieradušies uz tikšanos – Ingridu Valdmani un Gunu un Vairi Draveniekus.

Ingrīda Valdmane ir grāmatvede, un viņas uzņēmumu sauc *IV Payroll & Accounting Group*. Ingridas biznesa moto ir *Accounting Guidelines in Plain English That Will Grow Your Business and Improve Flow and Profitability*. Lai sazinātos ar Ingridu, zvaniet pa tālruni: 917-803-5596 vai rakstiet uz e-pastu: ivaldmanis@yahoo.com.

Vaira Dravenieka uzņēmums ir *DRV Cabinets*. Vairis ir pieredzējis galdnieks un gatavo mēbeles pēc pasūtījuma; pārsvarā viņš strādā ar dizaineru starpniecību. Daudzi Vaira klienti ir gan Manhatenas rietumu, gan austrumu pusē, bet viņš, protams, strādā arī ārpus Manhatenas un pat ļoti labprāt, jo tad nav jācinās ar satiksmi. Vaira Dravenieka kontaktinformācija: Tāl.: 845-325-3130 un e-pasts: drav@optonline.net.

Tā kā vairums dalībnieku cits cita biznesu jau bija iepazīšies pirmajā uzņēmēju tikšanās reizē, sarunas ritēja ļoti raiti, un mums bija iespēja padziļināti apspriest vairākus aktuālus jautājumus. Mēs runājām par rezonansi un lielisko reklāmu, ko izraisīja informācija un raksti par mūsu pirmo tikšanos laikrakstos *Laiks, Latvija Amerikā* (Kanadas latviešu laikraksts), Ilonas Vilciņas portālā www.latvianusa.com, kā arī portālos www.draugiem.lv (grupā *Latvijas Smadzenes*) un

terese par sadarbību ar mūsu grupu ir radusies arī Latvijā. Te pieminamas trīs grupas no Latvijas – (1) studenti, kas meklē prakses iespējas ASV, (2) pavāru grupa, kam ir savs šovs, kuŗā no Latvijas produktiem tiek gatavoti dažādaādi ēdieni, viņi vēlas prezentēt savu šovu Amerikā gan latviešu, gan amerikāņu publikai un (3) pieredzējuši amatnieki (piem., akmens mūrniecības firma „Balastika”), kas meklē sadarbības iespējas ASV. Mēs pārrunājām, cik reāla ir

Es izmantoju iespēju un informēju klātesošos uzņēmējus par ASV Finanču Ministrijas formu TD F 90-22.1 *Report of Foreign Bank and Financial Accounts* (Izziņa par Ārzemju banku un finanču kontiem), kas ir jāiesniedz ASV Finanšu ministrijā līdz 30. jūnijam gandrīz katrai ASV personai, kam iepriekšējā kalendāra gadā ir bijusi finanču interese vai paraksta tiesības ārzemju kontā vai kontos, kuŗu kopējā vērtība jebkuŗā brīdī ir pārsniegusi \$10 000 (desmit

pēc iespējas ātrāk sākt un vairāk iemaksāt savā sociālās apdrošināšanas kontā, lai vecumdienās varētu saņemt lielāku pensiju.

Pēc sarežģītām un nopietnām sarunām mums bija prieks dzirdēt no Terēzes Apsītes par viņas ēdienu pakalpojumu biznesa „*Terēze's Catering*” lielo pieprasījumu. Bet panākumi iet roku rokā ar lielāku galvas laužīšanu. Proti, Terēze Apsīte piedāvā savus konditorejas gardumus un ēdināšanas pakalpojumus Amerikas latviešu sabiedrībai jau trešo gadu, un šobrīd tas no hobbija līmeņa pēc pamatdarba ar ēdināšanu nesaistītā jomā ir izaudzis līdz tādām pieprasījumiem, ka Terēzei jāpieņem lēmums – pārtraukt ēdināšanas pakalpojumu biznesu vispār, jo apvienot divas pilna laika slodzes nav iespējams, vai meklēt līdzīgi domājošu sadarbības partneri, lai piepildītu savu sapni par beķerejas vai mazas viesnīcas (*Bed and Breakfast*) izveidi. Terēze ir gatava uzklaut idejas un investoru piedāvājumus par sadarbības iespējām. Ar Terēzi var sazināties, zvanot pa tālruni: 732-614-9824 vai rakstot viņai uz e-pastu: ta@latnet.lv

Paldies, Terēze, ka atradi laiku un enerģiju atbraukt uz Priedaini, kaut arī pusi nakts biji cepusi pīrādziņus! Terēzes gardumus atkal varēsim nobaudīt Jāņos Priedainē, kur viņa būs saimniece bufetē!

Un pašās beigās vēlos, lai lasītāji uzzinātu, ka mūsu talantīgās dalībnieces Valda Rainey (tel.: 973-768-8921) un Ilona Vilciņa (tel.: 917-668-7501) ir reiki dziednieces. Tā ir sena dziedniecības sistēma, kas ar enerģiju palīdz uzlabot veselību un nostiprināt to. Droši zvaniet Valdai vai Ilonai, ja jums ir veselības problēmas.

Vēlos vēlreiz pateikties visiem Amerikas Austrumkrasta latviešu uzņēmējiem, kuŗi ieradās uz mūsu otro tikšanos vai ir izrādījuši interesi neklātienē par mūsu uzņēmēju grupu. Pateicos arī visiem 8. jūnija Priedaines viesiem, kas atrada laiku apstāties pie mūsu reklāmas galda un izrādīja interesi par mūsu uzņēmumiem. Mani kolēģas uzņēmēji to jau ir vairākkārt dzirdējuši, tomēr atkārtosot teikdama, ka man nevar būt lielāka prieka par to, ja varu strādāt ar klientu vai sadarbības partneri, kuŗš arī ir latvietis, jo tas man dod iespēju sarunāties latviski. Mums ir līdzīga mentalitāte, latviešu kultūras izpratne un uztvere, kā arī interese par Latviju un latviešiem.

Nākamā Amerikas Austrumkrasta latviešu uzņēmēju tikšanās ir plānota svētdien, 15. septembrī, pie Valdas Rainey, Wayne pilsētā, Ņudžersijā. Sikāka informācija tiks izziņota augustā, bet, ja vēlaties jau pieteikties, zvaniet man pa telefonu: 551-358-5832 vai rakstiet uz e-pastu: dace.spanier@cpa.com.

Jauku vasaru vēlot un ar cieņu,

Dace Spanier

No kreisās: Vairis un Guna Dravenieki, Ingrida Valdmanis, Valda Rainey, Ina Pelse, Ilona Vilciņa, Dace Spanier un Uldis Vilciņš

www.facebook.com (grupā *Latvieši Amerikā*).

Runas par reklāmu tīmekli noveda mūs pie diskusijas par biznesa mājaslapu efektivitāti. Atzišos, ka es esmu viena no tiem, kas ir nedaudz vilusies sava biznesa mājaslapas efektivitātē attiecībā uz jaunu klientu piesaistīšanu, tāpēc patlaban veicu pamatīgu savas mājaslapas rekonstrukciju. Ilona Vilciņa un Valda Rainey, kuŗām ir ilgāka pieredze šinī jomā, mums stipri ieteica uzturēt biznesa mājaslapas un būt nedaudz pacietīgākām, jo paiet apmēram gads, līdz mājaslapas nes rezultātus un potenciālie klienti sāk tās aktīvi apmeklēt. Protams, mājaslapas efektivitāte ir atkarīga arī no tehniskām lietām kā meklētājprogrammu redzamības utt.

Lai labāk izprastu biznesa mājaslapas nozīmi, Ilona Vilciņa lika mums iedomāties sevi potenciālo klientu vai sadarbības partneru vietā un atgādināja – kaut gan mēs satiekam daudzus sadarbības partnerus un klientus personiski, aprunājamiem un iedodam viņiem savas vizitkartes, ja cilvēkiem ir nopietna interese par mūsu biznesu, viņiem pēc tikšanās var rasties interese apskatīt mūsu mājaslapu, apskatīt mūsu produktu fotografijas un uzzināt par mums un mūsu biznesu sīkāk, kam nepietika laika vai par ko neiedomājāms pajautāt sarunā.

Pateicoties tieši tīmeklim, in-

sarabība katrā no šīm jomām un secinājām, ka te, protams, ļoti sarežģīts jautājums ir attiecīgo vīzu dabūšana, kas daudzos gadījumos mūsu mazajiem, vēl augošajiem uzņēmumiem diem-

tūkstošus dolaru). Ja kādam ir jautājumi par šo formu, droši sazinieties ar mani, es atbildēšu uz jūsu jautājumiem un, ja nepieciešams, palīdzēšu aizpildīt formu TD F 90-22.1. Mani var

No kreisā Ilona Vilciņa, Terēze Apsīte un Ina Pelse

žēl praktiski nav iespējams ierobežotās likumdošanas vai augsto izmaksu un gaŗo birokrātijas procesu pēc. Ja tomēr vairākiem latviešu uzņēmējiem ASV interesē sadarbība ar kādu no šīm interesentu grupām Latvijā, mēs esam gatavi kopīgiem spēkiem veikt turpmāku iespēju izpēti.

Tā kā 8. jūnija tikšanās reizē klāt bija divas grāmatvedes, es (Dace Spanier, CPA) un jau minētā Ingrida Valdmane, labu brīdi sarunas grozījās ap nodokļu un grāmatvedības jautājumiem.

sazvanīt pa tālruni: 551-358-5832 vai rakstot uz e-pastu: dace.spanier@cpa.com.

Turpinot grāmatvedības temu, runājām arī par iespējām minimalizēt uzņēmumu nodokļus. Te jāpiemin, ka dalībnieku vidū izvērsās produktīva diskusija par to, ka, piemēram, attiecībā uz sociālās apdrošināšanas maksājumiem, no vienas puses mēs vēlamies samazināt savas sociālās apdrošināšanas iemaksas, lai mums ir vairāk līdzekļu, ko jau šodien ieguldīt biznesa attīstībā, no otras puses tomēr ir svarīgi

Esam gatavi Vispārīgajiem XXV Dziesmu un XV Deju svētkiem!

(Turpināts no 1. lpp.)

Deju kopa "Jautrais pāris"

Mēģinājumi mums notiek katru nedēļu, no pusotras līdz divām stundām Latviešu sabiedriskajā centrā Indianapolisē. Spēku un enerģiju dod apziņa, ka piedalīsimies latviešu tautas vislielākajos kultūras svētkos, kas notiek tikai reizi piecos gados, un vēlēšanās turpināt mūsu tautas dejas tradīcijas. Pricējamies, ka mums ir paaudžu maiņa, jo daži dejotāji ir jau no trešās paaudzes, kas dzimusi ārpus Latvijas.

Esam ļoti pateicīgi arī par ALA stipendiju, ko izlietosim ceļa naudas izdevumu segšanai katram dejotājam.

(Atbildēja Iveta Asonē.)

Deju kopa "Trejdeksnītis" no Sietlas

Mums ir liels gandarījums, ka esam vienīgā Ziemeļamerikas grupā (un viena no tikai divām ārējumu grupām), kas pieņemta dejot B-2 kategorijas deju izlasē. Mums vēl ir citīgi jāstrādā, lai pierādītu, ka esam šo godu pelnījuši. Mūsu dejotāji vienmēr atnāk uz mēģinājumiem ar lielu sparū, dejas prieku un gatavi darbam. Mēģinājumi notiek katru svētdienas vakaru vairākas stundas, lai tiešām būtu laiks iemācīties un sīkumos noslipēt deju soli.

Šogad esam arī daudz uzstājušies – piedalījāmies Sietlas pilsētas bibliotēkas gadskārtējā *Baltic Rites of Spring* uzvedumā aprīlī, sniedzām īsu uzvedumu ALAs kongresā Sietlā maijā, lai nopelnītu līdzekļus šī gada braucienam, rīkojām gadskārtējo „Trejdeksnītis” pavasara koncertu jūnijā un pirms došanās uz Rīgu uzstāsimies arī *Līgo* uzvedumā Rietumkrasta Izglītības centrā Šeltonā.

Esam ļoti pateicīgi par ALAs atbalstu, kas tiks izmantots, lai atlidzinātu dejotājiem ceļu un uzturēšanās izmaksas Dziesmu svētku laikā.

Mēs visi esam sajūsmināti un

Deju kopa "Trejdeksnītis"

laimīgi par iespēju piedalīties svētkos un būt dejotāju pulkā. Tas būs vienreizīgs pārdzīvojums, sevišķi tiem jauniešiem, kuŗiem šī būs arī iespēja pirmo reizi apmeklēt tēvzemi Latviju.

(Atbildēja Ēriks Raisters.)

Deju kopa "Pērkonis" no Losandželosas

Svētkiem esam gatavojušies tiešām rūpīgi. Kalifornijas at-tālumi ir ļoti lieli, un mums ir dejotāji, kuŗi uz mēģinājumiem braukuši sešas stundas no Sanfrancisko apkaimes un viena jaunie pat lidoja no Floridas. Mēģinājumi notika vienu reizi mēnesī 4-5 stundas, un bija vēl viens īsāks mēģinājums tuvāk dzīvojošajiem. Šogad mūsu grupa ir krietni augusi un nostabilizējusies, deju solis kļuvis raitāks, un esam arī visi kļuvuši tuvāki draugi.

Mēģinājumiem mums spēku

Deju kopa "Pērkonis"

dod apziņa, ka pirmo reizi sešdesmit gadu pastāvēšanas laikā Losandželosas "Pērkonis" deviņu pāru sastāvā pārstāvēs Kaliforniju Latvijas lielajos svētkos! To mēs sev apsolījām 2007. gadā. Mērķis ir sasniegts, un jau drīzumā jaunieši varēs izbaudīt šo neticamo notikumu. Svētkos dejos tūkstošiem cilvēku, organizācijas darbs ir neticams. Tas ir

kaut kas tāds, ar ko latvieši var ļoti lepoties – lielu sarīkojumu organizēšana kvalitatīvā līmenī. Mēs esam maza tauta, bet mums ir liela izturība.

ALAs atbalsta stipendija palīdzēs mums izgatavot kopas lielo karogu, kreklus mēģinājumiem, nodrošināt mēģinājumu telpas, kā arī izveidot kopas mājaslapu! Mākslinieks Aldis Rauda ir radījis mūsu kopas emblēmu.

Novēlam visiem dejotājiem izturību! Mēģinājumi būs gaŗi, bet gandarījums neatsverams! Lai mums visiem izdodas un izbaudīsim katru svētku minūti!

(Atbildēja Dziesma Teteris.)

Ziemeļkalifornijas latviešu koris no Sanfrancisko

Esam ļoti pacilāti un sajūsmināti par iespēju piedalīties Dziesmu svētkos Latvijā. Visu gadu esam nākuši uz mēģinājumiem, lai apgūtu grūto reper-tuāru, un ir gandarījums par paveikto.

Ziemeļkalifornijas latviešu koris darbojas kopš aizvadītā gadsimta 50-tajiem gadiem, koŗa diriģente ir Zinta Zariņa, bet koncertmeistars – Gio Saule. Koris dzied visos sabiedriski nozīmīgos pasākumos Sanfrancisko, ir piedalījies arī visos ASV rīkotajos Dziesmu svētkos, un mēs būsīm saimnieki nākošajiem Rietumkrasta Dziesmu svētkiem, kas notiks 2015. gadā San Jose, Kalifornijā.

Mēs esam ļoti pateicīgi ALA par piešķirto stipendiju, kas deva iespēju pirmo reizi korim izgatavot savu karogu.

Mēģinājumi mums notiek kat-

ru nedēļu otrdienu vakaros, bet dažreiz sestdienās uz visu dienu sanākam kopā diriģentes mājās. Spēku pārvarēt nogurumu dod prieks katru nedēļu satikt savus labos draugus soprānus, altus, tenorus un baritonus. To dod arī neizskaidrojami pacilātais noskaņojums, kāds vienmēr rodas pēc mēģinājuma – gan plaušas izvēdinātas, gan joki izstāstīti un smieklī izsmieti. Tas ir lepnums par mūsu bagāto un seno mūzikas kultūru, tik unikālu nelielai tautai. Tas patiesi ir visaptverošs gandarījums, kas pārņem pēc labi nodziedātas dziesmas, kad aizkustinājuma asaras acīs gan dziedātājiem, gan klausītājiem. Tāpēc mēs atliekam citus darbus, pārvaram nogurumu un braucam uz mēģinājumiem.

Dziesmu un deju svētki mums ir šo sajūtu esence, kulminācija

Ziemeļkalifornijas latviešu koris

un daudzu tūkstošu kopīgs vienojošs garīgais spēks, kam nelidzinās nekas cits pasaulē.

(Atbildēja Taira Zoldnere.)

Čikāgas vīru koris

Čikāgas vīru koris dibināts 1985. gadā, ir visilgāk pastāvošais latviešu vīru ansamblis Ziemeļamerikā.

Diriģentes Māras Vārpas vadībā, koris ir piedalījies Ziemeļamerikas un visos Latvijas Dziesmu svētkos kopš 1990. gada. Čikāgas vīru koris ir saņēmis atzinības rakstu no LR Ārlietu ministrijas par "nerimstošo atbalstu Latvijas valstiskuma idejai".

Koris aktīvi koncertē – šogad paredzētas trīs uzstāšanās: pavasara koncertā maijā, 18. novembra svētku aktā un Zie-

jauniešiem iesaistoties darba dzīvē un vecajiem aizejot pensijā, tas pamazām sarūka. Tagad koris ir gandrīz dubultojies, piesaistot jaunas, skanīgas balsis. Braukšanai uz Rīgu ir pierakstījušies 57 dziedātāji! Sevišķs prieks mums ir par to, ka nākuši klāt jaunieši un arī tie latvieši, kas ieradusies Amerikā pēdējos gados.

Latvijas Dziesmu svētki ir mums pavēruši jaunu skatu uz koŗa dziedāšanu – dziedot kopkoŗa programmā paredzētās dziesmas, jūtam, ka esam daļa no kaut kā plašāka, kas vieno visu latviešu tautu. Tas bija sevišķi jūtams, kad mēģinājums Ņujorkā vadīja virsdiriģents Ivars Cinkuss no Rīgas, kā arī virsdiriģents Gints Ceplnieks.

Ņujorkas latviešu koris pīda-

Čikāgas vīru koris

massvētku programmā decembrī. Čikāgas vīru koŗa darba mērķis ir glabāt un kopt vienu no latviešu koŗa mūzikas stūrakmeņiem, vīru koŗa žanru. Šogad koncertu ciklam ir arī mērķis sagādāt līdzekļus jaunu koŗa pakāpienu iegādei. Esam ļoti pateicīgi par ALA stipendiju, ko pievienojām kapitāla fondam pakāpienu iegādei.

(Atbildēja Uģis Sprūdžs.)

Ņujorkas latviešu koris

Vispārējie XXV Latvijas Dziesmu un deju svētki ir devuši jaunu dzinuli Ņujorkas latviešu korim. Koris dibināts 1975. gadā, bet,

lisies kopkoŗa koncertā un sniegs atsevišķus koncertus Dobeļē un Rīgas Latviešu biedrības namā.

Esam priecīgi par ALAs piešķirto stipendiju, ko koris izmantos to izdevumu daļējai segšanai, kas saistās ar Dziesmu svētkiem, – par koŗa kompaktdisku, nošu krājumiem un atlīdzībai profesionāliem solistiem Dobeles un RLB koncertos.

(Atbildēja Aija Peļse.)

Tiksimies Rīgā!

Jautājumus uzdeva un atbildes apkopoja Taira Zoldnere, ALA Informācijas nozares vadītāja

Ņujorkas latviešu koris

Plašs darbalauks mums priekšā „ Izstāžu zālē „Arsenāls” skatāma izstāde „Latviešu māksla trimdā”

Kaut arī plašāka publika dzimtenē iepazīnās ar latviešu mākslu trimdā jau 1981. un 1987. gadā, kad uz Rīgu bija atvesta Klāva Sīpoliņa fonda kolekcija, kaut arī bijušas divas Vispārējās latviešu mākslas izstādes Latvijā, kurās skatījām visu latviešu mākslu kopumā, kaut arī bijušas neskaitāmas ārzemju latviešu mākslinieku darbu personalizstādes tēvzemē un pat atsevišķas Latvijas Nacionālā mākslas muzeja kolekcijas skates, kurās rādīti tās īpašumā esošo trimdas mākslinieku darbi, tomēr tik plaša un vērā liekama izstāde, kas atklāj latviešu mākslas attīstību aiz tēvzemes robežām no pirmajiem pēckaņa gadiem līdz mūsdienām, līdz šim nav bijusi.

Šādi retrospekcijai var būt vairākas pieejas. Viena no tām – ideālā variantā daudzpusīgi atklāt latviešu mākslas attīstības peripetijas ārzemēs, tās problēmas, kritumus un pacēlumus. Tāds uzdevums prasa ilgstošu sagatavošanās laiku, lai izanalizētu, kas noticis ar latviešu mākslu plašajā pasaulē tik ilgstošā laika periodā, lai to apzinātu, savāktu vienkopus Latvijā, un, bez šaubām, tam vajadzīgi ievērojami finanču līdzekļi.

Izstādes kurātores Dace Lamberga izvēlējusies citu ceļu – parādīt virsotnes un ieskicēt fonu, cik nu tas šobrīd ir iespējams. Izstāde balstīta uz Latvijas Nacionālā mākslas muzeja kolekciju, tikai nedaudzus darbus patapinot no topošā diasporas mākslas muzeja krājumiem Cēsīs, Mūksalas mākslas galerijas un dažām privātkolekcijām. Tādējādi ekspozīcijas saturs un kvalitāte ir bijusi atkarīga no tā, ko muzejam pa šiem 25 gadiem izdevies savākt.

Kā izstādes atklāšanā minēja Latvijas Nacionālā mākslas muzeja direktore Māra Lāce, tad muzejs glabā ap tūkstoti trimdas autoru darbu – gleznu, grafiku, skulptūru un fotografiju. Nav bijis iespējams sistemātiski iepirkt darbus. Kolekciju lielākoties veido dāvinājumi, tāpat tās kvalitāte bijusi lielā mērā atkarīga no dāvinātāju –mākslinieku un citu devīgu cilvēku ieinteresētības, labvēlības. Šādā veidā ienāk arī nejausi darbi, kas ne vienmēr ir raksturīgi autoram un ne vienmēr pietiekami būtiski atspoguļo mākslinieka daiļradi. Pirkumi, protams, ir nesalīdzināmi mērķtiecīgāki, bet to muzejā ir salīdzinoši ļoti maz. Tāpēc kolekcija var arī neatānot visu trimdas mākslas panorāmu un tās attīstības gaitu. Par to varam pārliecināties arī izstādē. Tāpat ir svarīga kurātorā veikta darbu atlase, kurā atklājas viņa zināšanas trimdas mākslas problemātikā un viņa pieķeršanās vieniem māksliniekiem, kamēr citus neievēro. Tomēr vēlreiz jāuzsver – izstāde kopumā ir pārdomāta un iespaidīga.

Kurātorā Dace Lamberga sadala māksliniekus divās grupās. Vienā apvienoti gleznotāji un grafiķi, kuri 1920.-1930. gados dzimtenē jau bija iekarojuši savu vietu mākslā vai beiguši Latvijas

Mākslas akadēmiju, otrajā – tie, kuri izglītību dažādos laikos ieguvuši savās mītnes zemēs. Ar māksliniekiem, kuri Latvijas Mākslas akadēmijā mācījušies un beiguši to pēdējos neatkarības un kara gados, ir vissarežģītāk. Daļa no viņiem kā radošas personības tēvzemē nespēja apliecināties, tas notika vēlāk (Juris Soikans, Ludvigs Kalniņš, Ēriks Dzenis u.c.). Viņu daiļrade atrodama zālēs, kas atvēlētas pēckaņa paaudzēm.

Otrā stāva zālē, kas ieguvusi vārdu „Radošā darbnīca”, un tās priekštelpa atdota vecmeistariem – Augustam Annusam, Jānim Tīdemanim, Sigismundam Vidbergam, Ludolfam Libertam, Nīklāvam Strunkem, Erastam Šveicam, Valdemāram Tonem un citiem. Jāņa Zuntaka daiļrade sadalīta divās daļās – viņa darbi atrodami gan augšstāvā, gan lejas zālē. Attaisnojums – gleznojuma stilistika. Argentīnas periodā un sākuma gados Kanadā mākslinieks pieturējās pie Latvijā gūta-

Skats izstādes zālē

jām zināšanām, kamēr „Astrālā parādība” (1967), kas uzrāda ekspresionistisku krāsu uzlicien, atrodama stāvu zemāk. Viņa „Ziema” (1960. gadi) iezīmē trimdas mākslinieku vēlēšanos dzīvot nostalgiskās skumjās pēc zaudētās dzimtenes. Atmiņu skati no Latvijas bija ļoti izplatīta parādība daudzgu gleznotāju un grafiķu radošajā darbībā. Arī Maksimiliāna Mitrēvica „Rucaviete Nīcā” (1960) atgādina tās daudzās tautumeitas, ko vēl ilgu gadus gleznoja daļa autoru. Marijas Induses-Mucenieces 1948.gadā linogriezumā darinātā „Bēgļu laiva”, Nīklāva Strunkes „Bēgļu motīvs” (1947) un Paula Puzinas „Bēgle” (1950) stāsta par traģiku, kas piedzīvota, bēgot no padomju okupācijas. Savukārt Leo Stepes „Nometnes interjers” (ap 1946.-1947.) ataino dzīvi Vācijas bēgļu nometnēs. Nelielā glezna gan labi raksturo dzīvi bēgļu nometnēs, taču mākslinieciskā kvalitāšu gan te pamaz.

Katra no abām pirmā stāva zālēm atvēlēta savam attēlojuma

veidam. Nacionālā tematika šeit atkāpjas pasaules modernās mākslas priekšā. Trimdas māksla pārņem mītnes zemes stilistiku un izteiksmes līdzekļus. Nacionālais elements paslēpjas krāsu izvēlē, temā. Pašu jaunāko paaudžu māksliniekos, kuri dažbrīd vairs neprot latviešu valodu, noteicošā ir asinsbalss, piederības sajūta. Viņi runā par vispārcilvēcisko, kurā ietilpst arī nacionālais aspekts. Pirmajā zālē izkārtoti reālistiski ievirzītie darbi, otrajā – abstraktie gleznojumi un to paveidi.

Ieejot zālē, vispirms sastopamies ar Edgara Jēriņa lielformāta ogle zīmējumu „Praelis un medijums Reinbekā”, kas tapis 2008. gadā, tālāk acis pārslid uz Jāņa Kalmītes darbiem, bet dziļumā skatiens apstājas pie Viļņa Strazdiņa reālistiskajām, tonāli slāpētām ainavām un vēl dziļāk pie Raimonda Staprāna pieciem darbiem. Starp citu, pieci darbi vēl ir Vijai Celmiņai, Jānim Tīdemanim, Valdemāram Tonem un Sigurdam Vidzirkstem,

viņus pārsēj vienīgi Sigismunds Vidbergs, kuram izstādīti septiņi tušas zīmējumi. Zāles labajā pusē greznojas Reiņa Zustera lielformāta darbi. Vispirms gan acis pietājas pie Maijas Eiziņas-Eijeres (*Maya Eizin-Öejer*) fotografiju kollāžas uz audekla „Vēstule no vecmāmiņas” (2005), kas izvēlēta izstādes ielūgumam un kas postmodernā veidā stāsta par trimdas un dzimtenes saistēm.

Zāles pretējā malā Ulža Āboliņa un Viestarta Aistara reālistiskie plūdinājumi akvareļi sadzīvo ar Ērika Dzeņa, Jāņa Supes un Gvido Brūvera zīmējumiem, ar Ilgvara Šteina sirreāliem pasaules atainojumiem.

Šajā izstādes daļā skatītāji pievērsās autodidakta Jāņa Štroda pelēcīgajiem pudeļu iemūžinājumiem krāsās un Laimona Egliša klusajām dabām un sieviešu kailfigūrām, Valža Kupra portretiem, Pētera Ciemiņa pašportretam akvareļi, Oskara Škušķa drāmatiskajām figūrālajām kompozīcijām, pilnām trauksmes un

krāsu nemiera. Acis piesaista Dainas Dagnijas darbs „Sieviete un gov. VI” (1983-1984), viņas abi „Kritušie” (1987, 1988), Valdemāra Avena mītiskie durvju gleznojumi, tāpat Fridricha Milta trīs darbi. Varam vienkopus skatīt arī Vijas Celmiņas grafikas pirms gaidāmās personalizstādes nākamgad.

Stilistiski darbi ir ļoti dažādi – no ļoti detalizētiem, gandrīz fotografiski precīziem lietu un cilvēku attēlojumiem (Edgars Jēriņš) un tonāli ļoti izsvērtiem darbiem (Jānis Strods) līdz Gunas Mundheimas krāsu risinājumā smalkā klusās dabas attēlojuma, no Rolanda Kaņepa savdabīgās Bībeles temas interpretācijas līdz Mārtiņa Gaujas un Ināras Matisas dekoratīvismam. Visai divaina liekas Oto Kampes „Ziemas sonāte” ar savu sentimentāli diletantisko krāsu pielietojumu un otas rakstu.

„Arsenālā” plašākā telpa atvēlēta abstraktajam pasaules tvērumam – Sigurdam Vidzirkstem, Ģirtam Puriņam, Haraldam Norītim, Laimonim Mieriņam, Lidijai Dombrovskai-Larsenai, Gerdai Rozei, Dagmārai Igalai un daudziem citiem. Jāpriecejas, ka Latvijas Nacionālais mākslas muzejs savā īpašumā ieguvīs dažus lielformāta Edvīna Strautmaņa enerģijas piesātinātos darbus.

Visai saistoši ir pavērot un konstatēt Kandinska, Rotko un citu moderno klasiķu ietekmes. Un vēl kāds novērojums – Juris Ubāns, Haralds Norītis, Kārlis Neilis, Arnolds Nullītis, Sigurds Vidzirkste un citi ir tik dažādi, taču viņu gleznās versmo iekšēja brīvība, radišanas prieks, mīlestība uz mākslu. Viņi ir kā daudzšķautnains dārgakmens, kurā katrs veidojis savu virsotni. Te arī askētiskie, visai reālistiskie Laņa Strunkes lielformāta darbi.

Izstādi pārsvarā veido glezniecība eļļā un akrilā. Pārējās tehnikas pārstāvētas maz. Bez jau pieminētās Maijas Eiziņas-Eijeres fotografiju kollāžas uz

Voldemārs Dārznieks. Dubultais pašportrets

audekla vēl atradīs Helēnas Nukšas-Hofmanes, Maijas Lielauses-McDougal un Daces Margas fotografijas. Fotomākslinieku ir krietni vien vairāk, tā, piemēram, nav starptautiski atzītās kanadietes Ivonnes Vaar uzņēmumu, nemaz nerunājot par Bruno Roziša, Ulža Graša un Alises Zīvertes izcilajiem mākslinieku, rakstnieku un citu trimdas radošo personu portretiem. Šī izstāde būtu tā vieta, kur tos parādīt.

Kaut arī zīmējums un grafikas tehnikas nav ignorētas, tomēr rinda grafiķu nav, nerunājot par karikatūrām, šaržiem utt. Pilnīgi ignorēta skatuves glezniecība.

Arī tēlniecība nevar lepoties, ka tā būtu labi parādīta. Anna Annus-Hāgena, Leo Janis-Briedītis, Gints Grīnbergs, Eizens Janiņš, Zigfrīds Jurševskis, Ludvigs Kalniņš, Visvaldis Reinholds ir tie, kuŗu darbi izstādē ir atrodami. Saprotams, ka skulptūras pārvadāt un sūtīt ir sarežģīti, tāpēc acimredzot nav ne Jāņa Mīntika, ne Augusta Kopmaņa un citu veikuma, bez kuŗiem tomēr latviešu māksla ārzemēs nav iedomājama.

Ja iedziļināties izstādes statistikā, paveras ļoti interesanta aina. No 116 izstādes dalībniekiem lauvas tiesu savāc ASV – 67 autori. Pārējās valstis pārstāvētas krietnā mazākumā – no Austrālijas piedalās 15 mākslinieki, no Kanadas – 14, no Zviedrijas – 9 un no Anglijas – 6.

Augusta Annusa darbi

No Dienvidamerikas ir divi, bet no Vācijas un Austrijas tikai pa vienam autoram. Šī proporcija nebūt neatklāj patieso stāvokli, jo, piemēram, Kanādā un Austrālijā ir nesaldzināmi liels mākslinieku skaits.

Ļoti žēl, ka nav „Zilās otas” meistaru no Austrālijas, kas pirmie pārkāpa latviešu lokālās sabiedrības robežas un pieteica savu vārdu šī kontinenta mākslā, neatradīsīm franču glezniecības cienītāju Kārli Kronbergu,

Veronikas Janelsiņas „Meitene” pārstāv viņas 1960.-1970. gadu glezniecību, taču viņas abstraktie darbi acimredzot nav nokļuvuši Latvijas Nacionālā mākslas muzeja kolekcijā. Tie atrodami Latvijas Valsts archīvā, taču no tā darbi nav patapināti. Izstādes kuratore, kā šķiet, nav iepazīnusi ar trimdas autoru darbiem, kas glabājas kā citos Rīgas, tā provinces muzejos vai privātās kolekcijās, arī ar LNAK dāvinājumu Rīgas domei, tādejādi

Ritas Grendzes darbs "Balsti"

Amerikā tik populāro un iemīļoto Margaritu Kovaļevsku. Dažs mākslinieks pārstāvēts tikai ar vienu darbu, kas neatklāj viņa nozīmi trimdas mākslā, piemēram, Eduards Dzenis, Arnolds Nullītis, Rūdolfs Kronbergs. Gleznotājas un rakstnieces

atvieglinot savu darbu. Labi, ka viens otrs mākslinieks kā Valda Oestreichere, Gints Grīnbergs, Melānija Skeifa [*Melanie Scaife*] un daži citi, šīs izstādes sakarā pacentās uzdāvināt muzejam kādu savu darbu, citādi kopaina būtu trūcīgāka.

saucamajā trimdas mākslas attīstībā. Šeit dotas pavisam īsas autoru biogrāfijas, daudz tekstuālas un vizuālas informācijas foto uzņēmumos atradīsīm sadaļā „1944-2013. Politika un māksla: nozīmīgākie notikumi”, iespaidīga ir bibliogrāfija, lai gan tā saprotamu apstākļu dēļ nav pilnīga, neuzrādot arī izdevumus par tiem autoriem, kuŗi nav pārstāvēti izstādē.

Šāda izstāde parāda, kas ir un kas nav Latvijas Nacionālā mākslas muzeja kolekcijā, bet ko vēl vajag: no visiem trimdas māksliniekiem muzeja uzmanību piesaistījusi labi ja desmitā daļa autoru. Citi palikuši „aiz borta”. Daļēji tas noticis tāpēc, ka joprojām nav kaut cik aptverošas trimdas mākslas vēstures. Eleonoras Šturmas, Nikolaja Bulmaņa, kā arī Juŗa Soikana 1983. gadā Toronto izdots rakstu krājums un Guntara Saivas sagatavotā grāmata „Latviešu tēlotāja māksla Sidnejā Mārtiņa Gauŗas skatījumā. 1965-1999” tikai rāda ceļu, sniedz dažas pieturzīmes pētniekam. Bet kuŗš pieķersies pie trimdas mākslas vēstures raksti-

Valda Oestreichere. Melnizila kompozīcija

Latviešu mākslinieki atstājuši nozīmīgas pēdas arī savas mītnes zemes vitrāžā, rotu izstrādājumos, keramikā, koktēlniecībā un citās lietišķās mākslas nozarēs. Tās šoreiz ir apietas. Daiļamatniecība gan būtu cita muzeja kompetence.

Izstāde nepieskaras tiem māksliniekiem, kuri izceļojuši no dzimtenes pēc neatkarības atgūšanas.

Latvijas Nacionālā mākslas muzeja un Daces Lambergas sagatavotais un apgādā „Neputns” izdots katalogs ar 280 lappusēm pirmo reizi grāmatas veidā dod pārliecinošu ieskatu tā

šanas? Uzdevums ir smags, tas prasa titānisku darbu.

Lai kādi būtu iebildumi pret izstādē redzēto, tomēr tie neaizēno prieku, ka ledus ir sakustējies. Līdz šim šķita, ka Latvijā nav neviena, kam īsti interesē trimdas mākslas kopainas pētīšana. Paldies Latvijas Nacionālajam mākslas muzejam par šo iniciatīvu šādu izstādi sarīkot un par to darbu, kas tajā ieguldīts. Kā šķiet, tikai tagad patiesi aptveram, cik nozīmīgs, plašs un neuzarts darbalauks vēl apstrādājams.

Māris Brancis

Ojāra Šteinera gleznas

Gaismas pils gandrīz pabeigta

Latvijas Nacionālās bibliotēkas Atbalsta biedrības biedriem bija iespēja apmeklēt jau gandrīz pabeigto jauno Nacionālās bibliotēkas ēku. Pārlicinājāmie, ka nākamajā gadā *Gaismas pils* varēs uzņemt pirmos lasītājus.

Iespaidos pēc bibliotēkas jaunbūves apmeklējuma daļas rakstniece Māra Zāliete, LNB Atbalsta biedrības Uzticības padomes locekle:

„Pēc tam kad šķērsojis Nacionālās bibliotēkas būvlaukums ar visiem celtniecības lielgabarīta elementiem, žogiem un šķēršļiem, mani pārsteidza un apbūra jaunbūves iekšējais mājīgums. Nevarēju vien izpriecāties par brīnišķīgiem skatiem, kas pavērās uz visām debespūsēm un uz Rīgu, kuŗa spoguļojas ūdenī. Radās pārlicība, ka Nacionālā bibliotēka katram lasītājam sniegs mājas un piederības sajūtu. Man tāda radās. Mana bibliotēka. Mūsu bibliotēka. *Gaismas pils* interjerā redzama arhitektoniska vienkāršība un greznība vienlaikus. Greznības sajūtu rada arhitekta talants, veidojot telpu proporcijas. Ļoti iespaidoja gaismas spēles, kas nav nejaudas. Var redzēt, cik tā ir pārdomāta arhitektūras sastāvdaļa. *Gaismas pils*, gaismu ir svarīgi pieminēt. Un tā tur, ēkas iekšpusē, ir! Vispirms jau fiziskā nozīmē, bet esmu pārlicināta, ka būs arī garīgā. Pēc šī bibliotēkas jaunbūves apmeklējuma man ir lielas cerības un pārlicība, ka jebkurš, kas ienāks šajā ēkā, iemilēs to un sauks par savu.”

Bibliotēkas arhitekts Gunārs Birkerts par gandrīz pabeigto ēku saka:

“Nesen atgriezies no Rīgas. Ik pa laikam es tur atgriežos, lai redzētu, kā Bibliotēkas darbi ir progresējuši saskaņā ar iecerēto. Vērojot no ārpusē, ēkas forma ir izteikta un ar to - nobeigta. Varu arī iedomāties, kā diendienas vērotājs to ir redzējis un ko domājis. Laiks ir pienācis, lai ēku varētu vērtēt kopumā. Lai to darītu visā pilnībā, ir jābūt izjūtai arī par Bibliotēkas interjeru, telpām un apdari. Tas pēc būtības būs iespējams, kad Bibliotēka sāks pilnvērtīgu darbu 2014. gadā. Ārienes lielforma un iekštelpas izjūta ir jāuztver ar divām atšķirīgām mēroga vienībām. Uztverei seko vērtējums, kas katram no mums būs atšķirīgs, bet kopumā varam būt lepnī par padarīto! Esam liela ceļa pašā finišā taisnē!”

Bibliotēkas ēka šobrīd ir gandrīz pabeigta. Lai tā varētu darboties pilnvērtīgi, aktīvi tiek būvēta infrastruktūras ēka, kas jāpabeidz līdz gada beigām. Ar to bibliotēkas celtniecība būs beigusies, un vairākus mēnešus notiks pārvākšanās.

Lielākā daļa bibliotēkas stāvu jau ir pilnīgi pabeigti. Katrā no tiem „iemūžināts” Latvijas lats, kuŗa banknošu krāsas ieaustas paklājos un būs kā katra stāva atšķirības zīme. Drīz latu nomainīs eiro, un bibliotēka tad būs sava veida piemiņas zīme Latvijas naudai.

Mūžīgā piemiņā paliks arī izcilais latviešu dzejnieks Imants Ziedonis, jo jaunās bibliotēkas konferenču un koncertu zālī nolēmts nosaukt Ziedoņa vārdā.

Latvijas Nacionālās bibliotēkas Atbalsta biedrība dod iespēju ikvienam, kuŗš vēlas atstāt liecību par sevi nākamajām paa-

dzēm jaunajā bibliotēkas ēkā. Projektā „Iemūžini savu vārdu *Gaismas pilī*” jau 530 ziedotāji ir izvēlējušies savus vārdus iemūžināt īpašā grāmatā, plāksnītē pie bibliotēkas krēsliem, galdiem, plauktiem, lasītavām vai lielajā ziedotāju sienā. Daudzi ziedotāji izmanto iespēju plāksnītē *Gaismas pilī* iegravēt savu tuvinieku, draugu, bijušo skolotāju vārdus.

Savulaik uz Latvijas Nacionālās operas aicinājumu iemūžināt savu vārdu pie skatītāju zāles krēsla atsaucās daudzi operas draugi un atbalstītāji. Atbilstoši ziedošanas apjomam *Gaismas pilī* iemūžināt savu vārdu var, sākot ar 1 latu: **par Ls 1 - 99 ziedošanu** – Ziedotāju grāmatā; **sākot no Ls 100 ziedošanu**, – lielajā ziedotāju sienā; **Ls 300** – pie krēsla; **Ls 500** – pie galdā; **Ls 1000** – pie plaukta; **Ls 50 000 un vairāk** – pie lasītavas. Katrs ziedotājs saņem īpašu apliecinājumu.

Latvijas Nacionālās bibliotēkas Atbalsta biedrības valdes priekšsēde Undīne Būde: „Aicinu iesaistīties ikvienu domubiedru un ziedot, lai *Gaismas pilī* iedzīvinātu un piepildītu ar bagātu saturu. *Gaismas pilī* tiks iemūžināts katra ziedotāja vārds. Tā ir iespēja ikvienam atstāt par sevi liecību nākamajām paaudzēm ilgmūžīgā kultūras būvē un visa latviskā simbolā.”

Ziedot Nacionālajai bibliotēkai un izvēlēties vietu sava vārda iemūžināšanai sešos bibliotēkas stāvos iespējams Biedrības mājaslapā www.gaisma.lv, projekta „Iemūžini savu vārdu *Gaismas pilī*” sadaļā. Ziedojumi nepieciešami Latvijas Nacionālās bibliotēkas atīstībai, tie palīdz veidot mūsdienīgu bibliotēkas saturu.

Lielā ziedotāju siena atradīsies

Gaismas pils vestibilā pie ieejas. Tās paredzētie izmēri - 3x13 metri. Sienā būs iemontētas plāksnītes ar ziedotāju vārdiem, kuŗu ziedojumu summa vai vērtība naudas izteiksmē nav mazāka kā 100 lati. Vieta paredzēta 2000 ziedotāju vārdiem. Ziedotāju siena būs veidota no Latvijas bērza paneļa un tērauda režģa, uz kuŗa tiks stiprinātas izvirzītas plāksnītes ar iegravētiem ziedotāju vārdiem. Ziedotāju vārdi būs iegravēti sešu izmēru plāksnītēs atbilstoši ziedošanas summai. Lai pārlicinātos par lielās ziedotāju sienas un ziedotāju vārdu atspoguļojumu reālajā vidē, izgatavots 1x1 metrs liels sienas fragmenta paraugs.

Lai arī savu, dzimtas vai draugu vārdu iemūžinātu *Gaismas pilī*, ziedot aicinām:

ar kredītkarti www.gaisma.lv
nosūtīt čeku: Latvijas Nacionālās bibliotēkas Atbalsta biedrība, Tērbatas iela 75, Rīga, LV1001, Latvija

Biedrības birojā: Tērbatas ielā 75, 4. stāvā, 404. kab.

bankā
Beneficiary: Latvijas Nacionālās bibliotēkas Atbalsta biedrība
Registration Nr.: 50008034971
Account Nr.: LV84HABA0551006763188
Beneficiary's bank: Swedbank
Address: Balasta dambis 1a, Rīga, Latvia

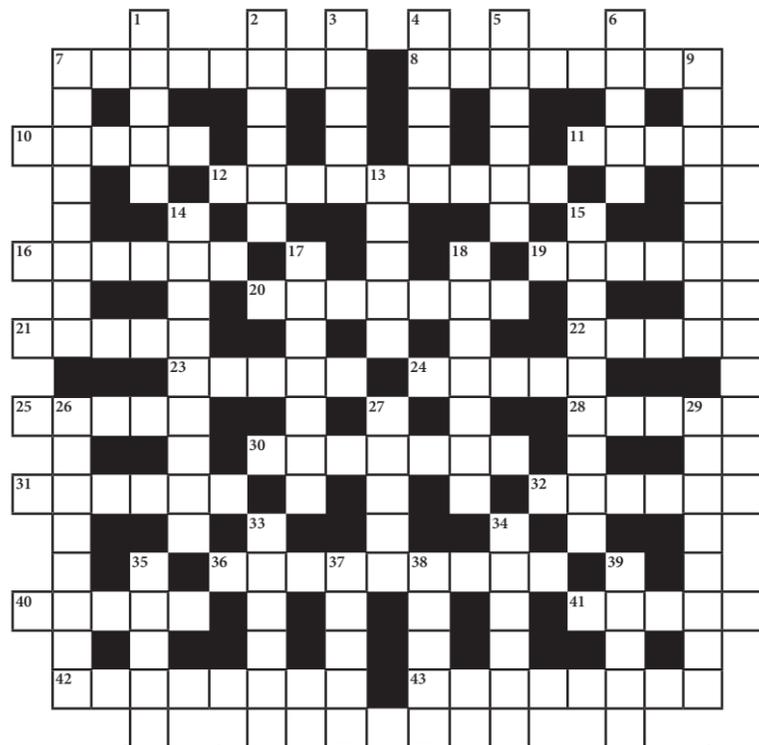
SWIFT code: HABALV22
Korespondentbanka ASV
DEUTSCHE BANK TRUST COMPANY AMERICAS,
New York

ABA/FW: 021001033
Jautājumu vai neskaidrību gadījumā lūdzam sazināties ar Biedrību: gaisma@gaisma.lv vai +371 67843767

Sanita Kitajeva, 29355624,

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Sastādījis Kārlis Pētersons

Līmeniski. 7. Kultūrvēsturisks novads Latvijā. 8. Pūšamais mūzikas instruments. 10. Dāvana. 11. Dabas parādība. 12. Trīs vai četru mastu jūras buru kuģi. 16. Iestādes, kur veic kredītooperācijas. 19. Sena spāņu tautasdeja. 20. Smalks, ļoti pieklājīgs. 21. Upe Indijā un Bangladešā. 22. Sievietes vārds (maijā). 23. Suņu šķirne. 24. Valsts teritoriālā vienība ASV. 25. Pilsēta Igaunijas dienvidaustrumos. 28. Senas ciltis Spānijā. 30. Spārnots dzīvnieks ar lauvas ķermeni un sievietes galvu seno grieķu mītoloģijā. 31.

Robeža; ierobežojums. 32. Valsts Āzijas austrumos. 36. Ar kolonādi aptverts laukums antīkajā arhitektūrā. 40. Dievu valdnieks vēdismā. 41. Gādība. 42. Lielu monarchistisku valstu nosaukums. 43. Kādas teorijas, mācības pamatteze.

Stateniski. 1. Grieķu alfabēta burts. 2. Tārņveidīgo kārtas putni. 3. Musulmaņu tautu vīriešu galvassegas. 4. Skaņdarbs meistariības izkopšanai. 5. Lāčso-maini. 6. Zirgu dzimtas dzīvnieks. 7. Pilsēta Krievijas ziemeļrietumos. 9. Lietpratējs, ko pie-

aicina strīda gadījumos. 13. Visenākie indiešu literatūras pieminekļi. 14. Indīgs zirneklis. 15. Personu grupas ar īpašām pilnvarām. 17. Moljēra komēdija. 18. Tiesiskais stāvoklis. 26. Eksistences līdzekļi, ko saskaņā ar likumu vienas personas ir spiestas dot citām personām. 27. Cilvēks, kas pretendē uz izsmalcinātu gaumi, manierēm. 29. Vācu fiziķis (1845-1923). 33. Vieglas pagaidu mītnes. 34. Karpu dzimtas zivs. 35. Kuģa kāpnes. 37. Ceļi pilsētās. 38. Kādas parādības norises ātrums. 39. Liels, neorganizēts cilvēku kopums.

Krustvārdu mīklas (BL Nr. 23) atrisinājums

Līmeniski. 2. Likne. 4. Skart. 8. Lisa. 10. Ēnot. 11. Optiķis. 12. Lakas. 15. Melst. 17. Rente. 18. Prasts. 20. Rit. 21. Melisa. 26. Lauma. 27. Opals. 28. Pelni. 29. Salaka. 32. Īsi. 33. Skaust. 38. Karte. 39. Kosas. 42. Tatri. 45. Sekmīgs. 46. Alfa. 47. Roma. 48. Sakas. 49. Itāļi.

Stateniski. 1. Vija. 2. Lama. 3. Nopērt. 5. Kliķes. 6. Tēze. 7. Zoss. 9. Dienvidaustrumi. 13. Kūma. 14. Sust. 15. Mēle. 16. Lati. 18. Pālis. 19. Samba. 22. Liena. 23. Apiet. 24. Rod. 25. Osa. 30. Labs. 31. Kubs. 34. Kurt. 35. Urbt. 36. Skreja. 37. Vergot. 40. Ogle. 41. Akas. 43. Auri. 44. Rums.

ZIŅAS ĪSUMĀ

Krustpils pagasta Kakīšos 12. jūnijā atklāja piemiņas plāksni pie 15. latviešu divīzijas prettanku vienības seržanta, nacionālās pretošanās kustības dalībnieka Richarda Pārupa (Stroža) dzimtas mājām. Piedalījās 56. Zemessardzes bataljona komandieris ar zemessargiem, jaunsargi un sabiedrības pārstāvji. Nākamgad, kad Pārupam apritēs 100 gadi, paredzēts viņam atklāt piemiņas akmeni.

Krustpils ev. lut. baznīcā 13. jūnijā notika izcilā ērgelnieka Pēterā Sīpolnieka simtgadei veltīta atcere. Jāzeps Vitola Latvijas Mūzikas akadēmijas profesore Ilma Grauzdiņa pastāstīja par mākslinieka dzīvi un daiļradi. Koncertu sniedza ērgeliece, Pēterā Sīpolnieka studente Vita Kalnciema un Latvijas Nacionālās operas čelliste Maija Prēdele.

Rēzeknē 11. jūnijā Latvijas Darba devēju konfederācijas (LDDK) ģenerāldirektore Līga Meņģelšone apbalvoja finieŗa ražotnes „Verems” un metāllapstrādes uzņēmuma „LEAX Rēzekne” vadību nominācijā „Labākais darba devējs reģionā”.

Kārsavas novadā notika XII Latgales senioru Dziesmu un Deju festivāls, pulcinot dalībniekus – vokālos ansambļus, deju kopas un kuŗus no visa reģiona. Festivāla dalībnieki piedalījās svētkos Malnavas Romas katoļu baznīcā. Svētku kulminācija bija krāšņais pašdarbnieku gājiens pa Kārsavas pilsētu un nobeiguma koncerts „Mana skaistā jaunība, atgriezies vēl vienreiz”.

14. jūnijā Alūksnē pie Mātes tēla notika Komunistiskā genocīda upuru piemiņas brīdis, kam sekoja atcere Alūksnes Lielajos kapos, kā arī pie Gulbenes stacijas un Litenē.

Bauskā otro gadu pēc kārtas notiks ugunsdzēsēju sporta sacensības. Komandas veiks dažādus ugunsdzēsēju darba specifiskai pielāgotus vingrinājumus. Pērn līdzīgās sacensībās uzvarēja Dobeles vienība.

Alūksnes ezers Latvijā pazīstams ar savām gardajām un savdabīgajām zivīm – zušiem, tāpēc tieši tur 22. jūnijā svinēs pirmos Alūksnes ezera svētkus “Bute zuti precēt brauc”. Piedalīsies arī dziedātāji un dejotāji, kas ieligos un iedejos Ligo svētkus.

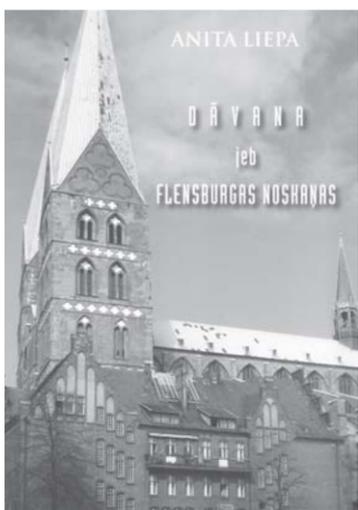
Izlaidumu nosvinējuši Gulbenes novada Bērnu un jaunatnes sporta skolas 30 audzēkņi. Tas ir kuplākais šīs skolas izlaidums. Starp sporta skolas audzēkņiem ir sportisti, kas sevi pierādījuši dažādās gan vietējā, gan arī plašāka mēroga sacensībās.

Vidzemes slīmnīcā Valmierā atklās septīto glābējslīti, kur iespējams anonīmi atstāt zīdāini. Slimnīcas pārstāvji no glābējslīšu projektu īstenotāju rokām saņems arī nelielas kārbīņas, kuŗās ievietot vēstules ar īpašiem ceļa vārdiem gan bērnam, gan vecākiem, kas viņu audzinās.

Izšīņas sagatavojušas Valija Berkina un Māra Linde

Kaut vai uz stundu...

Anita Liepa, *Dāvana jeb Flensburgas noskaņas, apgāds SIA VESTA-LK, 2013.g., 96 lpp.*

Kāds Jāzepa Vitola Latvijas Mūzikas akadēmijas mācībspēks savas klavierklases studentu koncertos mēdz izteikt domu, ka cilvēkus varot iedalīt divās grupās: tādos, kas prot spēlēt klavieres, un tādos, kas neprot. Nu jā, kritēriju, pēc kādiem cilvēkus sargrūpēt, var būt miljoniem. Vecākus ļaudis var iedalīt tādos, kam lielu baudu un pārdzīvojumus sagādā atgriešanās savu jaunības gadu dzīves un rosmju vietās, un tādos, kas no tām grib

turēties jo tālāk, jo labāk. Pirmajiem acis kļūst miklas, viesībās pie galda dziedot rindas: "Tad uz veco vietu allaž mēdzu iet." Otru ieskatā vecajā vietā gadu gaitā viss būs tā pārmainījies, ka to no jauna redzēt drīzāk būtu bēdīgi nekā priecīgi.

Rakstniece Anita Liepa (dzim. 1928.g.) pieder pie pirmajiem. Ar Otrā pasaules kara latviešu bēgļu pulku viņa 16 gadu vecumā nonākusi Flensburgas pilsētā pašos Vācijas ziemeļos, dzīvojuši nometnē, mācījušies latviešu ģimnazijā, bet pretstatā lielumielajam bēgļu vairākumam izlēmusi pēc skolas izlaiduma repatriēties. Mūža gaitā viņu pārņēma liela vēlšanās, pat apmātība „kaut vai uz stundu vēlreiz nokļūt Flensburgā”, it kā lai vēlreiz redzētu lazaretēs kāpnēs, kurās viņa meitenes gados ik ritus sešas dienas nedēļā dabūjusi kopt, bet faktiski jau, lai, notikumu vietas stimulēta, tur atmiņas vēlreiz izdzīvotu savu jaunību.

Anitas Liepas stāstījumā viņas faktiskās atmiņas un vēlāko gadu sapņos un pārdomās izveidojušās nobīdes delikāti sabalansētas ar skatāmo un taustāmo dzī-

ves realitāti, ar agrāko laiku un mūsdienīgo Flensburgu. Trūkst lipīgā sentimenta, kāds bieži atrodams šādos atgriešanās stāstos, tomēr kaut kāds laika gaitas austs miglains plīvurs, kāds pārklājums manāms daudzviet. Tas summējas teikumā: "Esmu kaut ko sajaukusi, ir pagājis tik ļoti ilgs laiks." (47.lpp.) Par iespēju mūža novakarē vēlreiz redzēt savu jaunības dienu pusi rakstniece no sirds ir pateicīga Latgales dzejniekam Juoņam Riučānam, kas viņu aicinājis sev līdzī uz Latgalei veltītu vēsturnieku konferenci Zankelmarkas akadēmijā netālu no Flensburgas. Šī rakstnieces dzimta apgabala dzejnieka iniciatīva tad nu ir grāmatas virsrakstā minētā dāvana.

Jaunībā Anita Liepa Flensburgu pēdējo reizi redzējusi 19 gadu vecumā 1947. gadā, bet atgriežas tur 2008. gadā, kad jau sasniegts astoņdesmitais mūža gads. Pirmie iespaidi (15.-18.) viņai ir tādi, ar kādiem jāsastopas ikvienam atgriežoties pēc ilgas promienes. Kas agrāk šķitis liels, tagad it kā sarucis. Ēkas modernizētas. Nekur vairs bez elektronikas: pat viesnīcā atslēgas vietā rakstniecei

iedod zīmīti ar skaitļu kodu: lai atvērtu istabas durvis, nospiežot taustiņus, jāievada kods. Jaunos laikus sirmā rakstniece neapsūdz un par tiem nešausminās, tomēr starp rindām lasāma ikviena atgriezējies nereālizējamā vēlme ne tikai no jauna redzēt reiz iepazītu vietu, bet, ceļojot telpā, līdztekus ceļot arī laikā, atgūstot „kaut vai uz stundu” arī sen aizgājušu laikmetu:

Dzīve lielā saspīestībā aukstās barakās, neziņa par ritdienu, ilgas pēc mājām... jā, bija, bija arī tas. Taču šodien, no augstā gadu kalna raugoties lejup, viss sliktais pārklājies ar zaļu patinu, bet sūbējumam cauri spīd jaunības, draudzības, kopības gaisma, kas triju gadu garumā vērtā gaisma mūsu dienas. (56.)

Atgriešanās bijušajās bēgļu nometņu vietās Vācijā līdz šim it kā bijusi trimdā palikušo latviešu prakse, bet Latvijas latvieši ar filmētāju Dzintru Geku priekšgalā savu vai citu jaunību un pagātnes pēdas ir meklējuši izsūtījuma vietās Sibīrijā. Anita Liepa šai vispārīnājumā neieklaujas, jo, būdama repatriante, pēc bēgļu nometnes iepazīšanas iepazīnusi

vēl dzīvi padomju laika Latvijā un, kā viņas citur publicēta biografija rāda, pag. gs. 50. gados arī dzīvi Archangelškas un Permas soda nometnēs. Var jau būt, ka rakstniece par to izteikusies citās savās grāmatās, bet lasītājiem, kam par viņu jāspriež pēc **Flensburgas noskaņām** vien, neatbildēts paliek jautājums, kādi apstākļi un apsvērumi jaunajai Anitai lika 1947.gadā repatriēties un kā uz tādu lēmumu skatījās viņas līdzaudži un liktenbiedri nometnē.

Ir pat ticami, ka vairākums šo rindu lasītāju **Flensburgas noskaņas** jau būs iepazīnuši, kad stāstījums turpinājums tika publicēts mūsu laikrakstā. Grāmatīņas iegādātājiem jauns papildinājums avīzes variantam vēl tiks cienījams klāsts labas kvalitātes foto attēlu krāsās un septiņi stāstiņi jeb miniatūras izdevuma izskaņā. Pirmais no šiem stāstiņiem **Krāsainais vārds** ir ar norises vietu tai pašā Flensburgā.

Eduards Silkalns

Grāmatu varat iegādāties Okupācijas muzeja grāmatu galdā vai sazinoties ar redakciju.

(Turpināts no Nr. 23)
Laimonis Niedre

Zviedrijas latvieša ceļojums Padomju Savienībā 1978.- 1979. gadā

Šādā kārtā mums, ārzemniekiem, bija diezgan labi sakari un ziņas par apstākļiem pārējās 20-22 Mordovijas nometnēs. Zinājām, ka mūsu - ārzemnieku nometnē apstākļi ir jūtami labāki nekā parastajās nometnēs un ka citās ieslodzīto skaits sasniedz 2000 - 3000. Amsters stāstīja, ka agrāk šajā Leplejas nometnē turēti ap 240 ieslodzīto, liela daļa no tiem irānieši, azerbaidžāņi vai no Afganistānas, bet sadzīve ar šiem karstasinīgajiem tipiēm nav bijusi laba. Bieži izcēlušās ķildas, kautiņi, nemieri. Vairāk nekā pirms gada visā nometnē sācies streiks, un tad no Maskavas ieradušies augsti virsnieki, kuŗi izveidojuši izmeklēšanu. Nemierīgie dienvidnieki savākti kopā un aizvesti uz citu nometni, bet vairāki rietumnieki, streiku vadītāji, ievietoti karcerī. Daži tajā pavadījuši līdz 14 dienas necilvēcīgos apstākļos - silta zupa un maize tikai katru otro dienu un no pulksten 6 līdz 22 nekādas gulēšanas iespējas, bez tam ļoti auksts. Pauls Brauvers pēc 14 karcerī pavadītām dienām zaudējis 12 kilogramus.

Vēstules šeit nometnē saņēmām reti, jo tās tika savāktas un cenzētas Maskavā, pēc tam reizi pāris nedēļās atsūtītas uz nometni. No Rietumiem tās bieži bija ceļojušas 5 - 6 nedēļas. Vēstules un sīkpakas izdalīja politiskais virsnieks, kuŗa istabā tad katram personiski vajadzēja ierasties, noņemot cepuri. Tas pats bija jādara, apmeklējot komandantu Kruščovu. Tūlīt pēc ierašanās nometnē aizņemtos dažus vēstuļu papirus un aploksnes no Villija un uzrakstīju divas atļautās vēstules - vienu zviedru sūtniecībai Maskavā, kur lūdzu sūtniecībai Maskavā, kur lūdzu palīdzību, otru - manai tuvākajai Helsinkos. No sūtniecības un Hel-

sinkiem pēc septiņām nedēļām saņēmām atbildes, ka palīdzība tiks šot sniegta, bet mana dzīvesbiedre rakstīja: mēs visi saprotam, ka tev nodarīta pārestība, bet nezaudē cerību, jo mēs visi stāvam aiz tevis. Šīs ziņas lielā mērā uzlaboja manu garastāvokli, nu es gaidīju uz iespējām tikt ar zviedru konsulu Maskavā. Sūtniecība ar naudas pārvedumu bija atsūtījusi 50 rubļus, bet komandants šo naudu aizsūtījis atpakaļ ar atzīmi - adresāts atteicas to pieņemt. To es uzzināju vēlāk, pārbraucis mājās Zviedrijā. Vairākas reizes biju komandantam lūdzis, lai viņš izkārtoto man tikšanās ar zviedru konsulu, un to man arī solīja vistuvākajā laikā. Ar konsulu nebiju ticies kopš tiesas sprieduma pasludināšanas 1978. gada novembra sākumā, lai gan pēc krievu noteikumiem šāda tikšanās paredzēta katru trešo mēnesi.

Kādu pēcpusdienu feldšeris Romaševskis man jautāja, vai es zīnot, kad braukšu mājās uz Zviedriju. Atbildēju, ka vispirms man jāsatiek konsuls, jāpieprasa manas prāvas atjaunošana un tad es varu cerēt uz atbrīvošanu. Romaševskis turpretim atbildēja, ka droši vien man nebūs jāgaida uz jaunu tiesas prāvu, ne arī vajadzība satikt konsulu, apžēlošana varot nākt drīzāk laikā. Vēlāk izrādījās, ka mana atļaušana jau bija izlemta, un tā notika nedaudz dienu vēlāk - 20. martā 1979. gadā.

Bija silta, miglaina priekšpusdienu, kad es, gultā apģūlies, lasīju grāmatu. Durvis atvēras, un dežūrējošais virsnieks kopā ar Paulu Brauveru, angli Endiju Burgeru un vēl dažiem pienāca man klāt, deva roku un teica, ka esot saņemta „pomilovka”, resp. es esot ap-

žēlots un varu braukt mājās. Pirmā mirkli sajutu kā apjukumu, pat asaras sakāpa acis, bet tās ātri pārgāja. Pēc virsnieka izteicieniem, man jau tajā pašā pēcpusdienā vajadzēja atstāt nometni. Es izmantotāju dienu, apstaigāju visus nometnē sastaptos ārzemniekus (rietumniekus) un saņēmām no viņiem dažādus mutvārdu norādījumus, ko līdzī paņemt uz Rietumiem, uz viņu sūtniecībām, un pie reizes arī atvadījos no visiem. Šiem pārējiem 14 rietumniekiem soda puslaiks jau bija tuvu, un viņi cerēja uz drīzu atbrīvošanu. Kā vēlāk uzzināju, sarakstoties ar Paulu Brauveru, viņi visi pamazām arī atlaisti, un Brauvers ieradās mājās Amerikā 1980. gada sākumā, pēc Leplejas soda nometnē pavadītiem turpat četriem gadiem.

Ap pulksten 16 mani aicināja uz sardzes māju, kur divu virsnieku klātienē novilkta savs melnās valsts drēbes un ietērpos privātajās, ko izņēma no noliktavas. Saņēmām atpakaļ arī nelielo plecu somu ar ikdienas piederumiem. Tad viena virsnieka pavadībā izgājām cauri sardzes kontrolei un devāmies Leplejas ciema virzienā, kur apmēram puskilometra attālumā pašā ciema malā atradās tāds neliels pensionāts atlaistiem ciemniekiem. Te virsnieks man ierādīja vienu istabu otrā stāvā, kuŗā jau atradās divi brīvvalstie - viens ķīnietis un irānis. Pensionāta celtnē bija diezgan veclaicīga, zemē iegrimusi ēka ar koridoru pa vidu un istabām katrā pusē. Istabas lielāko tiesu bija tukšas, bet dažās dzīvoja jauni krievi, kas vakaros trokšņaini uzdzīvoja ar alkoholu un mūziku. Izrādījās, ka mani istabas biedri atlaisti jau kādu mēnesi iepriekš, bet viņu konsulāti

nerūpējās par mājuptransportu. Tā viņi te bezdarbībā vadīja dienas un gaidīja kādas ziņas no saviem konsuliem. Istabas vienā stūrī bija iemūrēta vecmodīga plīts, kuŗā gandrīz pastāvīgi kurās uguns, lai dotu siltumu. Turpat bija arī pāris kastroļu, viena cepamā panna un daži ūdens spaiņi. Malkas vietā tika lietoti deļū gali un koka atkritumi no lielās krievu nometnes fabrikas. Atstāju istabā savu somu un kopā ar virsnieku devāmies uz ciema centru, kur mani ievēda garā, dzeltenā stāba ēkā ar zaļu skārda jumtu, lai nokārtotu dažas formalitātes. Apkārt ēkai bija izvietoti lieli plakāti sarkaniem burtiem, ar dažādiem saukļiem par mieru un labāku darbu. Vispirms mani aizveda pie kases, kur kasie-re, sieviete pusmūža gados, ģērbusies adītā jakā, izmaksāja man 20 rubļus atļaušanas naudas, un pēc tam iegājām citā telpā, kur sēdēja vairāki augsti virsnieki. Telpas vienu sienu klāja milzīga PSRS dzelzceļu karte ar iezīmētām stacijām. Te mani viens no virsniekiem uzrunāja vācu valodā un teica, ka parīt, ceturtdien, 22. martā, mēs abi brauksim uz Maskavu. Līdz tam es varu uzturēties pensionātā, iet pa ciemu staigāt, iepirkties. Bet lai izvairos iet uz nometnes pusi. Ar 20 rubļiem kabatā es atgriezies pensionātā, pagatavojām kaut kādu sacepumu no zivju konserviem un makaroniem, padzērām tēju un, tā kā vakars bija klāt, devāmies pie miera. Iemīgu ātri, jo gulta šeit bija labāka un bez tam jutos ļoti noguris.

Nākamā rītā pēc brokastīm - maize, margarīns, zivju konservi un tēja - paņēmu abus spaiņus un devos prom uz ciema vidu, kur varēja dabūt ūdeni. Sūknis pan-

sionāta pagalmā bija aizsalis. Tapat aiz pensionāta ieraudzīju šurpus nākam kādus 10-12 ieslodzītos apmēram sešu sargu pavadībā. Noprāt, ka ieslodzītājiem uzdots salabot aizsalušo sūknī, jo visa grupa apstājās pie akas un sargi ar automatiskajiem ieročiem izveidoja apsardzi. Ieslodzītie, lielāko tiesu jauni puīši, sāka darboties gar sūknī ar dažādiem darba rīkiem un, par pārsteigumu man, visi strādāja kailām rokām, bez cimdiem, lai gan ārā vēl bija ziema. Brīdi pastāvēju un noskatījos, kā puīši ar atslēgu skrūvēja vaļā sūknī un cik lēnām darbs viņiem veicās, jo rokas ik pa brīdīm vajadzēja sildīt vateņu kabatās. Kā redzēju, tad neviens no viņiem nebija sevišķi novājējis vai citādi sliktā fiziskā stāvoklī. Turpināju savu ceļu cauri tādām retām parkam līdz pat ciema vidum, kur spaiņi pie sūkņa piepildīju un lēnām atgriezoties pašu ceļu atpakaļ. Redzēju, ka sūknis pie pensionāta tagad noskrūvēts, un arī ieslodzītie bija prom. Ap pulksten 12 mēs visi trīs devāmies atpakaļ uz ciemu, un tur netālu no dzelzceļa pieturas un stāba ēkas bija tāda neliela ēdnīca un pāris veikalu - vienā no tiem pārdeva drēbes, šujamos piederumus un otrā varēja dabūt pārtiku. Ēdnīca iekārtota tāda veclaicīgā dzīvojamā ēkā, bet ēdamzāle diezgan prāva un modernizēta. Aplūkojām rokkrakstā gatavoto ēdienu sarakstu un tad pie letes pasūtījām, ko vēlējamies. Tūlīt to mums arī pasniedza - gulašs ar vārītiem rīsiem un katram glāzi ar augļu zupu, ko te sauca par kompotu. Pēc šādām pusdienām jutos tagad pirmo reizi pēc daudziem mēnešiem atkal labi paēdis.

(Turpinājums sekos)

Vai esat bijuši īstās latviešu kāzās? Braucam!

Lai jūs nemulsina tas, ka nepazīstat jauno pāri un varbūt pat nevienu no viņu tuvākajiem radītiem, mēs visi tiekam gaidīti īstās latviešu kāzās Vecpiebalgā, „Kalna Antēnu” mājās, kur vecārijā notiks Lauņa Gundara oriģināllugas „Latviešu kāzās” izrādes neatkarīgā teātra TT izkārtojuma. **Pirmizrāde 17. jūlija vakarā plkst. 20.00**, kad tuvā un tālā apkārtnē būs sākušies Vecpiebalgas novada svētki „Vecpiebalga atveŗ durvis”.

komisks. Tieši tāpat kā mūsu dzīvē – varam jau par daudz ko smieties, bet, kad jārisina būtiski jautājumi, tad tie smieklī ir pavisam citādi. Tieši tā ir īstā skaņa visai izrādei, tomēr jācer, ka skatītāji smiesies daudz.

Kā radās ideja rakstīt un iestudēt „Latviešu kāzās”?

Jau labi sen gribējās kaut ko taisīt reālā lauku vidē, tas man tīri profesionāli šķiet ļoti interesanti. Izrāde notiek lauku rijā, skatītājs atbrauks un nonāks reā-

lielāko daļu ansambļa esmu jau strādājis un zinu, ka viņi var daudz ko interesantāk un vairāk, nekā darijuši allaž.

Šajā lugā neviens, šķiet, netiek apsmiets.

Te netiks plēsti joki. Jūs smieties, bet ne par jokiem, par ko citu. Par dzīvi. Es joku lugas nemāku rakstīt un nemēdzu iestu-dēt. Mani interesē kas cits. Mēs tik bieži runājam par zemi, bet cilvēki ir ļoti mainījušies, varbūt pienācis laiks apjēgt – svarīga ir

Foto: J. Deinat

Jūnija vidū notika lugas mēģinājumi Kultūras akadēmijas mācību telpās „Zirgu pasts” Rīgā, Dzirnāvu ielā, un tos vadīja autors un režisors vienā personā. Aktieŗu saime lasīja dialogus, noskaidroja tēlu attiecības un savu varoņu emociju intensitāti. Telpa sprēgāja smieklos, režisors ieskicēja iecerētās mizanscēnas, kuŗas pa īstam varēs nostiprināt, tikai nonākot „Kalna Antēnu” rijā.

Lugas darbība notiek mūsdienās, precas lauku meitene ar pilsētas puisi. Kāzu svinībās kopā satek daudzu cilvēku likteņlīnijas. Savas dzīves samudzinātos pavedienus cenšas nokārtot gan līgavas tēvs, vecāmāte un mirušās mātes māsa, līgavaiņa māte un draugs, klāt ir arī kaimiņš ar dēlu un vēl kāds kāzu mūzikants. Jau personu uzskaitījums vien sola spraigus notikumus, pārpratumus un laimīgas beigas. Kā gan citādi, ja visapkārt mums ir tik daudz mīlestības! Tēlotāju pulkā desmit aktieŗi – Esmeralda Ermaļe, Baiba Valante, Anna Putniņa, Artis Robeŗņnieks, Jānis Jarāns, Jānis Vimba, Artūrs Putniņš, Edgars Lipors, jauno pāri tēlo Lielnīte Osipova un Mārtiņš Počs.

Pēc mēģinājuma daži jautājumi autoram un režisoram Laurim Gundaram.

Kāds ir nopietnības un joku samērs šai jūsu lugā?

Procentos to ir ļoti grūti noteikt. Varbūt tā: iesaiņojums ir komisks, bet saturs nebūt nav

los apstākļos. Un īpaši man gribējās izveidot izrādi patieŗām par laukiem, jo mēs parasti reālo šodien laukos nerādām, vienmēr šķiet, ka tur jāreda kaut kas „iz vēstures, iz veciem laikiem”. Bet dzīve taču notiek tāda, kāda tā šobrīd ir. Tas man liekas ļoti būtiski. Un tādu materiālu es šobrīd latvieŗiem lāgā nezinu, parasti, ja darbība notiek šodien, tad tā notiek pilsētā. Tas man šķiet aplam. Es jau arī nespēju nekāds laucinieks, bet mums te „Latvieŗu kāzās” visi ir kopā – gan pilsēnieki, gan laucinieki. Mēs esam zemnieku tauta, kas vēl samērā nesen bijusi pilnīgi pie zemes, un tas ir svarīgs faktors, jo atraut cilvēku uz pilsētu nav nemaz tik vienkārši. Parādīt šodienas lauku modernos cilvēkus man bija svarīgi. Un pagājuŗā gadā Vecpiebalgas svētkos es ieraudzīju ņo riju un sētu, kur ir tas neatkarīgajam sakopojums – vecais ar jauno. Teātri uz skatuves to būtu grūti parādīt.

Vai tipi arī turpat Vecpiebalgā noskatīti?

Nē, man nav tādu izteiktu prototipu, bet visos var saskatīt kaut ko pazīstamu. Visas desmit lomas ir vienlīdz lielas, lai katram ir iespēja atklāt savu dvēseli. Turklāt tās visas ir rakstītas konkrētiem aktieŗiem. Es parasti tā nedaru, bet ņai gadījumā mēģināju uzrakstīt to, ko ņie aktieŗi nemaz tik bieži nav darijuŗi. Visiem pārsvarā tikuŗas tādas lomas, kuŗas atklājas kaut kas līdz ņim nepamanīts. Taču tas nav speciāli. Ar

ne jau zeme, bet cilvēks uz tās. Es ļoti gribētu, lai mēs saprastu, ka ir otrādi – manta un zeme tikai otrā vietā, svarīgāk, lai cilvēki būtu laimīgi. To bija pamanījis jau Blaumanis, mēs tikai joprojām nespējam to izlasīt un izspēlēt, viņa lugās taču ļoti strikti parādīts, cik ir briesmīgi, ja cilvēki par galveno izvēlas mantisko pusi... Jāraksta lugas par cilvēkiem, nevis par mājām.

Pastāstiet mazliet, kas tās par mājām, kuŗas atvēl izrādei savu pagalmu un riju!

„Kalna Antēnu” saimnieki bija ar mieru mums atvēlēt savu riju, kaut gan sākumā nebija iedomājuŗies, ka tas būs tik nopietni. Māju saimniece ir bijusi audēja. Unikālais ir tas, ka rijas ēka ir iespaidīga, tā ir visvecākā saglabājusies rija Eiropā, tāpat vislielākā vērtība. Darbība notiks iekŗā, līdz ar to skatītāju skaits nebūs pārāk liels, tāpēc iestudējumam rādisim ne tikai Vecpiebalgas svētku dienās, - jūlijā būs seŗas izrādes, lai visi, kas vēlas, varētu noskatīties.

Gundega Saulīte

P.S. Ja vēlaties piedalīties „Latvieŗu kāzās”, **biļetes jāiegādājas iepriekŗ**, pērkot www.bilesuparadize.lv un Vecpiebalgas novada info centrā (tālr. 29567442). Izrādes 17., 18., 19., 24., 25., 31. jūlijā, sākums plkst. 20.00, biļetes cena 5 lati. Pēc iepriekŗēja pieteikuma skatītājiem ar bērniem 4-8 gadu vecumā iespējama bērnu pieskaŗtīšana izrādes laikā. Var rezervēt nakstsmītni, telts vietas, skat. info@teatristt.lv

LATVIEŗU NOZĪMĪGĀKO NOTIKUMU KALENDĀRS 2013

JŪNIJS

21. jūnijs – 22. jūnijs – Pasaules latvieŗu amatnieku saiets Valmierā. Vairāk www.macibucentrs.lv

21. jūnijs – 15. jūlijs – Cēsu Mākslas festivāls. Vairāk www.cesufestivals.lv

27. jūnijs – 11. jūlijs – „Hello, Latvia! / Sveika, dzimtene!” – divvalodu ceļojums pieauguŗajiem, ģimenēm. Iespēja iepazīt Rīgu, apceļot Latviju un apmeklēt XXV Vispārējos Dziesmu un XV Deju svētkus! Rezervējiet vietu, iesūtot \$500 iemaksu. Maksimālais dalībnieku skaits ir 20; cena \$3600.

27. jūnijs – 11. jūlijs – „Heritage Latvia” – angļu valodas ceļojums jaunieŗiem. Jaunieŗi (13-15 g.v.) iepazīsies ar Rīgu, apceļos Latviju, satiksies ar sava vecuma jaunieŗiem divās Latvijas skolās un apmeklēs Dziesmu un Deju svētkus. Programma līdzinās „Sveika, Latvija!” ceļojumam, tikai informāciju sniedzam angļu valodā. Cena \$3 100. Tuvāka informācija par abiem ceļojumiem, kontaktējoties ar Anitu Juberti: tālr. (301) 340-8719, e-pasts: projekti@alautsa.org

30. jūnijs – 7. jūlijs – XXV Vispārējie latvieŗu Dziesmu un XV Deju svētki Rīgā:

29. jūnijā 11.00 koŗu koŗi LU aulā un Rīgas Latvieŗu biedrībā

30. jūnijā 18.00 Dziesmu svētku atklāšana un virsdiriģentu/ virsvadītāju godināšana Dziesmu svētku parkā

2. jūlijā 19.00 J. Vītola 150 gadu jubilejai veltīts koncerts LU aulā

3. jūlijā 19.00 Vokāli simfoniskās mūzikas koncerts *Arēnā Rīga*

19.00 Pūtēju orkeŗtu koncerts Lielajā ģildē

4. jūlijā 18.00 Kokļu ansambļu koncerts Izstāzu centrā Ķīpsalā, zālē nr.2

5. jūlijā 14.00 Deju lieluzvedums, 1. koncerts Daugavas stadionā

22.00 Deju lieluzvedums, 2. koncerts Daugavas stadionā

6. jūlijā 12.00 Deju lieluzvedums, 3. koncerts Daugavas stadionā

17.00 Diŗkoncerts Doma laukumā

22.00 Deju lieluzvedums, 4. koncerts Daugavas stadionā

7. jūlijā 10.00 Ģājiens

19.00 Nobeiguma koncerts „Līgo” Meŗaparka estrādē

23.00 – 4.00 Sadziedāšanās nakts

30. jūnijs – Pasaules latvieŗu saiets Rīgā, Rīgas Latvieŗu biedrības Lielajā zālē no 13:00 līdz 17:00. Vairāk girtszeidenbergs@comcast.net

JŪLIJS

1. jūlijs – 8:30 LR Saeimas Sarkanā zālē Jēkaba ielā 11. Konference „Latvieŗi pasaulē – piederīgi Latvijai II”. Vairāk www.km.gov.lv

30. jūnijs 18.00 Atklāšanas vakars restorānā „A-Suns”, Elizabetes ielā 83, Rīgā.

1. jūlijs – Latvijas Okupācijas mūzeja 20. gadadienas svinības, Latvieŗu strēlnieku laukumā 1, no plkst. 16. Laipni aicināti visi mūzeja atbalstītāji! Vairāk: pr.okupacijasmuzejs@omf.lv

1. jūlijs 19.00 Lielā ministēŗieŗu tikšanās restorānā *Key to Riga* Doma laukumā.

2. jūlijs – 4. jūlijs – Pasaules latvieŗu ekonomikas un inovācijas forums Rīgā. Vairāk www.ieguldilatvija.lv

7. jūlijs – 14. jūlijs – 3x3 nometne Neretā, Latvijā

9. jūlijs Mākslas mūzejā «Rīgas Birŗa» notiks starptautiska zinātniska konference «Latvieŗu māksla trimdā», kuŗā piedalīsies referenti no ASV, Zviedrijas un Latvijas. Vairāk www.lnmm.lv

12. jūlijs 17:00 Jaunpiebalgas Svētā Toma baznīcas 140 gadu jubileja. Vairāk www.jbaf.lv

10. – 13. jūlijs Senās mūzikas festivāls 2013 Rīgā un Rundālē – www.smf.lv

15. – 21. jūlijs Vecpiebalgā saieŗšana slātavieŗu garā „Vecpiebalga atveŗ durvis” – www.vecpiebalga.lv

17. jūlijs 20.00 Pirmizrāde „Latvieŗu kāzās” Vecpiebalgas „Kalna Antēnos”.

21. jūlijs – 28. jūlijs – 3x3 nometne Alsungā, Latvijā

21. jūlijs – 28. jūlijs – 3x3 nometne Anglijā

Vairāk par nometnēm www.3x3.lv

AUGUSTS

3. augusts – 4. augusts – Siguldas Operas svētki

11. augusts – 18. augusts – Nedēļas nogales skolu skolotāju kursi Īrijā. Rīko LNPL, ĪLNP

11. augusts – 18. augusts – 3x3 nometne Īrijā

11. augusts – 18. augusts – 3x3 nometne Gaŗezērā, ASV.

18. augusts – 25. augusts – 3x3 nometne Katsķilos. Vairāk par nometnēm www.3x3.lv

VEIDOSIM ņO KALENDĀRU KOPĀ!

Ja vēlaties, lai par jūsu rīkoto notikumu uzzinātu avīŗu *Laiks* un *Brīvā Latvija* lasītāji un abu mājaslapu apmeklētāji, lūdzu, sūtiet informāciju uz Rīgas redakciju:

redakcija@laiks.us, redakcija@brivalatvija.lv

fakss: +371 67326784, tālr.: +371 67326761

Verd stacijas, blenž asaraini logi...

/Broņislava Martuževa/

Ļaudis, kuŗu vēsturiskās saites dziļi sakņojas Baltijas jūras krastā, pulcējās 9. jūnijā Sietlas latviešu namā, lai pieminētu komūnistiskā genocīda upuŗus.

Svinīgi skanot ērģelmūzikai Maijas Riekstiņas pavadījumā, piemiņas brīdī baznīcā ievadīja mācītāja Daira Cilne. Jaunieši tautastērpos stāvēja godasardzē pie Lietuvas, Latvijas un Igaunijas karogiem. Indra Ēkmane, Rimās Miksis un Pauls Raidna izjusti nolasīja atbilstīgus Bībeles tekstus. Savukārt īgauņu mācītāja Hendrika Laura ļoti iespaidīgai, saturīgai sprediķis, minot līdzības no Bībeles tekstiem, bija smags apsūdzības vēstījums komūnisma genocīdam, Staļina teroram Sibīrijā. Mācītāja vārdiem runājot, atmiņas ir dārgums, kaut arī tās ir tik skaudras. Mācītāja Daira Cilne rezumēja, cik svarīgas ir atmiņas, un sirsnīgi pateicās visiem mūziķiem - ansamblim „Māgi”, un korim „Sigulda”. Skanot ērģelēm „Es dziedāšu par tevi tēvu zeme”, ļaudis pamazām devās ārā no baznīcas.

Piemiņas programma „Sietlas apvidus baltiešu kopiena piemin un atceras 1941. gada baltiešu izvešanas 72. gadadienu” turpinājās Vairas Pelēkes Kristoferes (*Christopher*) vadībā sarīkojumu zālē. Siltā uzrunā sveikusi un iepazītinājusi klātesošos ar lektoriem no Vašingtona universitātes skandināvu valodu studijas nodaļas Baltijas mācību programmas fakultātes, V. Pelēke Kristofere atzīmēja, cik svarīgi ir saglabāt dzīvu vēsturisko atmiņu un atklāja pasākumu ar dziesmu „Māgi” ansambļa izpildījumā. Pēc tam sekoja vieslektore Aušras Valančiauskienes īss pārskats drāmātikajā statistikā par deportācijām Lietuvā un ļoti interesants, jaunu ideju ierosinošs stāstījums par dzīvē realizēto projektu „Misija - Sibīrija” papildinājumā ar nelielu, bet iespaidīgu vizuālo informāciju. Projekta mērķis ir atcerēties un godināt tos, kuŗi miruši vai cietuši represijās, kā arī ieaudzināt jauniešos nacionālo patriotismu un izkopt vēsturisko atmiņu. Ideja bija radusies jau 2005. gadā, kad Lietuvas Jaunatnes organizācijas padome asamblejā pieņēma rezolūciju par jaunatnes patriotismu. No 2012. gada šo pro-

jektu koordinē žēlsirdības un atbalsta fonds „Jaunatnei”. Šī pasākuma īstenošanā nebūt nav vienkārša, jo Sibīrijā ekstremālos apstākļos, mitrumā, 100F karstumā, citreiz atkal lietū, varētu teikt, istos džungļos ir jānoiet kājām ar smagajām mugursomām plecos desmitiem jūdžu. Ekspedīcijas laikā jauniešiem jāapzin iespējami daudz izsūtītie lietuvieši gan dzīvie, gan mirušie, jāattīra, jāatjauno kapu kopīgas un krusti, jāapraksta darba process un iespaidi, lai ikviens par to varētu izlasīt tīmeklī (mijasibiras.lt). Kaut arī ir tik nopietna informācija, katru gadu pavasara mēnešos pieteikušos jauniešu skaits no 14 līdz 32 gadiem tuvojas diviem tūkstošiem.

Foto: Edvīns Circenis

Jauktais koris „Sigulda Plus”

Baltijas studiju programmas vieslektore, no kreisās Aušra Valančiauskienē, Iveta Grīnberga, Līna-Ly Roos

Dalībnieku atlase ir izstrādāta trīs posmos. Pirmajā posmā tiek izšķīroti iesniegumi. Otrajā posmā notiek fiziskās izturības pārbaude grūtību pārvarēšanā mežos un purvos 35-40 jūdžu distancē divās dienās. Rezultātā komanda apmērām 15 līdz 24 cilvēku sastāvā ir izkristalizējusies. Pēdējais, trešais posms ir 2 līdz 3 nedēļu garš pārgājiens atbilstoši grūtību pakāpei Sibīrijā un apraksts vai ziņojums par paveikto darbu un iespaidiem ekspedīcijā. Šis pasākums ir Lietuvā ļoti populārs un pamazām kļūst starptautisks. Piemēram, šogad būs arī pa dalībniekam no Itālijas un Beļģijas. Bez tam ir ļoti iedvesmojoši, ka „Sibīrijas misija” piedalās Lietuvā slaveni jaunie ļaudis - arhitekti, mūziķi un citi.

Vieslektore no Latvijas Iveta Grīnberga referēja par Latvijā uzmanības centrā esošā Likteņdārza projekta īstenošanu dzīvē tagad un tuvākajā nākotnē. Likteņdārzs atrodas vienā no Latvijas vēsturiski skaistākajām vietām - pie Kokneses pilsdrūpām, uz salas, kur Pērse ietek Latvijas likteņupē Daugavā, netālu no dziesmotā, dzelmē grīmušā Staburaga. 2005. gadā jau daudzu vērtīgu projektu uzsācējs Vilis Vītols nodibināja Kokneses fondu, viņš ir lielākais projekta atbalstītājs. Latvija, kuŗa arī tika malta totalitārā režīma dzirnavās, pagājušajā gadsimtā ir zaudējusi vairāk nekā 600 000 cilvēku, tādēļ Likteņdārzs tiek veidots ne tikai kā monuments pagātnei - represētajiem un bojā gājušajiem cilvēkiem -, bet arī kā mie-

rinājums un iepriecinājums cilvēka vēsēlei nākotnē. Mēs nevaram mainīt pagātnei, saka Iveta, bet varam savādāk uz to raudzīties. Atmiņām par traģisko pagātnei ir jākļūst par mūsu tautas spēka avotu. Tā ir mūsu tautas vēsture un, jo vairāk spēka mēs no tās gūsim, jo gaišāka taps Latvijas nākotne. Tādēļ dārzs top pēc japāņu dārzu parauga, kā garīgais centrs, kur atvērties dvēselei un ļauties emocijām. Dārzā būs pārdomu - meditācijas vietas, tādas kā „Miers”, „Šaubas”, „Solījums”, „Lūgšanās”, „Vēlmes” un vēl citas. Šī projekta vadītājs ir dārzu arhitekts Shunmīo Masuno no Japānas. Ikviens ir aicināts piedalīties Likteņdārza veidošanā, un tā būs skaistākā dāvana Latvijai no visas tautas valsts 100 gadu jubilejā.

Vieslektore no Igaunijas, 24 gadus vecā Līna - Lī Roosa (*Līna-Ly Roos*) stāstīja par 14. jūnija tradīcijām Igaunijā, kuŗas neiztrūkstoša ir neliela Valsts prezidenta uzruna tautai un simboliskā sveču aizdedzināšana; tomēr galveno akcentu atmiņu saglabāšanā viņa liek uz bezgalīgajām iespējām literatūrā, kaut arī daudzi terora upuri apgalvo, ka pietrūkst vārdu, lai aprakstītu ne tik sen pagātnē notikušo vardarbību un šausmas. Kā lielisku piemēru lektore minēja 2008. gadā iznākušo Sofijas Oksanenas romānu „Attīrīšanās”, kas jau tul-

kots vairāk nekā 40 valodās, arī latviešu. Tas ir stāsts par Padomju okupācijas upuŗiem, par to, kā bailes un kauns apklusina cilvēkus un cik ļoti bīstams ir šis klusums. Vēl šobrīd cilvēki klusē un baidās, un uzskata, ka „Attīrīšanās” ir pārāk nežēlīga grāmata, kaut arī tās vērtību raksturo saņemtais izcilās balvas, apbalvojumi un romāna drāmātizējumi. Mēs nedrīkstam aizmirst, uzsvera lektore, un šeit literatūra var mums palīdzēt.

Saturīgās, interesātās lekcijas lieliski papildināja ansambļa „Māgi” vokālais sniegums un Maijas Riekstiņas aranžējumā 14. jūnija upuŗu piemiņas dienai meistariģi izmeklētais Imanta Kalniņa „Baltais solījums” un Tālvālža Ķeniņa „Augstākā Dzimtene” jauktā korā „Sigulda Plus” izpildījumā. Koris dziedāja arī „Trīcēj’ kalni, skanēj’ meži” Maijas Riekstiņas aranžējumā. Svinīgais akts izskanēja kopīgi nodziedātās visu trīs Baltijas valstu un ASV himnās Dainiusa Vaičekona klavierpvadījumā.

Pēc akta Sietlas draudzes dāmu komiteja aicināja visus pakavēties saviesīgā pēcpusdienā un baudīt labumus no bagātīgā apmeklētāju groziņu cienasta. Paldies rīkotājiem un visiem, kas uŗi piedalījās aizvesto piemiņas sarīkojumā!

S. Lunde

JAUTĀJUMU VAIRĀK NEKĀ ATBILŽU

Latvijas vēstnieks ASV Andris Razāns Bostonā

Nejauks vējš un lietus nebija kavējis krietnam skaitam bostoniešu ierasties Bostonas Trimdas draudzes namā, lai tiktos ar Latvijas vēstnieku Andri Razānu.

Ar vēstnieku iepazīstināja Masačusetas pavalsts Latvijas goda konsuls Tālis Sēja.

Andris Razāns vēstnieka amatā tika apstiprināts 2012. gada 30. jūlijā. Viņa posteni Ārlietu ministrijā ieņēma bijušais Latvijas vēstnieks ASV Andrejs Pildegovičs. Zīmīga sagādīšanās, ka abi itin kā apmainījušies ar amatiem.

Vēstnieks pastāstīja, kā kļuvis par karjeras diplomātu. Pēc inženiera zinātnes studijām Techniskajā Universitātē Andris Razāns ieguvis maģistra gradu Latvijas Universitātes Vēstures fakultātē. Iedvesmu vēstures studijām guvis no sava Atmodas laika vēstures skolotāja.

Kā vienu no galvenajiem sava amata pienākumiem vēstnieks uzsvera Latvijas valsts drošības jautājumu. Mums Atlantijas okeana Rietumu krastā šis jautājums neliekas pārāk akūts, bet fakts ir un paliek, ka Krievija iegulda milzīgus līdzekļus

apbruņojuma tehnoloģijā un mašīnērijā. Ar visu piederību NATO un Eiropas Savienībai, Amerikas Savienotās Valstis ir vienīgais militārais spēks, ar ko Krievijai jārēķinās. Tāpēc Latvijas sadarbībai ar ASV ir ļoti liela nozīme. Ir vairākas vienošanās, kā gaisa telpas kontrole un kopēji rīkoti manevri. Vēstnieks norādīja, ka jābūt uzmanīgiem, lai šiem projektiem nepietrūktu ASV atbalsta un finansējuma. Te darbs diplomātijai.

Šī bija bostoniešu pirmā tikšanās ar Andri Razānu. Latviešiem ir pirmklasīgi

dziedātāji, mūziķi, diriģenti, sportisti, kāpēc lai tādi nebūtu arī diplomāti?

Klausītāji vēstnieku uztvēra kā cilvēku, kas apzinās sava amata nopietnību un kam patiesi rūp Latvijas nākotne. Tas bija jūtams arī jautātājiem dotajās atbildēs.

Jautājumi ietvēra nesenās Rīgas domes vēlēšanas, latviešu masveida izbraukšanu uz ārzemēm, saziņas tehniku, skolu mācības līdzekļus, dubultpavalstniecību, Krievijas propagandas centienus un valsts sadarbību ar Amerikā

dzīvojošiem latviešiem. Sarunas turpinājās vēl labu laiku pēc oficiālās daļas. Ticu, ka neviens no klātesošajiem savu braucieni lietū un vējā nenožēloja.

Mājās braucot, laika apstākļi bija noskaidrojušies, tomēr bija jādama par daudzajiem „kāpēc”, kam atbilžu nebija. Piemēram, par latvisko partiju nespēju apvienoties, par vēstures mācīšanu skolās, darba tirgū nepieciešamo krievu valodu, Latvijas tiesusistēmas nespēcību un citiem.

Ivars Galiņš

Pārdod skaistu, ainavisku īpašumu pie Gaujas augšteces, Cēsu rajona, Zosēnu pagastā, aptuveni 130km attālumā no Rīgas.

Īpašums robežojas ar Gauju. Zemes īpašuma kopējā platība 15,92ha. Īpašuma teritorijā atrodas dzīvojamā māja ar platību 126,5m² un neizbūvētu otro stāvu, pirts māja ar atpūtas zāli un gulvietām otrajā stāvā. Teritorijā atrodas arī vairāki šķūņi saimniecības tehnikai. Īpašums galvenokārt ietver, lauksaimniecībā izmantojamo zemi, kā arī ganību pļavas, mežus un dīķi.

Cena:
100 000 LVL

**Lai līst visskaistākais lietus,
Visdzidrāko rasu dod rīts
Un kaut ko no Saulgriežu brīnuma,
Lai katrs paņem sev līdz!**

Jāņuzāļu spēku, saules siltumu un patiesu sajūsmu par saulgriežu un Līgo svētku burvību, un ceļojumiem bagātu vasaru novēl viesnīcas *B&B Rīga* kolektīvs!

PĀRDOD Pan-abode ciedru koka labiekārtotu, visiem gadalaikiem piemērotu **guļbaļķu vasarnīcu „Tērvetē”**,
Sarkanās upes (Rouge) stāvkraštā, starp Montrealu un Otavu;
zeme 37530 kv.pd., māja 648 kv.pd. ar 240 kv.pd. verandu, **105 000\$**.
Zvanīt Laumai 514 4269743 vairakstīt ImantsFreibergs@inbox.lv.

ADVOKĀTS PĒTERIS JURJĀNS

Kārtoju nekustamo īpašumu atgūšanas, pārdošanas un dāvinājuma jautājumus Latvijā, kā arī mantojuma jautājumus.

ASV
38021 Euclid Avenue
Willoughby, OH 44094
Tel.: (440) 951-6665
Fakss: (440) 951-4797
jurjans@prodigy.net

LATVIJĀ
„Jaunvēji”, Salas pagasts,
Babītes novads LV-2105
Mob. tel.: (371) 29496870
jurjans@apollo.lv

Lūdzu ievērot, ka mantiniekiem Latvijā ir jāpiesakās viena gada laikā.

Esmu no Latvijas-Rīgas, 65 gadus sirdī jauna atraitne, ar lielisku humora izjūtu, kura vēlētos iepazīties ar tik pat jaunu kungu un pavadīt atlikušo jaunību kopā!
Rakstīt gari un plaši e-pastā:
ilgak@tvnet.lv

Pārdodu etnogrāfiski pareizi izšūtu Alsungas sieviešu blūzi ar divām apkaklēm un citas tērpa daļas. Arī Vecpiebalgas brunču drēbi.

Zvanīt vakaros: 313-244-8990

Var tagad iegādāties
Laču maizi
STORYE bread iepakojumā
East Lansing, Mičiganā
veikalā
FOODS FOR LIVING
2655 East Grand River
East Lansing, MI 48823

NAUDAS PĀRSŪTĪJUMI UZ LATVIJU

Kārtojam nodokļu un citus maksājumus Latvijā!

Baltic Financial Services
19 N. Mountain Ave.,
Montclair, NJ 07042-1810
Tāl: 973-746-3075

VESELĪBAS APDROŠINĀŠANA

uz īsu vai ilgāku laiku
LATVIJAS CIEMIŅIEM
CEĻOTĀJIEM UZ ĀRZEMĒM
Zvaniet:
RESNICK & ASSOCIATES
800-324-6520

PĀRDOD

Ģirta Muižnieka glezna 18" x 36", labi ierāmēta u. c. gleznas. Apvienotās Nācijās Pastmarkas vairākos albumos no pirmiem gadiem. Aploksnes „First Day Issue” (dažādas). Latvijas Pastkartes, sūtītas uz USA, apzīmotas ar markām no 1925. gada.

Info: 631 759 1933 // Mariszakis@aol.com

Piedāvāju savu otro grāmatu

“A Branch without a Tree”

par bēgļu gaitām Vācijā un pēc tam Anglijā.
Turpinājums pirmajai grāmatai – 100 lpp. vairāk.

Cena: \$26. + \$4. sūtīšanai USA. Pasūtāma:

Zigrīda Vidners, 739, Brandonbury Ln.,
Chico, CA 95926, phone: 530-345-9296,
e-mail: vidners@sbcglobal.net

Pārdod skaistu, nelielu lauku īpašumu Latvijā, Vecpiebalgas novadā.

Zeme 2,5 ha ietver augļu dārzu, pļavas, 1/2 ha egļu mežu un ezera krastmalu. Nesen pabeigta, laba dzīvojamā māja ar diviem augšstāva balkoniem ar skatiem uz ezeru un dārzu ar skaistiem, senatnīgiem kokiem. Zem mājas kvalitatīvs pagrabs un pie mājas celtne auto novietnei.

Ja Jūs interesē, lūdzu rakstiet uz E pastu:
vid.augstiene@gmail.com sīkākai informācijai.

Īpašums būs apskatāms jūnija beigās un Dziesmu svētku laikā.

MATISS KUKAINIS

ADVOKĀTS AR TIESĪBĀM ASV UN LATVIJĀ.

- Mantošana.
- Īpašuma pirkšana un pārdošana.
- Meža apsaimniekošana un pārdošana.

Valņu iela 3, Rīga, LV-1050
matiss@sk-legal.com
+371 28390346

Priecīgu
Līgošanu!

LATVIAN RELIEF FUND OF AMERICA, INC.
P.O. Box 8857, Elkins Park, PA 19027-0857

mājas lapa www.LRFA.org | e-pasts info@LRFA.org
telefons 215.635.4137 | fakss 215.635.1583

LATVIAN AMERICAN SHIPPING LINE

Pārsūtām mašīnas, pers. mantas, komerckravas
paciņas pa gaisu vai jūru uz un no Latvijas!

Lūdzu zvaniet: 201-760-6427 vai 973-744-6565 vai
arī apskatiet sūtījumu informāciju mūsu mājaslapā: www.lasl.com

ASV meistarsacīkstes Mineapolē

Jānis Robiņš/Visvaris Ģiga

ALAs 16. latviešu atklātās meistarsacīkstes basketbolā, volejbolā un draudzības spēle hokejā, piedaloties tikai 12 vienībām, notika Piemiņas dienas nedēļas nogalē 2013. gada 25. un 26. maijā Mineapolē, kur 1954. gadā notika 1. ASV latviešu finālspēles basketbolā un volejbolā.

Mineapole ir rikojsi sacensības deviņas reizes, bet Ņujorka un Čikāga – astoņas reizes, turklāt pēdējās sacensības Minesotā ir bijušas pirms 10 gadiem, 2003. gadā, piedaloties 20 vienībām (bez hokeja). Nebūtu pareizi šodien Minesotu uzskatīt par vietu, kas ir nevēlama, vai kas atrodas pārāk tālu, lai tur sūtītu savu vienību. Ja kāds domā, ka viņi nevar atļauties lidot, tad viņiem ir jāmaina uzskats par sportu kā latviešu sabiedrībai svarīgu pasākumu.

Lai veicinātu atklāto sacensību turpināšanu, ALAs kongress 2009. gadā izsludināja Piemiņas dienas nedēļas nogali par Latviešu sporta dienām un aicināja šajā nedēļas nogalē vispār aturēties no citiem latviešu sarīkojumiem.

Mums katru gadu ir grūtības ar USAV (ASV volejbola) meistarību, kas notiek pirms un Piemiņas dienas laikā un ir konfliktā ar mūsu sarīkojumu. Šogad, piemēram, zaudējam četrus volejbolistus (Aldi Bērziņu ar trim dēliem), kas nopietni pavājināja Vašingtonas DC vienību.

Šī gada sacensības bija 60. ASV latviešu meistarsacīkstes/finālspēles un rīkotāji bija cerējuši uz lielāku vienību skaitu. Šī cerība tomēr nepiepildījās un no ārpuses ieradās tikai piecas pilnas vienības: Ņujorkas "Rakte" (vi-

riešu basketbolā), Kalamazū LSK (sieviešu un vīriešu volejbolā), Čikāgas/Losandželosas sastādītā vienība (vīriešu volejbolā), Vašingtonas DC "Sigulda" (vīriešu volejbolā), un pieci spēlētāji no sastādītās ASV vienības (hokejā).

Visas pārējās vienības nāca no Minesotas: trīs vīriešu basketbolā, divas sieviešu volejbolā, viena vīriešu volejbolā un 10 Minesotas spēlētāji ASV hokeja vienībā. Iepriekšējā gadā, kad sacensības notika Toronto, vairāku iemeslu dēļ Minesotas "Startam" neizdevās nosūtīt nevienu vienību. Tur zināma atbildība jāuzņemas mūsu sporta vadītājiem, kas pietiekami nepūlējās apzināt visas mūsu potences. Lielākā maiņa šogad notika tieši vīriešu basketbolā, kur izdevās apzināt lielāku skaitu basketbolistu, kuŗi līdz šim nebija rēgulāri piedalījušies latviešu sacensībās. Par to īpaša pateicība Krisam Braunam (*Chris Braun*). Līdzīgi varētu teikt arī par volejbolu, kur apzināšanu kārtoja Kristīne Duņēna-Mertz un Miķelis Ģiga, un hokeju, ko kārtoja Sarma Pone Ozmena (*Ozmen*). Jācer, ka jaunatrstie sportisti nākotnē būs gatavi doties uz sacensībām arī ārpus Dviņu pilsētām.

Minesota sniegusi labu paraugu, kā var aktivizēt sportu arī citos latviešu centros, apzinot visus iespējamus latviešu izcelsmes sportistus. Nevajag aizmirst arī studentus, kuŗi apmeklē tuvējās kolledžas.

Sacensībās Mineapolē, kas notika *De La Salle* vidusskolā, piedalījās ap 100 sportistu un vienību vadītāji/treneri. Skatītāju skaits mainījās, pārsniedzot 100 sacensību atklāšanā un finālos.

Meistarsacīkstes, kas iesākās ar sportistu parādi pulksten 10.30, atklāja Minesotas latviešu sporta kluba "Starts" priekšnieks Miķelis Ģiga. Pēc ASV himnas nodziedāšanas, sekoja ALAs Sporta

Meistarsacīkšu atklāšanas parāde. Pie Latvijas karoga stāv Vilis Zaeska (Minesotas "Starts"), pie ASV karoga - Alberts Ozols (Vašingtonas DC "Sigulda")

nozares vadītāja Toma Trautmaņa uzruna un māc. Dāga Demanda lūgšana. Bija apsveikumi no trim sporta pārvaldēm (Rietumu - Valdis Ķeris, Vidienes - Andra Krautmane, un Austurumu - Aivars Bārs). Parādes beigās atskaņoja Latvijas himnu.

Īpaši godināja Jāni Robiņu, kas bija izraudzīts par ricības komitejas goda priekšsēdi. Viņš bija klāt jau sacensībās 1954. gadā, lai gan uz laukuma netika, jo bija ieradusies tikai četri Sietlas "Ausmas" volejbolisti. Tas bija par iemeslu, kāpēc Robiņš izšķīrās atstāt Sietlu un pārcēlās uz Mineapoli. Sporta žurnālists Vilis Čika toreiz avīzē *Laiks* rakstīja: "Redzēsim, vai Rietumu piekrastes Sporta pārvaldes priekšnieka J. Robiņa pārcelšanās uz Minesotu nodrošinās sporta dzīvi Dviņu pilsētās."

Atzinību guva arī citi pirmo finālspēļu dalībnieki, kuŗus iepazīstināja iepriekšējais ALAs Sporta nozares vadītājs Visvaris Ģiga. Par piemiņu - alus glāzi ar sacensību emblēmu saņēma Minesotas sportisti kas bija klāt 1954. gada finālspēlēs: Jānis Bērziņš, Jānis Grotāns, Ivars Kauls, Andris Polis, Aivars Tone, Monvids Vigants un Astrīda (Kaliņa) Strautnieks un Gundars Strautnieks. Viņi bija atbraukuši

no Mičiganas. Piemiņas alus glāzes tiks nogādātas arī tiem Minesotas dalībniekiem, kuŗi tās nesaņēma sacensību atklāšanas laikā - Ilmāram Lācim, Jānim Pogulim un Rutei Zariņai Helmenei. Ivaram Upenam pasniedza ALAs atzinības rakstu par ilggadīgu darbošanos un sporta dzīves vadīšanu Minesotā.

Sacensības iesākās pulksten 8 ar divām **basketbola** priekšspēlēm. Bija ieradusies viena vienība no Ņujorkas - "Rakte", kam pretim stājās trīs vienības no Minesotas - "Starts", "Starta Baltie" un "Starta Sarkanie".

Pirmajā spēlē sacentās divas Minesotas vienības - Minesotas "Starts" un "Starta Sarkanie". Uzvarēja Minesotas "Starts" ar 78:52 (33:16). Uzvarētājiem lielāko punktu skaitu guva Maiks (*Mike*) Polis - 23, Džoijs Raians (*Joey Ryan*) - 17, Pauls Ješinskis - 16 un Mets (*Matt*) Polis - 10, bet zaudētājiem Džefs Herons (*Jeff Herron*) - 16, Dereks Fūrmanis (*Derek Fuhrmann*) - 12, Vilnis Stumbris - 9 un Miķelis Ģiga - 6. Otrā spēlē "Rakte" zaudēja "Starts Baltai" vienībai ar rezultātu 61:69 (27:28).

(Turpinājums sekos.)

Pirmo ASV latviešu meistarsacīkšu dalībnieki: Jānis Grotāns, Monvids Vigants, Jānis Robiņš, Ivars Kauls, Andris Polis, Jānis Bērziņš, Astrīda Kalina Strautnieks, Aivars Tone, Gundars Strautnieks

Latvieša loms Aļaskā

Te nu ir mūsu gadskārtējais Mārtaņa loms *Kenai* upē pie mūsu kabīnes Aļaskā. Šis ir mazas zivtiņas (20 cm) ceļš uz nārstošanu no okeana uz kādu ezeru vai upi kalnos. Kādi trīs simti, tomēr tik tālu netika, bet palika mūsu tīklā. Kūpināsim šos *hooligan'us* (tā šeit tos sauc) un būs sevišķi garšīga uzskoda... Laši nāks vēlāk, tos ķersim tikai ar āķiem...

Gunārs Cukurs

VISI MĪĻI AICINĀTI - ŠĪ VASARA KATSKIĻOS

Būsiet mīļi gaidīti
MELNAIS LĀCIS

sestdien, 10. augustā

Sabiedriska pēcpusdiena/vakars teltī pie
Atpūtas nama, draudzes Katskiļu
nometnē.

Uzkodas un atspirdzinājumus piedāvās ap
16:00. Vakariņas servē
tas pēc plkst. 17:30. Viesošanās vecākiem un
labvēļiem. Informācija sekos.

LŪDZU ATBALSTIET NOMETNĪ!!

Atlikums par labu Ņujorkas draudzes lauku
īpašumam.

Latvijā un pasaulē

Elina Zalāne

PIETIEKAMI TRAKS, LAI BŪTU ZINĀTNIIEKS

Latviešu un indiešu izcelsmes fiziķis **Zigurts Majumdars** savulaik savās zināšanās dalījās ar ASV Nacionālo veselības institūtu, bet tagad viņš strādā vienā no pasaules visaugstākā prestiža konsultāciju uzņēmumiem *Booz Allen Hamilton*. Pētniekam ir padomā arī inovācijas, ko viņš vēlētos ieviest Latvijā.

Fizikas doktors Zigurts Majumdars ir pa pusei latvietis, pa pusei indietis, dzimis ASV. Zigurta mamma Ruta un tēvs Sačins viens otrā ieskatījās jogas nodarbību laikā Ņujorkā. Sačins bija jogas skolotājs, bet Ruta — viņa skolniece. No Rīgas uz Ņujorku Ruta bija emigrējusi kopā ar savu mammu, un galvenokārt, pateicoties viņai, Zigurts arī iemācījās latviešu valodu. «Vecmāte dzīvoja kopā ar mums, un viņa pārāk labi nerunāja angļu,» viņš paskaidro. Lai gan pēdējos gados latviešu valodu likt lietā izdodas retāk, tomēr Zigurtam joprojām tā skan skaidri un raīti. Tiesa, dažiem vārdiem viņš vaicā latvisko tulkojumu un ik pa brīdim izsprūk arī pa kādam *you know*. Taču par saviem valodas misējiem Zigurts uzjautrinās, nevis mulst. «Pirms došanās uz Rīgu jūlijā man noteikti vajadzēs lasīt avīzes latviešu valodā,» viņš smeļoties saka.

Rīgā Zigurts ir viesojies arī salīdzinoši nesen. Tā kā martā darba darīšanās bija paredzēts doties uz Eiropu, pie reizes viņš nolēma apciemot arī savus bērnības draugus, kuri pārcēlušies dzīvot uz Latviju. Toreiz tā bija īsa un spontāna viesošāna, bet jūlijā ir paredzēts brauciens uz Rīgu, jo viņš ir uzaicināts uzstāties Pasaules latviešu ekonomikas un inovāciju forumā, kas ārzemju latviešus Rīgā pulcēs Dziesmu svētku laikā. Par ko runāt savā ziņojumā, Zigurts pagaidām nav izlēmis, taču kādus tematus gribētos apspriest neformālās sarunās ar citiem foruma dalībniekiem, viņš noteikti jau zina. Zigurtu urda pētnieka nemiens: „Eš gribu saprast, kas Latvijai šobrīd ir nepieciešams un kādas ir iespējas tur veidot biznesu un ieviest dažādas inovācijas.”

Profesora darbs nevilina

Zigurts Majumdars neatbilst stereotipiem par klasiskiem zinātniekiem. Pētnieka zinātkāre viņam nenoliedzami piemīt, jo bez tās saistīt savu dzīvi ar pētniecību būtu visai pašiznīcinoši. Fiziķis joko, ka viņš bijis pietiekami traks, lai savulaik iestātos doktorantūrā. „Daļa manu koleģas draugu strādā Ņujorkas Volstrīta. Es arī varēju to darīt, jo darbu man tur piedāvāja, bet es biju tik savāds, ka izvēlējos iestāties doktorantūrā, nevis pelnīt lielu naudu Volstrīta,» viņš smejas. Tik tālu viss ir kā zinātniekam pienākas, bet klasisks profesora darbs ar lekcijām studentu auditorijai viņu nevilina. Tā vietā ar savu zināšanu bagāžu fiziķis vēlas risināt reālās ikdienas problēmas, un pašreizējais darbs tādu iespēju viņam

Zigurts Majumdars

Dzimis 1977. gadā Ņujorkā. Māte Ruta dzimusi Latvijā, strādāja par masāžas terapeiti. Tēvs Sačins dzimis Indijā, strādāja par jogas skolotāju un filozofijas mācībspēku universitātē.

Izglītība: bakalaura grādu fizikā ieguvis Pensilvānijas universitātē; doktora grādu fizikā ieguvis Ilinoijas universitātē.

Karjera: pēc studiju beigšanas strādājis Nacionālajā veselības institūtā. Kopš 2009. gada strādā par konsultantu vienā no pasaules ievērojamiem konsultāciju uzņēmumiem *Booz Allen Hamilton*. Kopā ar Masačūsetas Tehnoloģiju institūtu izveidojis un arī vada maģistrantūras programmu inženierzinātņu un datorzinātnes nodaļas studentiem

nodrošina. Vienā no pasaules prestižākajām konsultāciju firmām *Booz Allen Hamilton* Zigurts sāka strādāt 2009. gadā, un tagad viņa ikdiena saistās ar ASV federālo aģentūru konsultēšanu, sniedzot tām padomus par finanšu ieguldījumiem pētniecībā un attīstībā, kas galvenokārt skar biomedicīnas tehnoloģijas.

Pirms tam Zigurts strādāja ASV Nacionālajā veselības institūtā. Arī tur viņš lielākoties nodarbojās ar biomedicīnas pētniecību, izgudrojot metodes dažādu slimību, piemēram, vēža vai makulas deģenerācijas (slimība, kas izraisa redzes zudumu) agrīnai diagnostikai. Nacionālajā veselības institūtā Zigurts izstrādāja arī dažādas apgaismojuma metodes miega traucējumu un sezonālās depresijas novēršanai.

Jāmeklē, kur izmantot zināšanas

Nebūdamas klasiskais pētnieks, Zigurts tomēr nav pilnībā atrauts

no topošajiem zinātniekiem, kas pagaidām ir tikai ceļā uz saviem akadēmiskajiem grādiem. Kopā ar Masačūsetas Tehnoloģiju institūtu Zigurts ir izveidojis un arī vada maģistrantūras programmu inženierzinātņu un datorzinātnes nodaļas studentiem. „Mēs kopā strādājam pie dažādiem projektiem, kuros studenti var veidot jaunas ierīces, jaunus konceptus un algoritmus. Un tas ir ļoti svarīgi, ka viņiem šāda iespēja ir, jo studenti bieži netiek pie reālu problēmu risināšanas,» Zigurts uzsver.

Ja topošie zinātnieki jau studiju laikā nemeklē veidus, kā realitātē likt lietā iegūtās zināšanas, tad pēc universitātes absolvēšanas viņus var sagaidīt bezdarbnieka statuss, doktora grāds darbu negarantē. „ASV es zinu daudzus doktorus, kuŗi negrib tradicionālo universitātes darbu un tādēļ meklē labākus veidus, ar ko nodarboties. Manuprāt, svarīgāk ir meklēt veidus, kā

PIECI KODOLĪGI JAUTĀJUMI

Kuŗu līdz šim Latvijā nenovērtētu resursu mums vajadzētu vairāk izmantot?

Latvijā dzīvo ļoti radoši cilvēki, un domāju, ka šis potenciāls ir jāizmanto, lai radītu dažādos «zaļos» risinājumus, kas pasaulē šobrīd ir ļoti populāri.

Kādam jābūt Latvijas moto?

Dabiska inovācija.

Vai tam, ka esat latvietis, ir bijusi kāda nozīme jūsu karjerā?

Noteikti, es strādāju ar cilvēkiem no visas pasaules, un tādēļ ir vērtīgi prast citas valodas un saprast citas kultūras.

Karjerā izšķirošas ir zināšanas vai kontakti?

Kontakti ir svarīgi biznesa vidē, bet zinātnē ir svarīgas zināšanas. Kad karjera attīstās, kontakti kļūst svarīgāki arī zinātnes un inženieru profesijās.

Vai veiksmīgas karjeras vārdā dzīvē ir nācies no kaut kā atteikties?

Darbs noteikti ir ietekmējis manu personīgo dzīvi, jo es strādāju garas stundas, daudz ceļoju darba dēļ. Bet tagad esmu iemācījies dzīvot lielākā līdzsvarā.

zinātne var atrisināt visas tās problēmas, kuras mums pašlaik ir. Lai to izdarītu, cilvēkiem ir jārada jauni biznesi, kas šīs problēmas varētu atrisināt. Pašlaik nav tik daudz darba vietu, lai visi, kuŗiem ir doktora grāds, varētu strādātu par profesoriem,» Zigurts izemē realitāti.

Viedtālrunu neizmantošas iespējas

Viņš ir pārliecināts, ka ekonomikas izaugsmi visefektīvāk var veicināt inovatīvs un veiksmīgs bizness, tādēļ cilvēkiem ir jāklūst daudz radošākiem. Arī Zigurts paralēli pastāvīgajam darbam veido savu biznesu. Kādu tieši, viņš neatklāj, taču ļauj nojaust, ka tas būs saistīts ar izglītību un inovācijām. „Līdz šim esmu bijis konsultants, bet nākamajos mēnešos plānoju dibināt arī savu kompaniju,» viņš saka.

Jūlijā dodoties uz Pasaules latviešu ekonomikas un inovāciju forumu, Zigurts cer izprast arī Latvijas biznesa vidi. Par uzņēmējdarbības iespējām Latvijā pagaidām viņš neko daudz nezina, tomēr dažas idejas jau esot padomā. Latvijā vajadzētu attīstīt vēl plašāku viedtālrunu izmantošanu, jo mobilās aplikācijas šā-

jā mazajā ierīcē ļauj satilpināt teju neierobežotu daudzumu dažādu iespēju. Viņaprāt, viens no virzieniem, kur jāpiedāvā plašākas viedtālrunu izmantošanas iespējas, ir veselības aprūpe. „Esmu īstenojis dažus produktus, mobilo telefonu pārvēršot par medicīnisku ierīci. Ar viedtelefonu ir iespējams veikt samērā labus veselības izmeklējumus, piemēram, sekot līdz sirds ritmam un tamlīdzīgi. Turklāt ir daudz lētāk, nekā atsevišķi ražot visas tās tehnoloģijas. Vajag tikai cilvēku, kuŗš māk programēt, un inženieri, kuŗš saprot, kā šīs lietas mērit,» fizikas doktors ir apņēmības pilns. Viņš uzskata, ka labu programmētāju un ieinteresētu zinātnieku Latvijā netrūkst. Tiesa, ar latviešu pētniekiem Zigurtam sadarboties pagaidām neesot iznācis, tomēr viņu zinātniskās publikācijas šķitušas daudzsološas. „Man droši vien viņiem būs jāuzraksta e-pasts,» plānus jau kaldina fiziķis.

Pateicamies laikrakstam "Sestdiena" par sadarbību šīs publikācijas tapšanā

Raksti un fotogrāfijas adresējamas

Jauno Laiks

dmjartans@inbox.lv

Adrese: Ausekļa ielā 14-2, Rīga, LV-1010
Fakss: (+ 371) 67326784

Izglītība

Par aizbraucējiem un tiem, kas paliek

Rudīte Zauska,
Madonas pilsētas 1. vidusskolas direktora vietniece audzināšanas jomā

Dzīvoju Latvijā, strādāju Latvijā, priecājos par Latvijas un dzimtās puses Barkavas pagasta un savas pašreizējās dzīvesvietas Madonas izaugsmi, skumstu par tās neveiksmēm. Priecājos, ka tālas zemes tiek iepazītas, lai gūtu jaunas zināšanas un paplašinātu redzesloku. Lielai daļai Latvijas iedzīvotāju, kas dodas uz ārzemēm, galvenais mērķis ir tur atrast labāk apmaksātu darbu. Tas, protams, ir risinājums, tomēr šeit paliek sieva vai vīrs, bērni, - kas notiek ar viņiem? Kā ir, ja Latviju pamet tikai viens no vecākiem, bet, ja aizbrauc abi vecāki? Protams, viņi rūpējas par saviem bērniem – piezvana, sūta naudu... Bet vai nauda un telefona zvans spēj atsvērt mammas silto apskāvienu un tēta gudro padomu? Bērnam ir nepieciešama mīlestība, vecāku tuvums un atbalsts grūtos brīžos. Bet ja vajadzīgajā mirklī tā visa nav?

Cetru bērnu mamma Ruta no Aronas pagasta stāsta, ka ekonomiskās krīzes pirmsākumos pieļāvisi domu doties peļņā uz ār-

zemēm, bet tas vairāk bijis mirkļa iespaidā, jo pa galvu šaudījušās simtiem domu, kā pabarot bērnus, nomaksāt rēķinus. Ruta saka: „Apzinājos, ka tagad vairs nebūs tā, ka ieiešu veikalā un naudas būs tik daudz, lai varētu iepirkties kā iepriekš. Bet esmu priecīga, ka nepadevos grūtībām un neizbraucu. Nespēju iedomāties ikdienu bez saviem bērniem un ģimenes. Nevienam nevarētu uzticēt savus bērnus un pati pazust kaut kur svešumā. Vienmēr ģimeniskās vērtības esmu vērtējusi ļoti augstu. Neslēpšu arī to, ka uzskatu sevi par Latvijas valsts patrioti. Cilvēkiem pirms aizbraukšanas vajadzētu izvērtēt to, vai nauda spēs atsvērt to, kas tiek pazaudēts. Es vēlētos, lai mazāk būtu šādu ģimeņu, kuras dodas prom, jo starp aizbraucējiem ir radi, draugi, paziņas. Nenožēloju to, ka neizbraucu un savu bankas kontu nepapildināju ar mazliet lielāku naudas summu, jo redzēt un sekot savu bērnu gaitām, būt lietas kursā par viņiem, ir daudz lielāks ieguvums. Un, ja ir patiesa vēlme, tad arī te, Latvijā, var izdzīvot, ir tikai jāgrib.”

Katram bērnam, vai tas ir mazs vai jau pusaudzis, ir nepieciešama vecāku mīlestība. Tā nevar aizvietot neviens aizbildnis vai skolotājs. Bērni atbalstu un palīdzību vecāku prombūtnes laikā gaida no draugiem, māsām un brāļiem. Atstātais bērns neslēpj to, ka ļoti cer uz mātes un tēva atbalstu grūtā brīdī, klusībā cerot, ka vecāki tomēr spēs izvēlēties prioritātes starp darbu, nau-

du, bērniem un tomēr atgriezies Latvijā. Vecākiem pirms lēmuma pieņemšanas aizbraukt darba meklējumos, tomēr vajadzētu ļoti rūpīgi pārdomāt, ko viņi dara, izvērtēt situāciju, jo katram bērnam ir nepieciešams ģimenes siltums. Sarunās ar vecākiem, kuri strādā ārzemēs, atklājas, ka viņi lielas cerības liek uz skolu un klases audzinātāju. Vecāki izrāda interesi par skolēna sekmēm, uzvedību, disciplīnu, darbošanos pulciņos, draugiem, neslēpjot to, ka no skolotāja gaida īpašāku, stingrāku pieeju, taču tai pašā laikā nespēj noformulēt „īpašās pieejas” plašāku nozīmi.

Mācību iestādei nākas saskarties ar problēmu situācijām, kas prasa atbildību no vecākiem, bet vecāku līdzās nav. Nereti ar bērnu audzināšanu vecāku prombūtnes laikā nodarbojas personas, kuras nespēj atrast kopēju valodu ar atstātajiem bērniem. Aizbraukušo vecāku bērni bieži skolā ir problēmbērni. Mācību iestāde saskaras ar uzvedības problēmām un stundu kavējumiem.

Situāciju mācību gada laikā objektīvi var novērtēt skolas klāšu audzinātāji, kuri regulāri novēro tendences un izzina iemeslus, kāpēc, piemēram, mainās bērna uzvedība vai parādās kādas mācīšanās vai citas problēmas. Ir gadījumi, kad bērni dzīvo un saimnieko vieni, kaimiņu vai vecāku draugu pieskatīti. Vecāki ar radniekiem, vecvecākiem vai kaimiņiem vienojas mutiski, apsolot, ka sūtīs naudu un brauks

apciemot bērnus. Gadās, ka vecāki pārtrauc sūtīt līdzekļus, vairs nekontaktējas ar bērnu un nav iespējams noskaidrot viņu atrašanās vietu.

Situācija pasliktinās, jo vecāki darba meklējumos dodas ar cerību pēc iespējas ātrāk atrast darbu ārzemēs, iekārtot iedzīvi un aizvest bērnus sev līdzi. Ekonomiskā krīze ir skārusi arī visu Eiropu, un vecāku cerības uz ātru patstāvīgas dzīves vietas atrašanu un iekārtošanu bieži nav attaisnojušas, tāpēc Latvijā palikušie bērni joprojām ir neziņā par to, cik ilgi vecāki būs emigrācijā un vai vecāki, pēc darba atrašanas ņems viņus līdzi uz ārzemēm.

Kāda māmiņa sarunā pastāstīja, ka meita ļoti ilgojas pēc tēva, kurš strādā Lielbritānijā. Katru vakaru meita sazinās caur Skype. Māte meitai stāsta par tēvu, lai meita tēvu neaizmirstu. Pēc laika arī visa ģimene plāno pārcelties uz dzīvi Lielbritānijā.

Tomēr ir bērni, kuri ar vecākiem nesazinās. Iemesli ir dažādi – nav iespējas kontaktēties, nevēlēšanās vai vecākiem nav laika, jo ir nodarbināti darbā. Skolēni atzīst, ka ļoti gaida jebkuru sazināšanos ar vecākiem un ir vilušies, ja telefona saruna ir tikai standartfrāzes par laika apstākļiem vai par kaut ko pusaudzīm nenozīmīgu. Kādā no ģimenēm sazināšanās notiek ar Web kameras palīdzību. Katru dienu noteiktā laikā ģimene stundu sazinās ar mammu. Šajā laikā tiek runāts par skolu un

attiecībām ar draugiem, tiek risinātas problēmas, tiek izteiktas pārdomas un vēlmes. Šāds sazināšanās veids ir progresīvs, jo pat parastā ģimenē ne vienmēr vecāki un bērni atrod kaut pāris minūtes, lai izrunātos.

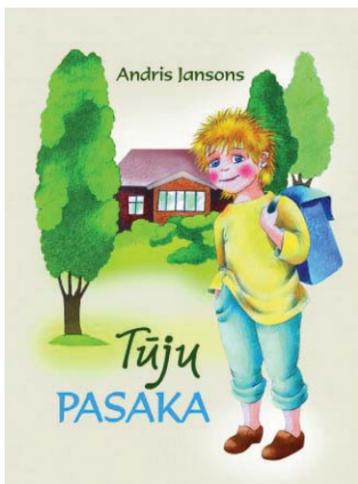
Lielākā daļa vecāku, kuri strādā ārzemēs, atbrauc uz Latviju pie saviem bērniem biežāk nekā divas reizes gadā. Skolēni stāstīja, ka vecāku viesošanās ilgst no vienas nedēļas līdz vienam mēnesim. Nereti veidojas konflikti, jo atbraukušais vecāks nespēj pieņemt to, ka bērnam ir izveidojies savs draugu loks, izpratne par izskatu un brīvā laika pavadīšanu. Pusaudži atzīst, ka ne vienmēr spēj saprast, kura pieaugušā prasības uzklāsit, jo bieži vecāku un aizbildņu prasības nesakrīt.

Cilvēks, kurš svešumā nodzīvo ilgu laiku, bieži vien dzimtenē pavada aizvien mazāk laika. Paši vecāki neslēpj, ka tie, kuri svešumā atrodas ilgāk par vienu gadu, braukšanu uz Latviju vairs neuztver kā braukšanu mājup, bet kā ciemos. Ar mājām emigrējušie saprot vietu, kur ir nodrošināta dzīve. Šādā veidā tiek apdraudēta vecāku atgriešanās pavisam, tāpēc ģimenei patiesi ir jāizlemj, kur turpmāk dzīvos bērni.

Skumji noskatīties kārtējo televīzijas pārraidi vai lasīt laikraksta ziņu par ģimenēm, kuras aizbrauc, taču neizsakāms savīļņojums ir par tiem sižetiem, kuros rāda un stāsta, kā ģimenes atkal savienojas tepat Latvijā.

JAUNO LAIKS IESAKA

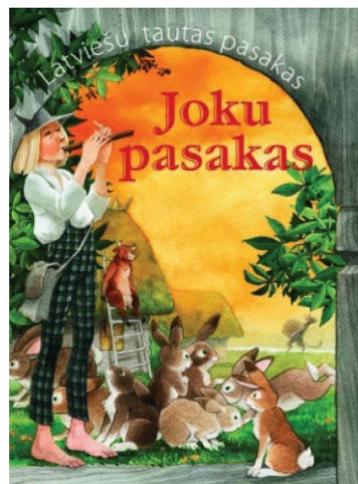
Jaunāko grāmatu apskats

Andris Jansons
„Tūju pasaka”
Zvaigzne ABC

Šī pozitīvā bērnu grāmatīņa stāsta par mazo puisēnu Ogi, kurš brauc ciemos pie saviem vecvecākiem uz lauku māju. Ceļā uz turieni Oge satiek daudz dažādu bērnu, katram ir citādas izjūtas, ar kurām viņi iepazīstina arī Ogi.

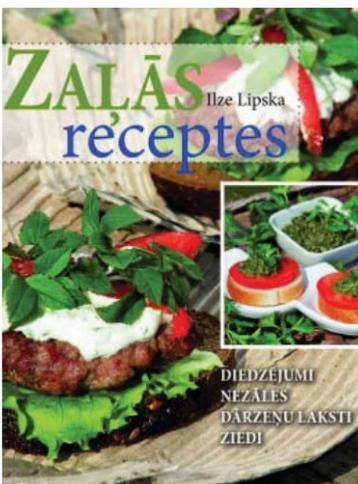
Pasaka ir ļoti interesanta, aizraujoša un pamācoša. Tā spilgti ataino Oges skatījumu uz pasauli un to, ko tā Ogem var iemācīt. Šī grāmata būs interesanta kā bērniem, tā pieaugušajiem, un aizraus ikvienu lasītāju.

Latviešu tautas pasakas
„Joku pasakas”
Zvaigzne ABC

Joku pasakas ir interesanta bērnu grāmatīņa, kurā stāstīts gan par to, kā gailis izpostīja ķēniņa pili, gan par to, kā nabags tika pie pankūkām. Ikvienu bērnu un varbūt arī pieaugušo aizraus grāmatas nebēdnīgie stāstiņi un padomi.

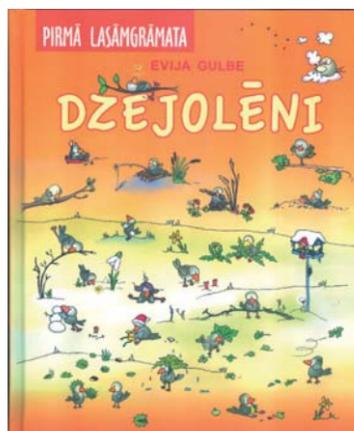
Grāmatīņa ir patīkama arī ar to, ka tās stāstiņi ir īsi un grāmata ir lieli un viegli salasāmi burti, lai arī lasītājiem, kuri tikko mācījušies lasīt, grāmatīņa būtu viegli salasāma un arī šķīstu interesanta.

Ilze Lipska
„Zaļās receptes”
Zvaigzne ABC

Vasara ir klāt, un nu varam izbaudīt tās sniegtās dabas veltes. Šī vasarīgā un veselīgām receptēm bagātā pavārgrāmata sniedz padomus, kā arī no nezālēm pagatavot interesantus un garšīgus salātus, zupas un pesto.

Vai esat kādreiz baudījis nātru pesto, pieneņu ziedu omleti, auksto zupu ar virzu vai spageti ar gārsas un tomātu salātiem? Šī pavārgrāmata sniedz iespēju nobaudīt minētos ēdienus un ne tikai tos...

Evija Gulbe
„Dzejolēni”
Zvaigzne ABC

„Dzejolēni” ir aizraujoša un izdomas bagāta dzejoļu grāmatīņa, kurā ir dzejoļi vismazākajiem dzejoļu mīļotājiem. Grāmatīņā atradīsiet dzejoļiņus, kurus viegli iemācīsies gan trīsgadīgs bērniņš, gan dzejoļiņus, kas būs interesanti arī pirmklasniekam, un katrs bērns šajā grāmatīņā atradīs sev tuvu un mīļu dzejoļi. Arī vecāki, kuri vēlas savam bērnam iemācīt kādu dzejoļi, varētu rast iedvesmu šajā dzejoļu grāmatā.

Grāmatīņā ir dzejoļi gan par vēju sastrēgumu un makšķerēšanu, gan ļauts ieklausīties čiekuru dziesmā, un, protams, arī daudz citu interesantu dzejoļu par putniņiem, zvēriņiem,

puķītēm un visu skaisto mums apkārt.

Mirdza Kļava
„Mēs arī esam pasaulē”
Zvaigzne ABC

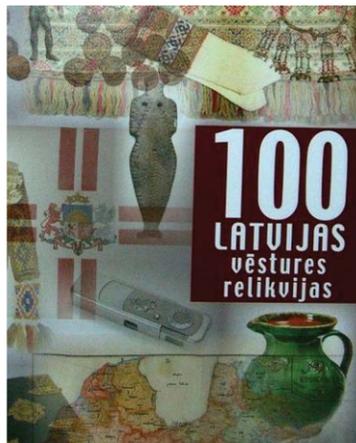
Vai zināt, cik čusku sugu mīt Latvijā? Un vai zināt, kā vārds audzina savus kurkuļus? Ja ne, tad jums noderēs šī grāmata par abiniekiem un rāpuļiem, kurā ir atbildēts ne tikai uz šiem, bet arī uz citiem bērnu interesējošiem jautājumiem par dabu un tās iemītniekiem.

Lai dabas cikli mazajam pētniekam būtu labāk saprotami, grāmata ir papildināta ar skaistām, košām un interesantām Liliņas Dineres ilustrācijām.

Helēna Ērgle (13 gadi)

Kultūra

100 Latvijas vēstures relikvijas

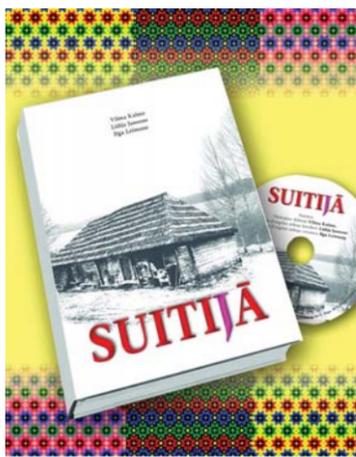
Izdevniecības „Lauku Avīze” grāmata „100 Latvijas vēstures relikvijas” ir unikāls izdevums, kas var būt ne tikai noderīgs izziņas avots, bet arī reprezentatīva dāvana. Grāmatā apkopotas 100 Latvijas vēstures relikvijas no Latvijas Nacionālā vēstures muzeja krājuma - senākās, vērtīgākās, dārgākās, svarīgākās, emocionālākās. Grāmata ir stāsts par Latvijas vēstures svarīgākajiem pieturas punktiem, par kuriem vēsta priekšmeti. 100 Lat-

vijas vēstures relikvijas ir arī stāsts par muzejnieku drosmi, tiešā vārda nozīmē riskējot ar dzīvību, glābjot un saglabājot naidīgām varām nevēlamās nacionālās identitātes pierādījumus, iemūrējot tos Rīgas pils sienās, slēpjot no svešām acīm tikai nedaudziem zināmās vietās.

Par suitu kultūru un valodu

Grāmata „Suitija” sastāv no trim daļām, kuru veidošanā piedalījušās autore Lidija Jansone, Ilga Leimane un Vilma Kalme. Pirmā daļa „Alsungas izloknes iezīmes un lietojums” ir gramatiskais pētījums, kur salīdzina divu teicēju tekstus, no kuriem pirmais pierakstīts 20. gadsimta 60. gados, otrs – šī gadsimta sākumā. Abās pārējās daļās – „Suitu stāsti” un „Suiteņu piedzīvojumi” – ietverti literāri sacerējumi suitu mēlē, respektīvi, Alsungas izloksnē sacerēti nostāsti un atgadījumi no folkloras ansambļa „Suitu sievas” dzīves.

Grāmata papildināta ar audio-video disku, kas dod iespēju dzirdēt piemērus, kā tekstu ierunā-

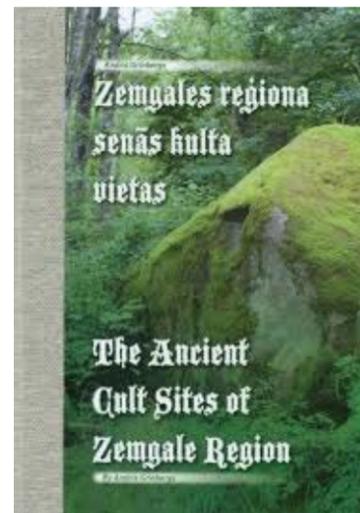
jusi viena no teicējām – Milda Ziemele –, un noklausīties autoru Lidijas Jansones un Ilgas Leimanes lasījumus.

Darbs noderēs visiem, kuri vēlas tuvāk iepazīt Alsungas izlokšni un to apgūt, kurus interesē senās izloknes, Suitu novada teikas, nostāsti, kuri vēlas iepazīt Alsungas novada tradīcijas, cilvēkus, viņu raksturu – domāšanas veidu un dzīves uztveri.

Grāmatu izdevusi Latvijas Skolotāju korporācija un Mg. psych. Kaspars Bikše.

Grāmata par Zemgales reģiona senvietām

Pagājušā gada nogalē iznākusi grāmata „Zemgales reģiona senās kulta vietas” (Andris Grīnbergs, 2012), kurā latviešu un angļu valodā paralēli aprakstītas Zemgales, Sēlijas un nedaudz arī Vidzemes dienvidaustrumu daļas senvietas. katrā no reģioniem tika apsektas, pētītas un novērtētas apmēram 100 senās kulta un mitoloģiskās vietas. Tās tika izzinātas gan no vēsturnieku viedokļa, gan no tūrisma ekspertu puses kā potenciāli tūrisma objekti. Grāmatā „Zemgales reģiona senās kulta vietas” aprakstītie objekti ir kulta vietas un tādas mitoloģiskās vietas, kas arī varētu būt bijušas kulta vietas, bet nav drošu apliecinājumu. Objekti ir ļoti daudzveidīgi – dažāda lieluma akmeņi, dažādu sugu koki, vairāki avoti, kā arī kalni un pa kādam arī cita veida ģeoloģiskam objektam. 70 aprakstīto senvietu vidū ir pārliecinošas un slavenas senās kulta vietas. Ir arī tādas, kas līdz šim bijušas tikpat kā nezināmas. Ir arī tādas, kas par kulta vietām tiek sauktas,

bet, kam nav kvalitatīvu folkloras materiālu vai citu apliecinājumu par senās kulta vietas īstumu. Tās ir vietas, kas par tādām tiek nereti uzskatītas vai sauktas, bet, iespējams, to kultiskie vai mitoloģiskie pirmsākumi ir samērā neseno laikus.

Diemžēl diezgan daudz senvietu, kas minētas 19. gadsimta un 20. gadsimta pirmās puses dažādos literatūras avotos un folkloras materiālos mūsdienās vairs nav dabā atrodamas.

Inese Zinovska, Irākas Kurdistāna

Trimda ir, kad tu esi pamests, izdzīts, noraidīts. Nevajadzīgs un traucējošs objekts. Tāds objekts, kuram pēkšņi atņemti visi uzdevumi, atlicinot tikai to vienu, proti, pielāgošanos jaunajiem apstākļiem. Trimdai.

Tu nejuties kā nodevējs. Nav tādas matemātiskas formulas, kur palicēji tiktu izskaitļoti kā garā stiprākie un sirdī patiesākie. Nav.

Trimda ir vārds, kas gluži negaidot ir atradis jēgu manu sajūtu leksikā. Vārds pilnībā man atklājies tikai tagad, pēc tam, kad mēs bijām spiesti atstāt valsti. To nevar saukt par izvēli, ja tu bēdz prom no Kara. Bēdz prom, sāpju nospiests, kamēr citi, sāpju izmocīti, mirst. Sīrija

ir atstāta, lai kā arī nebūtu vaimanājusi griba palikt un sagaidīt likteni, vienalga kādu. Kad ar tevi kopā ir cilvēks, kam vēl jāsaraksta savas grāmatas, kad tev līdzās ir pusauga meitenes, kam vēl jāizdomā savs dzīvesceļš, tu vienkārši ņem viņus pie rokas un dodies Trimdā. Jebkur. Mums Trimdā šai brīdī ir Irākas Kurdistāna. Kas tālāk – Stambula, Stokholma, Parīze, kas zina.

Lūkoties atpakaļ uz Damasku, uz Sīriju nav noliegts. Tikai atceros, kā latviešu trimdiniekiem bija jāgaida pusgadsimts, lai tiktu atpakaļ pie savas nabassaites. Un tik daudz laika manā dzīves krājumā vairs nava.

*
Iluzoras drošības paēnā.
(Damaskas centrā. 2012.XI)

Izliekos nesaprotam
nedzirdam
neredzam
Spārnu vēdas
uz riņķi griežas
helikopters attālinās
kāds kas it kā neesmu es
atviegloti nopūšas
jau kuro reizi
Un iztēlojas kādu citu
kuram ne acu ne ausu
ne gaismas ne skaņas
ne helikopteru virs jumta
kas piedūdo
bailes
Izliekos bezbailīgs
naivs
pat pazemīgs
Ieroču injekcijas
vai tiešām padarīs mani traku
kā to kas kaimiņu
pagrabā
pilsētas nomalē
Nē es nē
Neievilkšos es slēptuvē
neskriešu
netupšos
nepazemošos
nešaušu pretim
neiedvesmošos
Spārnu vēdas uz riņķi uz riņķi
kā ritu tā vakaru
un mirst
Cilvēki kas nepaslēpušies
mirst
Neiedvesmojušies

*
viskija pudele aizmirsusies aiz
gleznas
aizslēpta lai neuzrastos
pusgaro zeķu pāris žāvējas
un žāvēsies varbūt ilgi
lēnpilošs ritmiski saklausāms

ūdens
tualetes...
nu kā viņu sauc manā valodā
to kas virs poda
nu to kur satek tik vajadzīgais
ūdens
jā to es dzirdu lēni un ilgi
un lietus un vēji kas sitas logā
kā latviešu filmā
(kā grīguļa romānā)
kur tautieši uzvar naivākos
savējos
aizmirsušies tie arī
bet sitas
un izliekos neredzam nedzirdam
kā apelsīnkokus pretējā pagalmā
un apelsīni tiešām kā ķirši
varbūt kā āboli kastaņi liepziedi
tu jautāji kam
pauze
man aptrūkās pelnutrauku
bet es nesmēķēju
tad kā aptrūkties
vai tu piedevi apelsīnkokam
piedevi gleznai
es atslīgstu neatvairos
bet instrumentu
ar ko apturēt pagātņi
man nav

*
tik nosalušas pēdas
tik neiemidzināmas
kā tad
kad nezināju tevis vēl
kad ziema tuntulēja
kažociņā
ar ledus pikučiem
un slapjām zeķbiksēm
bet nava
milestībai nava nosaluma
es skauju atmiņas
un nosalušas pēdas

*
pa stāvajām trepēm
man nokāpt lejup
tik taisni

tik augstsirdīgi
lai neizsamistu
lai aizsniegtu lejas
un riebjas man gramatika
tā tiksminās labojot
neizlabojamo
pārdodot
neizcenojamo
es atraujos trepēm
nokliedzos
es viena
kā patskanis piededzināts
aizdomu pilns
no līdzskaņiem
un citiem kas lidzi
un es gribu būt pats
un man neizdošas
un es kāpju augšup
lai sapakotos
un varbūt tas tik vienreiz tā
notiek

*
puīšēļi caur logu irgojas
uzskatīdami
meiteni
vairāk nekā raduši
pāri terasei pārskrien vēji
sakutina paduses
kājstarpes
Mītcs saka ka arī citas star-
pas
visu kas sviedrējas
visu jo visu
pa muguras kaula vertikāli
neredzamas
un neapturamas
piles sapil vienuviet
piles piltuvē
no plašuma
šaurībā
no domas
aizmirstībā
vēji noēd domas
vēji sa-ārda
neaptur
nebaudies

Latvijā un pasaulē

Tapusi bilžu karte "Iedvesmas zeme Latvija"

No kreisās: kartes izdevēja Santa Svaža, mākslinieces Zane Neimane un Daiga Brinkmane

Vai ikvienā latviešu skolā ārpus Latvijas pie sienas ir pazīstamā karte "Apceļo dzimto zemi". Nu tapusi jauna mūsdienu šīs labi zināmās kartes versija.

Bilžu karte "Iedvesmas zeme Lat-

vija" nopērkama grāmatnīcās "Jānis Roze", "Valters un Rapa" un "Globuss", kā arī karšu veikalā "Jaņa sēta", izdevniecības White Book interneta veikalā www.whitebook.lv un citās grāmatu tirdzniecības vietās.

Jānis Kramēns

Ahhhh, the Good Old Days!

As we get older many of us begin to yearn for the good old days, when life was simpler, we had fewer responsibilities and everything was cheaper and more enduring. This is true of everyone all over the world. And it was especially evident recently in London, England. There a group of organizers (Julia Boo Parties!) got together and put on the 2nd Annual Miss USSR/UK Beauty Pageant. With so many beautiful young ladies from the former Soviet republics now residing in the UK, it was only a matter of time before someone decided that a beauty pageant highlighting these gorgeous former Soviet working class proletarians was in order. After all, Moscow was able to organize only 2 Miss USSR beauty pageants (1989, 1990) before the Soviet empire came crashing down and landed on the trash

heap of history.

Participating in Miss USSR UK were 25 lovely formerly oppressed Soviet citizens. Mother Russia was represented by 5 ex-pats; Latvia, Estonia, Lithuania and Belarus by 3; Georgia by 2 and Moldova, Azerbaijan and Kazakhstan 1 each. Latvia's bevy of Bolshevik beauties included model Veronika Alohno of Daugavpils and Iveta Kuzminska, a student from Jūrmala. Both have been living in the UK for several years.

The 3rd participant from Latvia was the winner Viktorija Jermojina (on the left and top right). She is from Rīga and has been living in the UK for 5 years where she works as a model and is raising her 3 year old son Nikita. Some sort of congratulations are in order for all of these beautiful proletarians.

Kurp skatās mūsu Brīvība?

Brīvības pieminekļa centrālā figūra ir Brīvības tēls, kuras skatiens ir vērstš tālēs. Stāvēt pie Brīvības pieminekļa, mēs redzam, ka Brīvības skatiens ir vērstš dienvidrietumu virzienā uz Vecrīgu. Bet vai kāds ir noskaidrojies, kurp tālāk pāri Vecrīgas jumtiem skatās mūsu Brīvība? Brīvības pieminekļa kopējais augstums ir 42 m, bet Brīvības tēla sejas augstums no zemes atrodas apmēram 39 m augstumā. Ņemot vērā Zemes liekumu, Brīvības tēla tiešās redzamības attālums ir apmēram 24 km.

Interesantākie objekti, uz kuriem tiešās redzamības zonā ir vērstš Brīvības tēla skatiens:

Okupācijas muzejs Vecrīgā,
Latvijas Nacionālā bibliotēka Pārdaugavā,
Rīgas Angļu ģimnāzija Zvārdes ielā.

Pie Olaines Brīvības tēla tiešā redzamība izbeidzas. Tomēr paturpināsim Brīvības tēla skatienu virzienu tālāk!

Tālāk Latvijas teritorijā Brīvības skatienu virziens šķērso Jelgavu, un tas iet tieši pāri Jelgavas lidlaukam. Vēl tālāk Tērvetes un Bukaišu ciemi nonāk mūsu Brīvības redzeslokā. Pie Žagares Brīvības tēla skatiens iziet ārpus Latvijas teritorijas, un turpmāk tas šķērsos 10 Eiropas valstis, kamēr tas nonāks līdz Atlantijas okeānam.

Brīvības tēla skatienu aplūkotās valstis, lielākās pilsētas un vietas:

1. Lietuva,
2. Krievija (Kaļiņingradas apgabals Kaļiņingradā),
3. Polija (Grudzjonza, Žņina, Svarzenda, Poznaņa, Mosina),
4. Čehija (Litomeržice),
5. Vācija (Ingolštate, Augsburga, Memmingene, Bodenezers (Konsstances ezers)),
6. Šveice (Hērizava),
7. Itālija,
8. Francija (Monblāns, Grenoble, Magalas),
9. Andora,

10. Spānija (Daimjela).
Netālu no Seviljas Spānijā Brīvības tēla skatiens apstājas pie Atlantijas okeāna viļņiem. Ir mērots 3214 km garš Brīvības tēla skatienu ceļš pāri visai Eiropai.

Visticamāk, ka tā ir sanācis nejausi, taču mūsu Latvijas Brīvība skatās uz Eiropas augstāko punktu - Monblānu (4810 m).

neogeo.lv CITS GEOGRĀFIJAS SKATIENS

Londona - mūsu otras mājas!

Daugavas Vanagu Londonas namā, kad ceturtdiena iegadās mēneša ceturtajā dienā, notiek Pokera turnīrs, pagrabā velves piepilda sarunas un smieklis, klikšķ spēļu čipi un fonā skan latviešu mūzika. Saietā piedalās jaunieši, kas ir vienojušies sociālā grupā LaLonda.

Vakara beigās grupas dibinātājs Pēteris Baumanis pievienojas man uz sarunu. Pēteris ir enerģisks jauniešs ar tiešu skatienu un veselīgu humora izjūtu. Iecere par LaLondu radusies pirms nepilniem diviem gadiem, kad Pēteris, ar avantūristisku garu un atpakaļbiļeti kabatā ieradies Londonā, saprata, ka viņam svešumā visvairāk pietrūkst draugu un piederības izjūtas, kas, dzīvojot Latvijā, bija šķītis pašsaprotami. Centieni rast saliedētību, kāda ir nojaušama, piemēram, starp lietuviešiem vai poļiem, latviešu sabiedrībā Londonā nevainagojās panākumiem, tāpēc tika pieņemts lēmums organizēt domubiedru grupu.

LaLondas darbības pamatā ir princips, ko izteicis H Fords: „Ja tu domā, ka vari vai arī nevari ko izdarīt, tev ir taisnība.” Un izdarīt var! LaLonda pastāvēšanas laikā grupā ir apvienojušies 800 aktīvi biedri, un, ievērojot pašreizējo izaugsmes tempu, drīz

biedru skaits sasniegs 2000, - tie ir jaunieši ar dažādām interesēm un idejām, kuŗas kopīgiem spēkiem tiek īstenotas.

Pēteris atzīst, ka grupas panākumu pamatā ir ticība saviem spēkiem un nolikta mērķim, kā arī fakts, ka grupai piederīgu cilvēku darbības fokuss ir gandarījums par paveikto un uzdrošināšanās nospraust aizvien vairāk izaicinošus mērķus.

Atrodoties svešumā, dzīve ir daudz grūtāka, nekā tā varētu būt, dzīvojot Latvijā, kur mums ir ģimene, draugi un bieži vien priekšrocības, ko mēs neprotam novērtēt. Bet, pārvarot grūtības, kas ir saistītas ar dzīvi svešumā, rodas cits - pozitīvāks skats uz dzīvi. Tieši šī sajūta uzdrīkstēties un iespēja novirzīt domas un enerģiju, kas, Latvijā dzīvojot, pārsvarā ir veltīta ātras peļņas gūšanai, - uz morālu vērtību atbilstību, pēc Pēterļa domām, ir lielākā atšķirība starp dzīvi Latvijā un Apvienotajā Karalistē, un, iespējams, daudzi cilvēki tāpēc izvēlas uzņemt risku un emigrēt.

Par lielāko un pozitīvāko no Latvijas sasniegumiem Pēteris min Valodas reformu un ir pārliecināts - lai arī kur latvieši dzīvotu, ir jāsaģlabā uzticība savai valstij un ir jāsniedz tai tik ļoti

Daugavas Vanagu nams Londonā

nepieciešamais atbalsts. Es ar prieku pievienojos šai idejai, jo arī man gribētos redzēt Latviju kā pilnvērtīgu valsti, kur cilvēkiem būtu līdzvērtīgas iespējas uzdrīkstēties un īstenot savas ieceres un būt savas valsts patriotiem, kā, piemēram, tas ir Apvienotajā Karalistē dzīvojošiem - gan angļiem, gan arī cittautiešiem.

Karlis Albergs